

Prilog 1:

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

**ČETVRTI POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O SPROVOĐENJU REFORMSKE AGENDE CRNE
GORE ZA INSTRUMENT EU ZA REFORME I RAST 2024-2027. GODINE**

Podgorica, jul 2026.

I Sažetak izvještaja

Radi praćenja realizacije Reformske agende Crne Gore za period 2024–2027, koja predstavlja ključni operativni mehanizam Plana rasta Evropske unije za Zapadni Balkan, Ministarstvo evropskih poslova je, u saradnji sa Ministarstvom finansija i drugim nadležnim institucijama, pripremio Četvrti polugodišnji izvještaj u okviru Instrumenta EU za reforme i rast.

Priprema i podnošenje ovog izvještaja je **u skladu sa Sporazumom¹ o sprovođenju Instrumenta za reforme i rast zaključenim između Crne Gore i Evropske unije**, kojim su definisani posebni aranžmani za pružanje podrške Crnoj Gori u okviru navedenog Instrumenta. Izvještaj sadrži podatke o statusu realizacije ukupno 41 reformskog koraka, od kojih se 10 odnose na redovne obaveze s rokom ispunjenja do 30. juna 2026. godine, 25 koraka prenešeno iz prethodna tri izvještajna perioda, tj. osamnaest sa prvobitnim rokom realizacije do 31. decembra 2025. godine, pet sa rokom do 30. juna 2025. i dva sa rokom do 28. februara 2025. godine. Takođe, pet koraka sa rokom realizacije do 31. decembra 2026. godine i jedan korak sa rokom realizacije do 30. juna 2027. godine će biti prijavljeni kao ispunjeni kroz Četvrti polugodišnji izvještaj.

ROKOVI	BROJ REFORMSKIH KORAKA ZA IV IZVJEŠTAJ
februar 2025	2
jun 2025	5
decembar 2025	18
jun 2026	10
decembar 2026	5
jun 2027	1
UKUPNO	41

Do trenutka zaključenja izvještaja, od osamnaest prenešenih koraka s rokom ispunjenja do 31. decembra 2025. godine, a na osnovu samoprocjene nadležnih institucija, dvanaest koraka se smatra u potpunosti ispunjenim, a preostalih šest djelimično ispunjenim. Zaključno sa pripremom izvještaja, dva od dva prenešena koraka iz februara 2025. ocijenjena su kao potpuno ostvarena. Kada su u pitanju prenešeni koraci iz juna 2025, svih pet prenešenih koraka je ostvareno u potpunosti.

Kada su u pitanju 10 koraka sa rokom realizacije do 30. juna 2026. godine, na osnovu samoprocjene nadležnih institucija, zaključno sa pripremom izvještaja, devet koraka se smatra u potpunosti ispunjenim, dok je jedan djelimično ispunjen.

Ovakvi rezultati ukazuju na napredak u realizaciji planiranih obaveza, uz potrebu za dodatnim naporima u otklanjanju identifikovanih kašnjenja i usklađivanju samoprocjena sa procjenama Evropske komisije. Reforme su ostvarene u sve četiri oblasti² obuhvaćene Reformskom agendom, a njihov dalji uspjeh i održivost zavisi od više faktora, pri čemu je koordinirana primjena principa dobrog upravljanja od strane svih zaduženih institucija identifikovana kao najvažniji faktor ovog procesa.

Kao značajan izazov i dalje ostaje realizacija koraka koja zahtijeva javne konsultacije i procjene uticaja propisa, i u narednom periodu je posebno važno da svi resori daju svoj doprinos u cilju ispunjenja koraka, sa akcentom na poštovanje principa transparentnosti i objavljivanje RIA obrazaca. Pored toga, potrebno je završiti elektronsku registraciju preduzeća i elektronskih plaćanja, a za puštanje ove funkcionalnosti u produkciono okruženje preostalo je usaglašavanje modela obračuna bankarskih provizija. Nadalje, Crna Gora mora uskladiti zakonodavstvo sa Aktom o gigabitnoj infrastrukturi radi uspostavljanje sigurnog informacionog sistema. Agencija za sajber bezbjednost formirana je shodno Zakonu o informacionoj bezbjednosti i postojeći kapaciteti su omogućili uspostavljanje početnog operativnog rada, donošenje neophodnih akata i započinjanje nadzornih

¹ Član 25, stav 7, Sporazuma o pristupanju Instrumentu između Evropske unije koju predstavlja Komisija i Crne Gore koju predstavlja Vlada Crne Gore o posebnim aranžmanima za sprovođenje podrške unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta za reforme i rast („Službeni list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, broj 2/2025). <https://www.sluzbenilist.me/propisi/B8551AF0-C7C0-4CD4-B2C9-428E3E11E99A>

² 1. Poslovno okruženje i razvoj privatnog sektora 2. Digitalna i energetska/zelena tranzicija 3. Razvoj ljudskog kapitala 4. Vladavina prava i temeljna prava

aktivnosti, dok je dalje zapošljavanje neophodno radi obezbjeđivanja održivih kapaciteta za potpuno i kontinuirano izvršavanje svih zakonskih funkcija.

U ovom izvještaju, realizovani koraci odnose se na mjere iz nadležnosti Ministarstva prosvete, nauke i inovacija (pet koraka), Ministarstva energetike i rudarstva (pet koraka), Ministarstva finansija (pet koraka), Ministarstva javne uprave (dva koraka), Ministarstva pravde (šest koraka), Ministarstva vanjskih poslova (dva koraka), Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine (jedan korak), Ministarstva za ljudska i manjinska prava (jedan korak), Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera (dva koraka), Ministarstvo ekonomskog razvoja (jedan korak), Ministarstva unutrašnjih poslova (jedan korak), Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga (jedan korak) i Ministarstva saobraćaja (dva koraka). Za ovih 34 koraka predviđena je ukupna vrijednost EU podrške u iznosu od 97.321.795,23 eura. U kategoriji djelimično ispunjenih koraka nalazi se 7 koraka sa povezanim iznosom podrške od 19.696.077,61 eura.

Ukupna vrijednost EU finansijske podrške za svih 41 korak iznosi 117.017.872,84 eura, pri čemu konačna procjena ispunjenosti i potencijalne isplate zavise od evaluacije koju će izvršiti Evropska komisija nakon podnošenja Četvrtog polugodišnjeg izvještaja. Ispunjenjem dijela planiranih mjera, Crna Gora potvrđuje posvećenost ključnim reformskim ciljevima u oblastima obuhvaćenim Reformskom agendom Crne Gore: *poslovno okruženje i razvoj privatnog sektora, digitalna i energetska/zelena tranzicija, razvoj ljudskog kapitala i vladavina prava i temeljna prava*, čime se stvaraju uslovi za realizaciju narednih tranši podrške iz Instrumenta za reforme i rast.

Ukoliko Evropska komisija potvrdi ovakvu finansijsku procjenu za ovaj izvještajni period, očekuje se da će za ostvarene korake biti odobreno oko 97,3 miliona eura. Svi iznosi podrške se proporcionalno umanjuju za 7%, koliko je Crnoj Gori izdvojeno u vidu predfinansiranja za kompletan instrument tokom maja 2025.

Na osnovu dosadašnjeg toka sprovođenja reformskih aktivnosti, može se zaključiti da je ostvaren napredak u ispunjavanju obaveza iz Reformske agende Crne Gore. Posebno je značajno što po prvi put imamo prijavljivanje ispunjenih koraka sa rokom koji ističe 31. decembra 2026. godine i 30. juna 2027. godine, čime se potvrđuje posvećenost svih crnogorskih institucija u sprovođenju neophodnih aktivnosti i prije predviđenih krajnjih rokova.

Ipak, određeni koraci, posebno oni koje zahtijevaju dublje institucionalne promjene, te značajno ulaganje u kadrovske kapacitete i dalje predstavljaju izazov. U tom kontekstu, redovni monitoring, kontinuirano jačanje kapaciteta, te transparentno i precizno izvještavanje ostaju ključni za održavanje povjerenja u proces, praćenje napretka i pravovremeno prepoznavanje prepreka, uz dalji fokus na rezultate koji osiguravaju održive promjene i približavanje evropskim standardima.

II Uvodne informacije o Planu rasta EU za Zapadni Balkan i Instrumentu EU za reforme i rast

U cilju ubrzanja procesa proširenja, kao i podsticanja ekonomske konvergencije na nivou regiona Zapadnog Balkana (ZB), Evropska komisija (EK) je 8. novembra 2023. godine usvojila predlog novog Plana rasta EU za Zapadni Balkan uz projekciju da će sprovođenje reformi i finansijska podrška EU imati pozitivan efekat na ekonomski rast ekonomija država kandidata. Plan rasta je koncipiran kroz sljedeća četiri stuba koji imaju za cilj brže dostizanje ekonomskog razvoja EU i ubrzano pridruživanje zemalja Evropskoj uniji:

- 1. Jačanje ekonomske integracije s jedinstvenim tržištem Evropske unije**, pod uslovom da se Zapadni Balkan uskladi sa pravilima jedinstvenog tržišta i otvori odgovarajuće sektore i oblasti sa svim svojim susjedima istovremeno, u skladu sa zajedničkim regionalnim tržištem. Predlaže se sedam prioriternih aktivnosti:
 - Slobodno kretanje roba;
 - Slobodno kretanje usluga i radnika;
 - Pristup jedinstvenom području plaćanja u eurima (SEPA);
 - Olakšavanje drumskog prevoza;
 - Integracija i dekarbonizacija energetskih tržišta;
 - Jedinstveno digitalno tržište;
 - Integracija u industrijske lance snabdijevanja.
- 2. Jačanje ekonomske integracije u okviru Zapadnog Balkana putem zajedničkog regionalnog tržišta**, na osnovu pravila i standarda EU;
- 3. Ubrzanje temeljnih reformi**, uključujući klaster temeljnih sektora, podržavajući put Zapadnog Balkana ka članstvu u EU, unapređujući održivi ekonomski rast privlačenjem stranih ulaganja i jačanjem regionalne stabilnosti;
- 4. Povećanje finansijske pomoći za podršku reformama putem Instrumenta za reforme i rast za Zapadni Balkan za period od 2024-2027**, što predstavlja prijedlog za novi instrument vrijedan 6 milijardi eura, naime, 2 milijarde eura bespovratne pomoći i 4 milijarde eura povoljnih kredita, pri čemu je isplata uslovljena time da partneri na Zapadnom Balkanu sprovedu određene socioekonomske i temeljne reforme.

Kako bi bili dostignuti ambiciozni ciljevi definisani ovim stubovima plana, regulativom koja se odnosi na Plan rasta predviđen je novi Instrument EU za reforme i rast. Nakon Evropske komisije, 4. aprila 2024. godine, Evropski savjet i Evropski parlament, postigli su dogovor o Planu rasta EU za Zapadni Balkan, nakon čega je Evropski parlament usvojio, a Evropski savjet odobrio Regulativu o uspostavljanju Instrumenta EU za reforme i rast 24. aprila, odnosno 7. maja 2024. godine.

Vrijednost predmetnog Instrumenta EU za reforme i rast za cijeli Zapadni Balkan je 6 milijardi eura za period 2024-2027. Regulativom je definisano da paket finansijske podrške obuhvata kombinaciju 2 milijarde eura bespovratnih sredstava EU i 4 milijarde eura kreditnih sredstava pod povoljnim uslovima. Za Crnu Goru je alocirano 383,5 miliona eura, od čega 110 miliona eura čine bespovratna sredstva, a 273,5 miliona eura povoljni krediti.

Od ukupnog iznosa podrške planirano je da 178,5 miliona eura bude dodijeljeno u vidu budžetske podrške, dok će preostalih 205 miliona eura biti dodijeljeno za finansiranje infrastrukturnih projekata i implementirano kroz mehanizam Zapadnobalkanskog investicionog okvira (ZIO). Shodno programskim dokumentima, planirana je dodijela sredstava u šest polugodišnjih tranši podrške, u zavisnosti od stepena realizacije planiranih reformi. Sredstva koja će biti dostupna Crnoj Gori uslovljena su uspješnom implementacijom reformskih mjera definisanih u Reformskoj agendi, zbog čega je ovaj dokument važan za ekonomski i politički razvoj Crne Gore, kao i za ubrzanje evropske integracije.

III Reformska agenda Crne Gore za Instrument EU za reforme i rast 2024-2027

Vlada Crne Gore je, nakon konsultacija sa nadležnim službama Evropske komisije, na sjednici od 26. septembra 2024. godine usvojila Reformsku agendu Crne Gore za Instrument EU za reforme i rast 2024-2027, koju je, na osnovu pozitivnog mišljenja država članica, 23. oktobra 2024. godine potvrdila Evropska komisija. Dokument sadrži 32 prioritetne reformske mjere u okviru četiri oblasti politika, 14 podoblasti politika (sektora) i 130 reformskih koraka neophodnih za ispunjavanje reformi. Definisani koraci ujedno sadrže i pokazatelje uspjeha (indikatore), koji su osnov za praćenje napretka u sprovođenju reformskih mjera i procjenu EU o ispunjenosti uslova za dodjelu sredstava.

S obzirom na aktuelnu situaciju i izazove u domenu ekonomskog razvoja, koji zahtijevaju ubrzanje ključnih reformi u procesu pristupanja EU, opšti cilj Reformske agende Crne Gore jeste da se iskoriste podsticaji koje nudi EU putem Instrumenta za reformu i rast za Zapadni Balkan. Cilj je sprovesti ključne reforme u oblastima od strateškog značaja kako bi se ubrzao ekonomski rast i postigla ekonomska konvergencija sa zemljama EU. Kako bi ostvarila ovaj ambiciozni cilj u pogledu ekonomskog rasta, Vlada Crne Gore je prepoznala i odredila reformske mjere u okviru **4 ključne oblasti, i to: poslovnog okruženja i razvoja privatnog sektora, digitalne i energetske/zelene tranzicije, razvoja ljudskog kapitala i temeljnih prava/vladavine prava.**

Prioritetne reforme u oblasti **poslovnog okruženja i razvoja privatnog sektora** imaju za cilj rješavanje ključnih strukturnih izazova u dijelu regulatornog okvira koji će olakšati poslovanje biznisima, zatim neformalne ekonomije, te izazova u oblasti monitoringa i upravljanja državnim preduzećima (PVD). Mjere obuhvataju poboljšanje regulatornog okruženja, kao i unapređenje poslovne konkurentnosti i razvoj ekosistema za inovacije i istraživanja. Pored navedenog fokus je stavljen i na reforme u pogledu poboljšanja javnih nabavki, integriteta i efikasnosti inspekcijских službi, smanjenje sive ekonomije i digitalizacije, uključujući implementaciju e-katastra radi unapređenja prostornog planiranja. Uz navedene prioritetne reforme posvećeno se radi i na unaprijeđenju ukupne **konkurentnosti poslovnog sektora** kroz podsticanje istraživanja i inovacija među svim relevantnim akterima ekosistema čime se doprinosi ukupnom ekonomskom napretku države.

Opšti prioritet u oblasti **digitalne i energetske/zelene tranzicije** je u skladu sa Evropskim zelenim dogovorom i energetsom politikom EU. Prioritet je stavljen na reforme energetskog sektora kroz unapređenje energetske efikasnosti, paket integracije električne energije, smanjenje energetskog siromaštva, sprovođenje mehanizma za određivanje cijene za emisiju ugljenika, trgovinu emisijom jedinica sa ciljem dekarbonizacije sektora, intenziviranje aktivnosti za smanjenje upotrebe fosilnih goriva u saobraćaju, promociju e-mobilnosti i razvoj obnovljivih izvora energije, kao i unapređenje infrastrukturnih kapaciteta radi povezivanja sa susjednim energetske sistemima. Stoga, cilj reforme je da se nastavi sa sprovođenjem mjera iz *Trećeg energetskog paketa EU i Paketa za čistu energiju* u sektorima električne energije i gasa, kao i da se naprave funkcionalna energetska tržišta koja će moći da se integrišu u jedinstveno energetske tržište EU.

U dijelu koji se odnosi na **digitalnu transformaciju**, prioritet su reformske mjere koje će znatno unaprijediti digitalnu infrastrukturu i usluge. Ključne aktivnosti biće usmjerene na: implementaciju 5G mreža, unapređenje bezbjednosti širokopoljasne mreže, digitalizaciju javnih usluga kroz punu primjenu elektronskog potpisa i digitalnoj identitetskom novčanika, kao i uspostavljanje sveobuhvatnog okvira za sajber bezbjednost.

Kako bi postala dio jedinstvenog tržišta znanja i vještina EU, razvijen je niz ključnih reformskih mjera kao podsticaj razvoju **ljudskog kapitala**. Navedene mjere reflektuju se uglavnom kroz unapređenje mogućnosti za zapošljavanje, podršku za aktivaciju, reformu socijalnih i sistema dječije zaštite, ulaganje u sve nivoe obrazovanja i digitalno obrazovanje. Cilj je unaprijediti oblasti zapošljivosti i podrške kako bi se odgovorilo na neusklađenost tržišta rada kroz cjeloživotno učenje, povećala zapošljivost žena i diplomaca u skladu sa relevantnim praksama tržišta rada.

Najzad, imajući u vidu da je potrebno ubrzati ne samo ekonomsku konvergenciju već i proces pristupanja EU, važno je obuhvatiti i ciljeve iz oblasti **temeljnih prava**. Ključni ciljevi u oblasti temeljnih prava odnose se na osiguranje *vladavine prava* i realizaciji/ostvarivanju preostalih privremenih mjerila iz poglavlja 23 i 24, posebno u oblastima sudstva, borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, te slobode izražavanja i medija. Fokus je na unaprijeđenju pristupa pravosuđu, promociju nezavisnosti, autonomije nepristrasnosti i odgovornosti pravosuđa i tužilaštva vraćanje povjerenja u

sudstvo kako bi se osigurala pravna sigurnost kao preduslov za ekonomsku aktivnost. Prioritetne mjere u podoblasti demokratije imaju za cilj unapređenje vladavine prava kroz usvajanje novog, sveobuhvatnog i harmonizovanog pravnog okvira za sprovođenje izbora, dok u dijelu koji se odnosi na pravosuđe u fokusu su imenovanja na visokim pozicijama, unaprijeđenje rezultata istraga, potvrđenih optužnica i pravosnažnih presuda u slučajevima organizovanog kriminala.

Pored toga, planirano je jačanje kapaciteta u borbi protiv organizovanog kriminala, smanjenje porodičnog nasilja, sprovođenje preporuka Evropskog komiteta za prevenciju torture, efikasna primjena Zakona o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije i usklađivanje vizne politike sa standardima EU.

U nastavku je dat pregled broja obaveza (koraka) iz Reformske agende 2024-2027 i pripadajuća potencijalna finansijska podrška po polugodištima.

Oblast politike	februar 2025	jun 2025	decembar 2025	jun 2026	decembar 2026	jun 2027	decembar 2027	Ukupno
1. Poslovno okruženje i razvoj privatnog sektora	4	3	8	3	8	5	3	34
2. Zelena energija i digitalizacija	7	5	10	2	9	1	8	42
3. Razvoj ljudskog resursa	0	1	5	1	5	3	9	24
4. Temeljna prava i vladavina prava	3	2	9	4	6	2	4	30
Broj međukoraka	14	11	32	10	28	11	24	130
Iznos EU finansijske podrške	29.544.116	22.592.559	83.418.681	27.806.227	91.528.831	38.233.562	90.370.238	383.494.217

Pravni okvir za primjenu Reformske agende upotpunjen je stupanjem na snagu Sporazuma o pristupanju instrumentu i Sporazum o zajmu između Evropske unije i Crne Gore, o posebnim aranžmanima za sprovođenje podrške Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta za reforme i rast koji je stupio na snagu 6. maja 2025. godine. Ovo je bio preduslov za dodjelu finansijskih sredstava koje je Evropska komisija uplatila kao prvu ratu prefinansiranja 15. maja 2025. godine u iznosu od 7% ukupnog iznosa sredstava, a koja ne zavisi od ispunjenosti planiranih reformskih koraka iz Reformske agende. Ministarstvo finansija je u novembru 2024. godine poslalo zahtjev za uplatu iznosa od 26.84 miliona eura, a od ovog iznosa, 14.355.398 eura je dodijeljeno za finansiranje infrastrukturnih projekata kroz Zapadnobalkanski investicioni okvir (ZIO). Preostala sredstva su uplaćena Crnoj Gori u vidu budžetske podrške.

U skladu sa zaključkom sa sjednice Vlade Crne Gore koja je održana 13. marta 2025. godine Ministarstvo evropskih poslova je 14. marta 2025. godine dostavilo Evropskoj komisiji *Prvi polugodišnji izvještaj o sprovođenju Reformske agende Crne Gore za instrument EU za reforme i rast 2024-2027*, a ocjena EK je da je ovaj period završen sa 7 ispunjenih i 7 djelimično ispunjenih koraka.

Kao rezultat ove procjene, ukupno izdvajanje za prvu tranšu je iznosilo oko 11 miliona eura od čega se oduzeo iznos prefinansiranja. Implementacionom odlukom EK se precizira iznos bespovratne podrške i iznos povoljnih kreditnih sredstava. Imajući to u vidu, iznos kredita koji je uplaćen u državni budžet Crne Gore iznosio je 4.74 miliona eura.

Vlada Crna Gore je 11. jula 2025. godine dostavila Evropskoj komisiji *Drugi polugodišnji izvještaj o sprovođenju Reformske agende Crne Gore za instrument EU za reforme i rast 2024-2027* koji je prethodno usvojen na sjednici Vlade održanoj 10. jula 2025. godine, koji je sadržao podatke o statusu realizacije ukupno 18 reformskih koraka, od kojih se 11 odnosilo na redovne obaveze s rokom ispunjenja do 30. juna 2025. godine, dok je sedam koraka preneseno iz prethodnog izvještajnog perioda, čiji je prvobitni rok realizacije bio 28. februar 2025. godine. EK je 15. oktobra 2025. godine dostavila procjenu da je ovaj period završen sa 5 ispunjenih i 13 djelimično ispunjenih koraka. Kao rezultat, ukupno izdvajanje za drugu tranšu iznosi oko 8,1 miliona eura nakon što je oduzet iznos

predfinansiranja. Iznos kredita koji je uplaćen krajem oktobra 2025. godine u državni budžet Crne Gore je iznosio 3,8 miliona eura, dok će se preostala sredstva od 4,3 miliona eura opredijeliti za infrastrukturne projekte koje je Crna Gora kandidovala u okviru Zapadnobalkanskog investicionog okvira (ZIO).

Sedam redovnih polugodišnjih tranši isplaćuje se na osnovu ispunjenja specifičnih kvantitativnih i kvalitativnih koraka, koji su detaljno opisani u Reformskoj agendi, o čemu Vlada informiše Evropsku komisiju u formatu polugodišnjih izvještaja.

Ministarstvo evropskih poslova je 16. januara 2026. godine dostavilo Evropskoj komisiji *Treći polugodišnji izvještaj o sprovođenju Reformske agende Crne Gore za instrument EU za reforme i rast 2024-2027*, zajedno sa zahtjevom za uplatu sredstava koji je pripremljeno Ministarstvo finansija. Na osnovu procjene EK koja je dostavljena 20. maja 2026. godine, ispunjeno je 20 koraka, ukupne vrijednosti 44,20 miliona eura. U skladu s tim, 20,6 miliona eura je uplaćeno u državni budžet, dok je 23,6 miliona eura opredijeljeno za infrastrukturne projekte kroz Zapadnobalkanski investicioni okvir (ZIO).

Vlada Crne Gore je 2. aprila 2026. godine usvojila Uredbu o načinu sprovođenja podrške EU kroz Instrument za reforme i rast, kojom je definisan sistem koordinacije i implementacije reformskih mjera i uspostavljen mehanizam nadgledanja i izvještavanja o napretku implementacije reformi. Uredba je stupila na snagu 5. maja 2026. godine nakon objavljivanja u Službenom listu Crne Gore

III Sažetak statusa ispunjenosti reformskih koraka iz Četvrtog polugodišnjeg izvještaja

U skladu sa dosadašnjom dinamikom izvještavanja, u nastavku je dat sažetak statusa 41 reformskih koraka iz Četvrtog polugodišnjeg izvještaja:

Tabela 1. Pregled reformskih koraka u okviru četvrtog polugodišnjeg izvještajnog perioda sa trenutnim statusom ispunjenosti

Šifra	Naziv koraka	Vrijednost	Status
jun 2026			
1.1.1.4.	Upravljanje rizicima, interna revizija i revizorski odbori. PVD će uspostaviti nezavisnu funkciju interne revizije i upravljanje rizicima u skladu sa međunarodno priznatim okvirima i standardima (Okvir međunarodne profesionalne prakse koji je usvojio Odbor za standarde revizije Instituta internih revizora (IIA), odnosno Globalni standardi interne revizije (IIA) koje je usvojio Institut internih revizora (IIA) i Integrirani okvir za interne kontrole COSO), kao i dobra praksa EU o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru (PIFC). Štaviše, PVD će uspostaviti funkcionalne revizorske odbore u skladu sa relevantnim zakonom.	2,317,185.60 eura	Ispunjen
1.1.3.3.	Elektronska registracija preduzeća i elektronska plaćanja. Elektronska registracija za sve vrste privrednih subjekata je u potpunosti dostupna. Uspostavljeni su opšti preduslovi za tehničku integraciju elektronskog registra sa Uredbom EU o sistemu međusobnog povezivanja poslovnih registra (BRIS). Elektronsko plaćanje državnih i lokalnih taksi, naknada, dažbina i poreza je u potpunosti dostupno.	3,475,778.40 eura	Djelimično ispunjen
1.2.1.2.	Ratifikacija međunarodne konvencije o putevima (eCMR) potrebne za implementaciju eFTI	2,317,185.60 eura	Ispunjen
2.1.1.2	Nastavak implementacije paketa integracije električne energije od strane operatora prenosnog sistema i NEMO-a pridruživanjem dan unaprijed jedinstvenom evropskom energetsom tržištu.	2,317,185.60 eura	Ispunjen
2.3.2.3.	Jedna od energetske zajednice uspostavljena i operativna	1,158,592.80 eura	Ispunjen
3.2.2.3.	17% od ukupnog broja osnovnih i srednjih škola ima EdTech Hub, a 25% učenika (od kojih okvirno 50% djevojčica) ima mogućnost da ga koristi	3,475,778.40 eura	Ispunjen
4.1.1.2.	Izmjene i dopune Zakona o izboru Predsjednika Crne Gore	2,317,185.60 eura	Ispunjen
4.3.1.3.	Poboljšani rezultati u oblasti istraga, krivičnog gonjenja, pravosnažnih presuda, konfiskacije i konačne konfiskacije u korupciji, uključujući	4,634,371.20 eura	Ispunjen

	slučajeve korupcije na visokom nivou. Pokazati sveukupno povećanje broja istraga, potvrđenih optužnica i osuda, uključujući slučajeve korupcije na visokom nivou; pokazati povećanje broja i ukupne vrijednosti zaplijene, zamrzavanja i oduzimanja imovinske koristi stečene krivičnim djelom; pokazati porast samostalnih finansijskih istraga		
4.4.3.3.	Povećan broj ljekara opšte prakse u zdravstvenom centru Spuž	1,158,592.80 eura	Ispunjen
4.5.1.4.	Pokazati sveukupno povećanje broja istraga, potvrđenih optužnica i presuda, uključujući slučajeve korupcije na visokom nivou; pokazati povećanje broja i ukupne vrijednosti zapljene, zamrzavanja i oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalom; pokazati porast samostalnih finansijskih istraga	4,634,371.20 eura	Ispunjen
decembar 2025			
1.1.2.5.	Skupština će usvojiti novi Zakon o zaštiti konkurencije i novi Zakon o kontroli državne pomoći, osiguravajući potpunu finansijsku nezavisnost Agencije za zaštitu konkurencije i kontrolu državne pomoći kako bi se unaprijedila kontrola državne pomoći i pravila nadmetanja	2,317,185.60 eura	Ispunjen
1.1.3.2.	Javne konsultacije i procjene uticaja propisa (primarni i sekundarni zakoni). 100% novih zakona je predmet javnih konsultacija sa preduzećima, organizacijama civilnog društva i lokalnim samoupravama. 100% novih zakona podliježe pripremi analize uticaja propisa (RIA) prije javnih konsultacija	3,475,778.40 eura	Djelimično ispunjen
1.1.4.3.	Omogućavanje funkcionalnosti elektronskog katastra. Sprovođenje novog mrežnog servisa za distribuiranje katastarskih podataka i dokumenata, izmjena zakonskih odredbi kako bi se omogućilo elektronsko podnošenje zahtjeva, puna primjena mrežne aplikacije za	158,592.80 eura	Ispunjen
1.1.5.2.	Poboljšanje zakonodavnog okvira i fokusiranje na neformalnu ekonomiju. Usvojiti i sprovesti izmjene Zakona o prekršajima, Zakona o inspekcijском nadzoru, Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja, kao i Krivičnog zakonika Crne Gore, radi pojačanja nadzora nad inspektorima (uključujući pravo ulaska u stambene prostorije gdje se sumnja da se obavljaju neregistrovane djelatnosti), uvesti postupke žalbe, ukinuti njihove teritorijalne nadležnosti, ukloniti mogućnost diskrecionih odluka i osigurati ispunjenje preduslova za sistematsku borbu protiv neformalne ekonomije	3,475,778.40 eura	Ispunjen
1.2.1.1.	Usklađivanje sa Regulativom (EU) 2020/1056 o elektronskim informacijama o transportu robe (eFTI)	2,317,185.60 eura	Ispunjen
2.2.2.1.	Puna implementacija monitoringa, izvještavanja, verifikacije i akreditacije (MIVA).	3,475,778.40 eura	Ispunjen
2.3.4.3.	Usvajanje Strategije upravljanja kvalitetom vazduha za period 2024 - 2029, uključujući izradu/ažuriranje planova kvaliteta vazduha za zone u kojima su prekoračene granične vrijednosti kvaliteta vazduha po Direktivi o smanjenju nacionalnih emisija (NEC).	2,317,185.60 eura	Ispunjen
2.4.1.2.	Usklađenost sa Aktom o gigabitnoj infrastrukturi: zakonodavstvo (primarno i sekundarno) za uspostavljanje sigurnog informacionog sistema	2,317,185.60 eura	Djelimično ispunjen
2.4.2.1.	Usklađenost sa odlukom EU o digitalnom identitetu	2,317,185.60 eura	Ispunjen
2.4.4.3.	Formiranje nadležnog organa i liste entiteta. Agencija za sajberbezbjednost (koja djeluje kao nadležni organ kako je definisano u NIS2) je operativna: ima dovoljan broj zaposlenih, opremljena da vrši nadzorna ovlašćenja, vrši nadzorne provjere.	1,158,592.80 eura	Djelimično ispunjen
2.4.4.4.	Nacionalni i vladini CIRT-ovi su operativni u skladu sa zahtjevima NIS2 i dostižu barem status "akreditovan" na TF CSIRT Trusted Introducer-u	2,317,185.60 eura	Ispunjen
3.1.1.3.	Učenje kroz rad u visokom obrazovanju: 20% visokoškolskih diplomaca (od čega okvirno 50% žena) ima značajnu korist od učenja kroz rad kod poslodavaca tokom predviđenog obrazovanja	4,634,371.20 eura	Ispunjen
3.2.1.1.	Pokrenute tenderske procedure za izgradnju ili renoviranje škola kako bi se smanjio broj smjena u najnaseljenijim osnovnim školama sa sadašnjih 5 smjena na najviše 3 do decembra 2027	1,158,592.80 eura	Ispunjen
4.1.1.1.	Sveobuhvatan pregled izbornog pravnog okvira, sprovođenje preporuka ODIHR-a (2023)	3,475,778.40 eura	Ispunjen
4.4.1.2.	Jedinstvena baza podataka o nasilju u porodici obuhvata najmanje 95% slučajeva nasilja u porodici prijavljenih policiji ili kancelarijama centara za socijalni rad; Crna Gora ispunjava preporuke GREVIO/Istanbulske konvencije o uspostavljanju tri krizna cen	2,317,185.60 eura	Djelimično ispunjen

4.4.3.1.	Postupanje nadležnih organa po navodnim slučajevima zlostavljanja pritvorenih lica preko policijskih snaga i o žalbama zatvorenika	3,475,778.40 eura	Djelimično ispunjen
4.4.3.2.	Svi pritvorenici uživaju sveobuhvatan režim strukturiranih aktivnosti van ćelije (rad, zanimanje, obrazovanje, rekreacija i sport)	3,475,778.40 eura	Djelimično ispunjen
4.6.1.1.	Crna Gora je postigla interoperabilnost između sistema i baza podataka koji se koriste u trenutno važećem sistemu izdavanja viza	3,475,778.40 eura	Ispunjen
februar 2025			
2.1.1.1.	Kompletna transpozicija paketa integracije električne energije u skladu sa zahtjevima Energetske zajednice i nastavak njegove implementacije	2,317,185.60 eura	Ispunjen
2.3.2.1.	Usvajanje zakonodavstva u skladu sa Direktivom o obnovljivoj energiji (RED II) uključujući regulatorni okvir za prozjumere i pojednostavljenje procedura za izdavanje dozvola (npr. određivanje jedne kontakt tačke).	2,317,185.60 eura	Ispunjen
jun 2025			
1.1.1.2.	Korporativno upravljanje i odgovornost. Izmijeniti korporativni zakon ili usvojiti novi zakon/podzakonski akt kako bi se uvela nova pravila i kriterijumi za imenovanje i izbor članova upravnih/nadzornih odbora državnih preduzeća. Nominacije će biti predmet otvorenog, nezavisnog procesa selekcije zasnovanog na zaslugama, uz istovremeno povećanje raznolikosti i broja nezavisnih članova odbora. Ojačati upravljanje, vlasničku funkciju i nadzor nad državnim preduzećima uspostavljanjem podsticaja zasnovanih na učinku za procjenu efikasnosti državnih preduzeća na osnovu obaveznih godišnjih finansijskih izveštaja, koji bi trebalo da budu dostupni u registru PVD	4,634,371.20 eura	Ispunjen
1.1.2.3.	Antikorupcijski okvir. Nakon usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju korupcije, revidirati antikorupcijski okvir, okvir integriteta i sukoba interesa za javne nabavke i primjeniti izmjene	2,317,185.60 eura	Ispunjen
1.1.3.1.	Usklađivanjem sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata, novi Zakon o registraciji privrednih subjekata će prepoznati i definisati status aktivnih i neaktivnih preduzeća. Registar preduzeća se redovno ažurira radi brisanja ugašenih preduzeća iz registra (u skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata). Osigurana je konzistentnost između registra dužnika Centralne banke Crne Gore (CBCG) i registra preduzeća (trenutna neusklađenost 15% preduzeća sa blokiranim računima nisu prikazana kao dužnici u registrima preduzeća). Postignuta je 100% usklađenost između registra CBCG i registra preduzeća	1,158,592.80 eura	Ispunjen
4.2.1.2.	Izmijenjeni Ustav, u skladu sa pravnom tekovinom EU i evropskim standardima o nezavisnosti, odgovornosti, integritetu, nepristrasnosti i profesionalnosti sudstva i tužilaštva, uključujući adresiranje već postojećih preporuka Evropske komisije, mišljenja V	4,634,371.20 eura	Ispunjen
4.5.1.1.	Povezivanje i pristup bazama podataka Uprave prihoda i carina i drugih državnih organa sa kojima Specijalno tužilaštvo saraduje	2,317,185.60 eura	Ispunjen
decembar 2026			
1.2.2.2.	Broj kompanija koje imaju korist od usluga inovacionih/tehnoloških centara kao rezultat njihove pokrenute i javno dostupne liste usluga za kompanije povećan je za 50%.	2,317,185.60 eura	Ispunjen
2.3.4.6.	Povećanje godišnje stope renoviranja zgrada i ulične rasvjete u skladu sa ciljevima dogovorenim na nivou Energetske zajednice: najmanje 130.000 m2 obnovljeno do decembra 2026. godine	4,634,371.20 eura	Ispunjen
3.1.2.1	Dva programa aktivnih mjera za tržište rada koji posebno targetiraju žene se sprovode u kontekstu uvođenja revidirane metodologije koje imaju žene za ciljnu grupu, u skladu sa ESF+ zahtjevima	2,317,185.60 eura	Ispunjen
4.6.1.5.	Ukidanje sporazuma o slobodnom viznom režimu sa državama (najmanje jednom državom godišnje) za koje EU zahtijeva vizu	4,634,371.20 eura	Ispunjen
4.4.2.2	Poboljšana evidencija sudskog praćenja i pravosnažnih sudskih odluka u slučajevima diskriminacije	3,475,778.40 eura	Ispunjen
jun 2027			
3.2.2.4	34% od ukupnog broja osnovnih i srednjih škola ima EdTech Hub, a 50% učenika (od kojih okvirno 50% djevojčica) ima mogućnost da ga koristi	3,475,778.40 eura	Ispunjen

V Status sprovođenja pojedinačnih reformskih koraka

U nastavku su dostupne detaljne informacije o statusu sprovođenja reformskih koraka pojedinačno, u formatu koji je predvidjela Evropska komisija u okviru zahtjeva za plaćanje koji Vlada podnosi nakon usvajanja polugodišnjeg izvještaja, a u slučaju ovog izvještajnog perioda najkasnije do 15. jula 2027. godine.

10 KORAKA SA ROKOM DO JUNA 2026

1.1.1.4.

Naziv koraka	Upravljanje rizicima, interna revizija i revizorski odbori. PVD će uspostaviti nezavisnu funkciju interne revizije i upravljanje rizicima u skladu sa međunarodno priznatim okvirima i standardima (Okvir međunarodne profesionalne prakse koji je usvojio Odbor za standarde revizije Instituta internih revizora (IIA), odnosno Globalni standardi interne revizije (IIA) koje je usvojio Institut internih revizora (IIA) i Integrisani okvir za interne kontrole COSO), kao i dobra praksa EU o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru (PIFC). Štaviše, PVD će uspostaviti funkcionalne revizorske odbore u skladu sa relevantnim zakonom.			
Početna vrijednost	Skromna implementacija (30%)			
Rok ispunjenje koraka za	jun 2026			
Ostvareni rezultati	<p>Ministarstvo finansija je pripremlilo novi Zakon o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru ("Službeni list CG", br. 89/2025), kojim su prepoznata preduzeća u državnom vlasništvu i njihove obaveze u pogledu uspostavljanja efektivnog sistema upravljanja, unutrašnje kontrole i upravljanja rizicima, kao i funkcije unutrašnje revizije. Zakon propisuje da se „Unutrašnja kontrola sprovodi se u skladu sa ovim zakonom i okvirom za unutrašnju kontrolu, koji sadrži komponente koje doprinose ostvarivanju ciljeva subjekta, i to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kontrolno okruženje; 2) procjena i upravljanje rizicima; 3) kontrolne aktivnosti; 4) informacije i komunikacija; i 5) praćenje.“ <p>Regulatorni okvir u Crnoj Gori je uspostavljen u skladu sa Integrisanim okvirom za interne kontrole (COSO), kao i dobrom praksom EU o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru (PIFC).</p> <p>Takođe, Ministarstvo finansija je pripremlilo novi Zakon o reviziji ("Službeni list CG", br. 84/2025), kojim su propisani dodatni kriterijumi za imenovanje članova revizorskih odbora i precizno definisane nadležnosti ovih odbora.</p> <p>Tokom septembra 2025. godine Ministarstvo finansija je prikupilo podatke od privrednih društava, na osnovu kojih je izrađena Analiza sistema unutrašnje kontrole i funkcije unutrašnje revizije u privrednim društvima u kojima država ima većinski vlasnički udio. Predmetna analiza je usvojena od strane Vlade Crne Gore na sjednici održanoj 02. oktobra 2025. godine uz obavezujuće zaključke za privredna društva. Ministarstvo finansija je tokom prvih pet mjeseci 2026.godine imalo intenzivnu komunikaciju sa privrednim društvima u državnom vlasništvu i prikupljalo ažurirane informacije u vezi sa sistemom unutrašnjih kontrola, upravljanja rizicima i funkcijom unutrašnje revizije.</p> <p>Za razliku od podataka prikupljenih tokom 2025. godine za potrebe izrade analize, ažurirani podaci prikazuju vidan napredak u odnosu na stanje iz septembra 2025.godine. Podaci o sistemu unutrašnjih kontrola i upravljanja rizicima su dati u narednoj tabeli:</p> <table border="1" data-bbox="443 1973 1497 2011"> <tr> <td data-bbox="443 1973 794 2011"></td> <td data-bbox="794 1973 970 2011"></td> <td data-bbox="970 1973 1497 2011">Ažurirani podaci iz godišnjih izvještaja</td> </tr> </table>			Ažurirani podaci iz godišnjih izvještaja
		Ažurirani podaci iz godišnjih izvještaja		

	Septembar 2025. (broj preduzeća)	Broj preduzeća	Procenat u odnosu na broj onih koji su dostavili podatke(37)	Procenat u odnosu na ukupan broj preduzeća (42)
Lice odgovorno za koordinaciju sprovođenja unutrašnje kontrole	24	35	95%	83%
Lice odgovorno za koordinaciju procesa upravljanja rizicima u subjektu	23	30	81%	71%
Registar rizika	24	27	73%	64%
Interna pravila	22	36	97%	86%

Analiza godišnjih izvještaja pokazuje da su privredna društva ispunila osnovne zahtjeve koji proizilaze iz Zakona o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru, pri čemu stepen razvijenosti varira od društva do društva. Analiza godišnjih izvještaja pokazala je da gotovo sva privredna društva imaju definisanu misiju i viziju (97%), kao i uspostavljena pravila ponašanja (97%), dok 86% privrednih društava posjeduje dokumentovane dokaze da su zaposleni upoznati sa etičkim standardima. Takođe, 91% privrednih društava tvrdi da su zaposleni informisani kome mogu da prijave sumnje na nepravilnosti i prevare. Rezultati ukazuju da su osnovni mehanizmi upravljanja rizicima uglavnom uspostavljeni.

Od ukupnog broja privrednih društava u većinskom vlasništvu države koje Ministarstvo finansija vodi u svom registru, njih 24 su razvrstana u srednja i velika pravna lica te u skladu sa Zakonom o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru su obveznici uspostavljanja jedinice za unutrašnju reviziju. Na bazi podataka koji su dobijeni tokom prvih 5 mjeseci 2026. godine, u 18 od ovih 24 privredna društva je sistematizovana jedinica za unutrašnju reviziju. Međutim, u dva privredna društva koja imaju sistematizovanu jedinicu za unutrašnju reviziju još uvijek nisu raspoređeni unutrašnji revizori već su radna mjesta upražnjena dok je u preostalim 16 privrednih društava raspoređeno ukupno 36 unutrašnjih revizora. Dodatno, pet privrednih društava koja su razvrstana u mikro i mala pravna lica su uspostavili funkciju unutrašnje revizije. Od 36 raspoređenih unutrašnjih revizora u privrednim društvima, sertifikovana su ukupno 34 unutrašnja revizora (94,4%).

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 26. juna 2026.godine usvojila Konsolidovani izvještaj o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru za 2025. godinu u koji su integrisani podaci o stanju u privrednim društvima koja su u većinskom vlasništvu države i usvojila obavezujuće zaključke. U skladu sa Zakonom o reviziji, 26 privrednih društava su obveznici uspostavljanja revizorskih odbora i u svakom od ovih preduzeća je uspostavljen revizorski odbor. U cilju uspostavljanja revizorskih odbora u skladu sa Zakonom o reviziji, Ministarstvo finansija je uspostavilo praksu da, prije zvaničnog imenovanja, svi predlozi članova za revizorske odbore dolaze u Ministarstvo finansija na prethodnu saglasnost. U postupku davanja saglasnosti na predlog za imenovanje revizorskog odbora u privrednom društvu u vlasništvu države, Ministarstvo finansija vrši provjeru dostavljene dokumentacije za članove revizorskih odbora radi provjere da li isti ispunjavaju kriterijume propisane zakonom. Svi predlozi za imenovanje revizorskih odbora koji nisu ispunjavali uslove propisane zakonom su odbijeni tj. nije data saglasnost za imenovanje istih. U ponovljenim postupcima, privredna društva su dostavila predloge kandidata koji su ispunjavali uslove te su

	<p>nakon toga izdate saglasnosti za imenovanje. Informacije o imenovanim revizorskim odborima su sastavni dio registra koji Ministarstvo finansija javno objavljuje na svojoj internet stranici.</p>
Dokazi ispunjenje za	<p>Zakon o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru („Službeni list CG“ br. 89/2025): https://www.sluzbenilist.me/propisi/384101 Zakon o reviziji („Službeni list CG“ br. 84/2025): https://www.sluzbenilist.me/propisi/383918 Analiza sistema unutrašnje kontrole i funkcije unutrašnje revizije u privrednim društvima u kojima država ima većinski vlasnički udio: https://www.gov.me/dokumenta/8be59b35-ee62-451f-bbab-956cf61df37e https://www.gov.me/dokumenta/5461dfea-4acc-42f1-a9e4-d653306e9348 Konsolidovani izvještaj o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru za 2025. godinu: https://www.gov.me/dokumenta/6a528c9e-8f4e-47d0-8360-cea73ad63514 Registar privrednih društava i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu države: https://www.gov.me/clanak/registar-privrednih-drustava-i-javnih-preduzeca-u-vlasnistvu-drzave</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka povezani nalazi i	<p>Radi sagledavanja stanja i nivoa razvijenosti sistema upravljanja, unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije u ovim društvima, Ministarstvo finansija je u septembru 2025. godine prikupilo podatke od privrednih društava, na osnovu kojih je izrađena Analiza sistema unutrašnje kontrole i funkcije unutrašnje revizije u privrednim društvima u kojima država ima većinski vlasnički udio, koju je Vlada Crne Gore usvojila 02. oktobra 2025. godine.</p> <p>S obzirom da je Zakonom o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru propisana obaveza za privredna društva da godišnje izvještaje o upravljanju i unutrašnjim kontrolama kao i godišnje izvještaje o radu unutrašnje revizije dostavljaju Ministarstva finansija, zahtjev za dostavljanje godišnjih izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i unutrašnje kontrole i godišnjih izvještaja o radu unutrašnje revizije je upućen je u februaru 2026. godine na adrese privrednih društava u vlasništvu države. Nakon što su dostavljeni traženi podaci, pripremljena je ažurirana analiza sistema unutrašnje kontrole i funkcije unutrašnje revizije u privrednim društvima u kojima država ima većinski vlasnički udio kao i Konsolidovani izvještaj o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru za 2025. godinu.</p> <p>Takođe, na osnovu dostavljenih podataka i dokumentacije, pripremljen je tabelarni pregled privrednih društava u vlasništvu države sa informacijama o obveznicima uspostavljanja jedinica za UR u skladu sa zakonom, uspostavljenim jedinicama za unutrašnju reviziju i broju raspoređenih unutrašnjih revizora, obveznicima uspostavljanja revizorskog odbora i imenovanim revizorskim odborima u skladu sa Zakonom o reviziji kao i registar unutrašnjih revizora koji su raspoređeni u privrednim društvima u vlasništvu države.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom i	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak ispunjenosti koraka o	Ispunjen

1.1.3.3.

Naziv koraka	Elektronska registracija preduzeća i elektronska plaćanja. Elektronska registracija za sve vrste privrednih subjekata je u potpunosti dostupna. Uspostavljeni su opšti preduslovi za tehničku integraciju elektronskog registra sa Uredbom EU o sistemu međusobnog povezivanja poslovnih registra (BRIS). Elektronsko plaćanje državnih i lokalnih taksi, naknada, dažbina i poreza je u potpunosti dostupno.
Početna vrijednost	Procenat organa koji koriste elektronski platni sistem 13%; Elektronska registracija dostupna samo za DOO
Rok za ispunjenje koraka	jun 2026
Ostvareni rezultati	<p>U okviru Integrisanog sistema za upravljanje prihodima (IRMS) uspostavljen je modul „Registracija“ koji obezbjeđuje elektronsku registraciju svih vrsta privrednih subjekata. Sistem omogućava povezivanje sa informacionim sistemima više državnih institucija koje sadrže relevantne registre, kao što su registar žiro računa Centralne banke Crne Gore (CBCG), registar građana Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP), te drugi registri od značaja za procesa registracije i razmjenu podataka u realnom vremenu.</p> <p>Kada su u pitanju elektronska plaćanja (takes/naknade/dažbine), preko portala eplacanje.gov.me su omogućena elektronska plaćanja taksi i naknada u nadležnosti Poreske uprave. U dijelu elektronskog plaćanja poreza, u okviru Integrisanog sistema za upravljanje prihodima (IRMS) razvijena je i na testnom okruženju u potpunosti implementirana funkcionalnost elektronskog plaćanja poreza, pri čemu je sistem u pozadini integrisan sa sistemom za elektronska plaćanja (ePlaćanje). Za puštanje ove funkcionalnosti u produkciono okruženje preostalo je usaglašavanje modela obračuna bankarskih provizija.</p> <p>U vezi usklađenosti sa zahtjevima BRIS sistema, pripremljena je preliminarna analiza zahtjeva i usklađenosti sa Uredbom EU 2021/1042, koja je dostavljena DEU 27/04/2026 i na koju se očekuje povratna informacija. Izrađena analiza poslužila je kao osnova za izradu tehničke specifikacije za uspostavljanje interoperabilnosti sa BRIS-om, na kojoj se trenutno intenzivno radi. Sredstva za realizaciju povezivanja sa BRIS-om obezbijedena su kroz projekat Smart Tax, koji će biti sproveden u saradnji sa Svjetskom bankom.</p>
Dokazi ispunjenje za	<p>Portal za elektronsko plaćanje – dostupne elektronske usluge plaćanja taksi i naknada u nadležnosti Poreske uprave: https://eplacanje.gov.me/taxes.</p> <p>Video demonstracija funkcionalnosti elektronskog plaćanja poreza u testnom okruženju Integrisanog sistema za upravljanje prihodima (IRMS) (mogućnost prezentacije funkcionalnosti elektronskog plaćanja poreza u testnom okruženju IRMS)</p> <p>Preliminarna analiza usklađenosti sa zahtjevima Uredbe (EU) 2021/1042,</p> <div style="text-align: right;"> <p>COMPLIANCE ANALYSIS OF THE IN</p> </div> <p>dostavljena Delegaciji Evropske unije 27.04.2026. godine.</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Elektronsko plaćanje taksi i naknada u nadležnosti Poreske uprave već duže vrijeme je omogućeno putem portala eplacanje.gov.me i nalazi se u redovnoj produkcionojoj upotrebi. Funkcionalnost elektronskog plaćanja poreza, pored već postojećih opcija za korišćenje ebanking sistema poreskih obveznika uključuje i IPG (Internet payment gateway). IPG funkcionalnost je verifikovana u testnom okruženju Integrisanog sistema za upravljanje prihodima (IRMS), uključujući provjeru integracije sa sistemom ePlaćanje. Provjerom je potvrđeno da je funkcionalnost elektronskog plaćanja poreza u potpunosti razvijena i tehnički spremna za produkcionu primjenu. Takođe, izvršena je analiza usklađenosti sa zahtjevima Uredbe (EU) 2021/1042, na osnovu koje je započeta izrada tehničke specifikacije za povezivanje sa BRIS-om.

Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Djelimično ispunjen

1.2.1.2.

Naziv koraka	Ratifikacija međunarodne konvencije o putevima (eCMR) potrebne za implementaciju eFTI
Početna vrijednost	Nije usklađeno
Rok za ispunjenje koraka	jun 2026
Ostvareni rezultati	Na sjednici Vlade 19. februara 2026. utvrđen je Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola uz Konvenciju o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR) o elektronskom tovarnom listu. Zakon o potvrđivanju Dodatnog protokola uz Konvenciju o Ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR) o elektronskom tovarnom listu je objavljen u Službenom Listu- Međunarodni ugovori, broj 4/2026, dana 28.05.2026. godine. Isti nije poslat ka Evropskoj komisiji, jer je riječ o ratifikaciji, te nema usklađivanja sa EU propisima.
Dokazi za ispunjenje	Zakon o potvrđivanju Dodatnog protokola uz Konvenciju o Ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR) - Službeni list Crne Gore (sluzbenilist.me)
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Provjerom relevantne dokumentacije utvrđeno je da je Vlada Crne Gore, na sjednici od 19. februara 2026. godine, utvrdila Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola uz CMR konvenciju o elektronskom tovarnom listu, kao i da je zakon objavljen u „Službenom listu Crne Gore – Međunarodni ugovori“, broj 4/2026, od 28. maja 2026. godine, čime je zakonodavni postupak za potvrđivanje predmetnog međunarodnog ugovora okončan.
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

2.1.1.2.

Naziv koraka	Nastavak implementacije paketa integracije električne energije od strane operatora prenosnog sistema i NEMO-a pridruživanjem dan unaprijed jedinstvenom evropskom tržištu električne energije.
Početna vrijednost	Djelimično usklađeno
Rok za ispunjenje koraka	jun 2026
Ostvareni rezultati	<p>Ovaj korak je ispunjen kroz nastavak implementacije paketa integracije električne energije od strane operatora prenosnog sistema i NEMO-a, kao i kroz značajan završetak aktivnosti neophodnih za uspostavljanje Lokalnog implementacionog projekta (LIP) između Italije i Crne Gore u kontekstu pristupanja dan unaprijed jedinstvenom evropskom tržištu električne energije.</p> <p>Nakon bilateralnog sastanka i u skladu sa dogovorenim narednim koracima, Crna Gora je dostavila dodatno pojašnjenje u vezi sa korakom 2.1.1.2 Reformske agende. U odnosu na ovaj korak, naglašeno je da je Lokalni implementacioni projekat između Italije i Crne Gore dostigao naprednu fazu u praktičnom i funkcionalnom smislu. Sve ključne pripremne, organizacione i operativne aktivnosti na crnogorskoj strani uspješno su završene. One uključuju učešće u strukturama Italian Border Working Table (IBWT), potpisivanje i stupanje na snagu operativnog sporazuma, imenovanje predstavnika u relevantna radna tijela, kao i pokretanje konkretnih aktivnosti u vezi sa LIP-om u saradnji sa italijanskim partnerima. Ove aktivnosti sprovedene su progresivno tokom 2024, 2025. i početkom 2026. godine, čime je potvrđen nastavak implementacije paketa integracije električne energije od strane operatora prenosnog sistema i NEMO-a.</p> <p>Pored toga, 11. februara 2026. godine italijanski predstavnici u okviru IBWT-a, odnosno GME i Terna, obavijestili su Upravni odbor IBWT-a da će italijanska i crnogorska strana, na zahtjev svojih nacionalnih regulatornih tijela, započeti određene aktivnosti u vezi sa LIP-om do verifikacije transpozicije relevantnog pravnog okvira u crnogorsko zakonodavstvo. Ovaj stav je potvrđen i na nivou Operativnog odbora IBWT-a, što jasno ukazuje da se projektne aktivnosti već sprovode u praksi.</p> <p>U ovom kontekstu, Crna Gora smatra da je obaveza iz koraka 2.1.1.2 Reformske agende ispunjena, budući da su završene sve aktivnosti koje se odnose na efektivno praktično i funkcionalno uspostavljanje LIP-a. Okvir saradnje između Crne Gore i Italije je već uspostavljen, relevantne radne strukture su formirane, operativni sporazum je na snazi, a konkretne aktivnosti u vezi sa LIP-om su započete. Iz tehničke i operativne perspektive ne postoje otvorene prepreke za dalju implementaciju, dok su preostali elementi formalne i tehničke prirode, povezani sa verifikacijom transponovanog pravnog okvira.</p>
Dokazi ispunjenje za	<p>Ispunjenje ovog koraka potkrijepljeno je dokazima, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentaciju kojom se potvrđuje učešće crnogorskih aktera u strukturama Italian Border Working Table (IBWT), povezanim sa

	<p>uspostavljanjem i implementacijom Lokalnog implementacionog projekta Italija–Crna Gora;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potpisani i važeći operativni sporazum kojim se uspostavlja osnova za saradnju između relevantnih italijanskih i crnogorskih strana u kontekstu LIP-a; <p>LINK ZA DOKUMENTA</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>Kao dio verifikacije ovog koraka, Crna Gora je konsultovala Delegaciju Evropske unije u vezi sa procjenom koraka 2.1.1.2 Reformske agende. Delegacija Evropske unije je ukazala da se ovaj korak može smatrati ispunjenim, pod uslovom da se dostave dokazi koji potvrđuju gore opisane aktivnosti.</p> <p>Provjere su potvrdile da su sve ključne aktivnosti na crnogorskoj strani, neophodne za praktično i funkcionalno uspostavljanje LIP-a, završene. Nalazi potvrđuju da je okvir saradnje između Crne Gore i Italije uspostavljen, da su relevantne radne i operativne strukture uspostavljene, te da je implementacija paketa integracije električne energije od strane operatora prenosnog sistema i NEMO-a nastavljena kroz konkretne aktivnosti povezane sa pristupanjem dan unaprijed jedinstvenom evropskom tržištu električne energije.</p> <p>Preostali elementi su formalne i tehničke prirode i odnose se na verifikaciju transponovanog pravnog okvira u skladu sa pravnom tekovinom Energetske zajednice i relevantnim zakonodavstvom EU.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje ovog koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje ovog koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH), budući da se mjera odnosi na integraciju tržišta električne energije, institucionalnu koordinaciju i aranžmane povezivanja tržišta, bez direktnih negativnih uticaja na životnu sredinu.</p>
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nisu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

2.3.2.3.

Naziv koraka	Jedna od energetske zajednice uspostavljena i operativna.
Početna vrijednost	Djelimično usklađeno
Rok za ispunjenje koraka	Jun 2026
Ostvareni rezultati	Ovaj korak je Ispunjen uspostavljanjem regulatorne, organizacione, finansijske i operativne osnove za prvu energetske zajednice u Crnoj Gori,

kao i sprovođenjem konkretnih aktivnosti na pilot projektu energetske zajednice kupaca-proizvođača.

U skladu sa članom 71 Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora, Ministarstvo energetike i rudarstva formiralo je međuinstitucionalnu radnu grupu koju su činili predstavnici Ministarstva, CEDIS-a, Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti i Eko-fonda, uz ekspertsku podršku GIZ-a. Radna grupa je analizirala važeći pravni okvir, relevantna pravila EU i uporedne prakse i identifikovala najefikasniji i pravno održiv model za uspostavljanje energetske zajednice kupaca-proizvođača u Crnoj Gori.

Kao rezultat ovog procesa, Ministarstvo je pripremio i donijelo Pravilnik o organizaciji zajedničkog djelovanja kupaca-proizvođača i raspodjeli dijeljene električne energije. Pravilnik je objavljen u Službenom listu Crne Gore, br. 78/2026 od 8. juna 2026. godine, a stupio je na snagu 16. juna 2026. godine. Pravilnikom se uređuju prava i obaveze kupaca-proizvođača koji djeluju zajednički, prava i obaveze snabdjevača, ugovorni model, uloga zastupnika, pravila raspodjele dijeljene električne energije i metodologija obračuna.

Usvojeni Pravilnik omogućava kupcima-proizvođačima da djeluju zajednički putem ugovornog odnosa ili kroz osnivanje energetske zajednice kupaca-proizvođača kao pravnog lica. Takođe je predviđeno da energetska zajednica kupaca-proizvođača može djelovati bez osnivanja posebnog pravnog lica, pri čemu se međusobna prava i obaveze članova uređuju ugovorom.

Paralelno sa tim, pripremljena je pravna analiza radi identifikovanja najadekvatnijeg pravnog i organizacionog modela za implementaciju prve energetske zajednice. Analiza je potvrdila da postojeći regulatorni okvir omogućava zajedničko djelovanje kupaca-proizvođača bez osnivanja posebnog pravnog lica, kao i da ugovorni model predstavlja pravno održivo i operativno primjenjivo rješenje za pilot projekte i sisteme zajedničke samopotršnje. Analizom je takođe potvrđeno da usvojeni Pravilnik predstavlja adekvatan regulatorni okvir za implementaciju ovog modela.

Za potrebe pilot projekta, u saradnji sa članovima radne grupe i relevantnim akterima, identifikovana je stambena zgrada na Trgu Božane Vučinić u Podgorici. Dana 11. juna 2026. godine izvršen je tehnički obilazak objekta, kojim su potvrđene karakteristike zgrade, raspoložive krovne površine i mogućnost ugradnje fotonaponskog sistema. Tehnička procjena je pokazala da je moguće ugraditi približno 48 fotonaponskih panela pojedinačne snage 580 Wp, što odgovara sistemu ukupne instalisane snage od približno 27,84 kWp.

Skupština etažnih vlasnika izrazila je spremnost da se predmetna stambena zgrada koristi kao pilot projekat energetske zajednice kupaca-proizvođača. Pismom zainteresovanosti je takođe evidentirana spremnost Eko-fonda da učestvuje u finansiranju pilot projekta do 85% prihvatljivih troškova, u skladu sa svojim pravilima i raspoloživim sredstvima, dok je Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić izrazila spremnost da podrži realizaciju pilot projekta obezbjeđivanjem preostalog dijela finansijskih sredstava i stručnom podrškom u pripremi projektne i tehničke dokumentacije.

Vlada je takođe usvojila Informaciju o statusu realizacije obaveze uspostavljanja jedne od energetskih zajednica u Crnoj Gori, uključujući zaključke koji se odnose na nastavak aktivnosti na pilot projektu i definisanje modela finansiranja i realizacije u saradnji sa Elektroprivredom Crne Gore AD Nikšić i Eko-fondom.

	<p>Pored toga, završena je ugradnja solarnih panela na krovu izabrane stambene zgrade, čime je pilot projekat prešao iz pripremnog u fazu realizacije i operativne primjene. Preostale aktivnosti odnose se na tehničku i administrativnu koordinaciju sa EPCG Solar, CEDIS-om i drugim relevantnim akterima, radi obezbjeđivanja punog praktičnog funkcionisanja modela u skladu sa usvojenim regulatornim okvirom.</p>
<p>Dokazi ispunjenje za</p>	<p>Ispunjenje ovog koraka potkrijepljeno je provjerljivim dokazima, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o organizaciji zajedničkog djelovanja kupaca-proizvođača i raspodjeli dijeljene električne energije, objavljen u Službenom listu Crne Gore, br. 78/2026 od 8. juna 2026. godine, koji je stupio na snagu 16. juna 2026. Godine; • Informaciju Vlade o statusu realizacije obaveze uspostavljanja jedne od energetske zajednice u Crnoj Gori, usvojenu na Vladi 22. juna 2026. godine, uključujući zaključke o nastavku pilot projekta i modelu finansiranja; • Pravnu analizu modela zajedničkog djelovanja kupaca-proizvođača i uspostavljanja energetske zajednice u Crnoj Gori, od 17. juna 2026. Godine; • Pismo zainteresovanosti potpisano od strane Skupštine etažnih vlasnika, Eko-fonda i Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić; • Tehnički zapisnik o obilasku stambene zgrade na Trgu Božane Vučinić u Podgorici, od 15. juna 2026. Godine; • Šemu rada sistema zajedničke potrošnje za kupce-proizvođače;
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>Verifikacija ovog koraka obuhvatila je pregled regulatornih, pravnih, organizacionih, finansijskih i tehničkih aktivnosti sprovedenih u cilju uspostavljanja prve energetske zajednice u Crnoj Gori.</p> <p>Provjere su potvrdile da je potreban regulatorni okvir zaokružen donošenjem i stupanjem na snagu Pravilnika o organizaciji zajedničkog djelovanja kupaca-proizvođača i raspodjeli dijeljene električne energije. Pravilnik obezbjeđuje pravni osnov za uspostavljanje i funkcionisanje energetske zajednice kupaca-proizvođača, uključujući i putem ugovornog modela bez osnivanja posebnog pravnog lica.</p> <p>Verifikacijom je dalje potvrđeno da je identifikovana konkretna pilot lokacija, odnosno stambena zgrada na Trgu Božane Vučinić u Podgorici. Izvršen je tehnički obilazak objekta, procijenjene su raspoložive krovne površine i potvrđena je tehnička mogućnost ugradnje fotonaponskog sistema.</p> <p>Provjere su takođe potvrdile da je Skupština etažnih vlasnika izrazila spremnost za učešće u pilot projektu, dok su Eko-fond i Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić izrazili spremnost da podrže finansiranje i realizaciju projekta iz sopstvenih sredstava i u okviru svojih primjenjivih pravila i procedura.</p> <p>Nalazi potvrđuju da je prva energetska zajednica u Crnoj Gori uspostavljena na osnovu usvojenog regulatornog okvira, identifikovane pilot zgrade, izražene spremnosti relevantnih aktera za učešće, dogovorenog modela finansiranja i završene ugradnje solarnih panela. Preostale aktivnosti su tehničke i administrativne prirode i odnose se na dalju koordinaciju sa EPCG Solar, CEDIS-om i drugim relevantnim akterima radi praktične implementacije sistema.</p>
<p>Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom</p>	<p>Sprovođenje ovog koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p>

	Sprovedenje ovog koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH), jer mjera podržava korišćenje obnovljive energije, bez direktnih značajnih negativnih uticaja na životnu sredinu.
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nisu prijavljeni. Finansiranje pilot projekta predviđeno je iz sopstvenih sredstava Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić i Eko-fonda, u skladu sa njihovim primjenjivim pravilima, raspoloživim sredstvima i internim procedurama.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

3.2.2.3

Naziv koraka	17% od ukupnog broja osnovnih i srednjih škola ima EdTech Hub, a 25% učenika (od kojih okvirno 50% djevojčica) ima mogućnost da ga koristi
Početna vrijednost	0%
Rok za ispunjenje koraka	jun 2026
Ostvareni rezultati	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija uspostavilo je ukupno 116 EdTech laboratorija u osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori, od čega je 100 laboratorija finansirano iz državnog budžeta, dok je 16 uspostavljeno kroz prethodno realizovane projekte. Na taj način obuhvaćene su sve osnovne škole sa više od 200 učenika, kao i srednje škole čiji obrazovni programi podrazumijevaju korišćenje savremenih obrazovnih tehnologija. Time su ostvareni i premašeni pokazatelji definisani za korak 3.2.2.3, budući da EdTech laboratorije, posmatrajući samo 50 EdTech laboratorija iz ovog koraka, ima 23,8% državnih osnovnih i srednjih škola, dok je mogućnost njihovog korišćenja obezbijedena za 41,7% učenika, od kojih 48,1% čine djevojčice.</p> <p>Laboratorije su opremljene laptop računarima, robotskim setovima, Micro:bit uređajima, 3D štampačima, uređajima za reciklažu PET ambalaže, potrošnim materijalom za 3D štampu, kao i pristupom digitalnim obrazovnim sadržajima putem platforme Digionica.</p> <p>Radi procjene stvarnog korišćenja i efekata uspostavljenih laboratorija, Ministarstvo je u februaru 2026. godine sprovelo istraživanje među školama. Rezultati pokazuju da laboratorije aktivno koristi 92 od ukupno 116 škola (79,3%), u kojima je u aktivnosti uključeno 4.813 učenika, od čega 48,2% djevojčica i 51,8% dječaka. Posmatrajući samo 100 škola obuhvaćenih Reformskom agendom, laboratorije aktivno koristi 76 škola (76%), sa ukupno 3.165 učenika, od čega 46,6% djevojčica i 53,4% dječaka.</p> <p>EdTech laboratorije koriste se za realizaciju aktivnosti iz oblasti robotike, programiranja, Micro:bit projekata, 3D modelovanja i štampe, STEM i interdisciplinarnih projekata, preduzetništva i drugih digitalnih aktivnosti, dok su u pojedinim školama integrisane i u redovni nastavni proces.</p> <p>Na osnovu rezultata istraživanja pripremljen je Akcioni plan za unapređenje korišćenja EdTech laboratorija, kojim su definisane mjere za povećanje broja uključenih učenika, intenzivniju integraciju laboratorija u nastavu, unapređenje sistema monitoringa i izvještavanja, kao i</p>

	kontinuiranu podršku školama radi obezbjeđivanja dugoročne održivosti i efikasnijeg korišćenja uspostavljene infrastrukture.
Dokazi ispunjenje za	Dokumentacija koja se odnosi na korak 3.2.2.3 dostupna je na sljedećem linku (Steps 3.2.2.3 and 3.2.2.4). Dokumentacija obuhvata Izveštaj o realizaciji koraka 3.2.2.3 i 3.2.2.4 , Akcioni plan za unapređenje korišćenja EdTech laboratorija, model monitoringa i izvještavanja škola (uključujući strukturu za praćenje korišćenja EdTech laboratorija), odluke o prenosu sredstava školama, otpremnice i potvrde o prijemu opreme, kao i pregled škola obuhvaćenih intervencijom. Ukoliko bude potrebno, Ministarstvo će po početku školske 2026/2027. godine biti u mogućnosti da dostavi dodatnu fotodokumentaciju korišćenja EdTech laboratorija, kao i da organizuje posjete odabranim školama radi neposrednog uvida u njihovo korišćenje u obrazovno-vaspitnom procesu.
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Kompletna dokumentacija koja se odnosi na nabavku, isporuku i uspostavljanje EdTech laboratorija u školama je obezbijedena i uredno vođena. Dodatno, verifikovani su izvještaji o korišćenju EdTech laboratorija, rezultati studije sprovedene u februaru 2026. godine, fotografije i drugi dokazi o njihovoj upotrebi u obrazovno-vaspitnom procesu.
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Tokom realizacije ovog koraka nije bilo dvostrukog finansiranja, jer je 50 EdTech laboratorija finansirano iz budžeta.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

4.1.1.2.

Naziv koraka	Izmjene i dopune Zakona o izboru Predsjednika Crne Gore
Početna vrijednost	Zakon o izboru Predsjednika Crne Gore ('Službeni list Crne Gore', br. 17/07, 08/09, 12/16 i 73/18) biće izmijenjen.
Rok za ispunjenje koraka	jun 2026
Ostvareni rezultati	Vlada Crne Gore je na 133. sjednici, održanoj 2. jula 2026. godine, utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o izboru Predsjednika Crne Gore. Predloženim izmjenama obezbjeđuje se usklađivanje terminologije sa važećim izbornim zakonodavstvom, zamjenom naziva „Državna izborna komisija“ nazivom „Centralna izborna komisija“, kao i preciznije uređenje pravila koja se odnose na nevažeće glasačke listiće i primjenu procesnih pravila u drugom krugu predsjedničkih izbora. Time se doprinosi većoj pravnoj sigurnosti i ujednačenoj primjeni zakona.

Dokazi za ispunjenje	 <p style="text-align: right;">predlog-zakona-o-iz mjeni-i-dopuni-zakon</p> <p>Predlog izmjena Zakona o izboru predsjednika Crne Gore</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>Nacrt izmjena Zakona o izboru predsjednika Crne Gore dostavljen je Evropskoj komisiji 04. Juna 2026. godine.</p> <p>Ove izmjene se odnose na usklađivanje sa Zakonom o izboru odbornika i poslanika, kao i na pojašnjenje primjene odredbi u vezi sa drugim krugom glasanja, ukoliko do takvog kruga dođe tokom izbornog procesa.</p> <p>Vlada Crne Gore dobila je pozitivno mišljenje Evropske komisije na Nacrt izmjena Zakona o predsjedniku Crne Gore.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

4.3.1.3

Naziv koraka	<p>Poboljšani rezultati u oblasti istraga, krivičnog gonjenja, pravosnažnih presuda, konfiskacije i konačne konfiskacije u korupciji, uključujući slučajeve korupcije na visokom nivou. Pokazati sveukupno povećanje broja istraga, potvrđenih optužnica i osuda, uključujući slučajeve korupcije na visokom nivou; pokazati povećanje broja i ukupne vrijednosti zaplijene, zamrzavanja i oduzimanja imovinske koristi stečene krivičnim djelom; pokazati porast samostalnih finansijskih istraga</p>
Početna vrijednost	<p>Polazne osnove su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ ISTRAGE U 2023. GODINI: <p>Krivična djela korupcije: Nalozi za sprovođenje istraga izdati su u 8 slučajeva protiv ukupno 19 fizičkih lica.</p> <p>Krivična djela visoke korupcije: 8 naredbi o sprovođenju istrage protiv 19 lica.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ OPTUŽNICE U 2023. GODINI <p>Zbog krivičnih djela visoke korupcije podignuto je 10 optuženja protiv 30 lica i to protiv 15 lica nakon sprovedene istrage podignute su optužnice, u 1 predmetu podignut je optužni predlog protiv 1 lica, u dva podignuta je neposredna optužnica protiv 14 lica.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ SUDSKE ODLUKE U 2023. GODINI <p>U predmetima za koruptivna krivična djela sud je donio odluke za 22 lica, od čega je osuđujućom presudom na kaznu zatvora odlučeno protiv 2 lica, uslovnom osudom protiv 2 lica. Protiv 1 lica je obustavljen postupak u kontroli optužnice, protiv 13 lica sud je donio oslobađajuću presudu, dok je</p>

	<p>protiv 6 lica donio presudu kojom se optužnica odbija. Na kraju izvještajnog perioda ostalo je neriješeno optuženja protiv 216 lica.</p> <p>► FINANSIJSKE ISTRAGE U 2023. GODINI:</p> <p>Finansijske istrage pokrenute su u 12 slučajeva protiv 75 lica, a naredbe za proširenje finansijskih istraga donesene su u 5 slučajeva protiv 27 fizičkih lica i 1 pravnog lica.</p> <p>► UKUPAN BROJ I VRIJEDNOST ZAPLJENA, ZAMRZAVANJA I ODUZIMANJA IMOVINSKE KORISTI OD KRIMINALA U 2023. GODINI:</p> <p>U pet slučajeva, Specijalno državno tužilaštvo (SDT) zamrzlo je ukupno 6.187.129,48 eura na poslovnim bankovnim računima.</p> <p>U 2023. godini, SDT je podnijelo predloge za privremene mjere obezbjeđenja u 15 slučajeva, koje je Viši sud u Podgorici odobrio. Ove mjere obuhvatale su brojnu nepokretnu i pokretnu imovinu, u vrijednosti od nekoliko miliona eura. SDT je podnijelo 3 zahtjeva za trajno oduzimanje imovine stečene kriminalnom aktivnošću.</p>
<p>Rok za ispunjenje koraka</p>	<p>jun 2026</p>
<p>Ostvareni rezultati</p>	<p>U oblasti borbe protiv korupcije nastavljeno je sa primjenom Strategije za borbu protiv korupcije kao i sa usklađivanjem zakonskog okvira sa preostalim pravnom tekovinom i evropskim standardima. Nadležne institucije u ovoj oblasti bilježe unaprijeđen bilans rezultata.</p> <p>Prema podacima Specijalnog državnog tužilaštva, u toku 2025. za krivična djela organizovanog kriminala podnijete su krivične prijave protiv 277 poznatih punoljetnih učinilaca, (u odnosu na 2024. godinu uvećanje za 39,20%). Donijete su naredbe o sprovođenju istrage u 20 predmeta protiv 124 lica (u 2024.godini protiv 96 lica – povećanje za 29,17%). Pored toga, za krivična djela organizovanog kriminala, podignute su 22 optužnice protiv ukupno 145 lica (u 2024. godini protiv 48 lica – povećanje za 202,08%).</p> <p>Neki od pokrenutih krivičnih postupaka zbog krivičnog djela stvaranje kriminalne organizacije obuhvatali su i krivična djela koja sama po sebi nisu u nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva, i sa tim u vezi tokom 2025. godine zabilježeno povećanje efikasnosti krivičnog gonjenja.</p> <p>Prema podacima sudstva, kada je u pitanju organizovani kriminal, u periodu od 1. I 2025. do 31. XII 2025. Viši sud u Podgorici je imao u radu ukupno 124 predmeta protiv 847 okrivljenih lica (794 fizičkih i 53 pravna lica). Od ukupnog broja predmeta u radu, tokom navedenog perioda formirano je 29 predmeta, dok su se ostali predmeti već nalazili u radu. Od ukupnog broja predmeta u radu, u periodu od 1. I 2025. do 31. XII 2025., riješeno je 24 predmeta (86 okrivljenih lica) i to na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Od 24 riješenih predmeta (pravosnažno i nepravosnažno), presudom je riješeno 18 predmeta, i to u odnosu na 52 lica donijete su osuđujuće presude, a u odnosu na 28 lica sudovi su donijeli oslobađajuće presude. Od navedenog broja, tri predmeta presude su stekle svojstvo pravosnažnosti, od čega je u jednom predmetu donijeta presuda na osnovu prethodno zaključenog sporazuma o priznanju krivice; - u šest predmeta koji su pravosnažno okončani, donijete su druge odluke suda, odnosno, u odnosu na šest lica došlo je do obustave postupka. <p><u>Oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću</u></p> <p>Prema podacima Uprave policije, tokom 2025 ARO kancelarija Crna Gora vršila je provjeru 60 inostranih zahtjeva (povećanje za 30% u odnosu na</p>

2024. godinu) za identifikovanje imovine u Crnoj Gori, stečene kriminalnom djelatnošću, kojima su tražene provjere za 356 fizičkih i 33 pravna lica, čime je broj provjerenih entiteta povećan za 82% u odnosu na 2024. Izvršene provjere imale su konkretan rezultat po osnovu 33 dostavljena zahtjeva, odnosno 55% dostavljenih inostranih zahtjeva ishodovalo je identifikacijom imovine u Crnoj Gori, potencijalno stečene kriminalnom djelatnošću.

Tokom 2025. ARO kancelarija Crna Gora zaprimila je 44 inostrana zahtjeva putem EUROPOL SIENA kanala komunikacije, tj. 73% od ukupnog broja zahtjeva, u nastavku stabilnog trenda povećanja udjela korišćenja Europolovih servisa u komunikaciji ARO Crna Gora.

Struktura inicijatora inostranih zahtjeva je značajno izmijenjena tokom 2025. – tokom perioda 2020. – 2024. većina inostranih zahtjeva inicirana je prema ARO Crna Gora od strane država Zapadnog Balkana i Istočne Evrope, uz oko 20% zahtjeva dostavljenih iz država Evropske Unije, dok u 2025. godini, čak 60% inostranih zahtjeva za identifikaciju imovine stečene kriminalnom djelatnošću inicirano je iz država EU, Švajcarske i Monaka.

Od pet zahtjeva koje je ARO Crna Gora uputio inostranim partnerskim službama, 3 zahtjeva su ishodovala identifikacijom imovine u inostranstvu, stečene kriminalnom djelatnošću, što ukazuje na efikasnije usmjerenje nacionalnih zahtjeva ka perspektivnim primaocima. Jednim zahtjevom su tražene provjere za 88 fizičkih lica i ove provjere su inicirane od strane Specijalnog državnog tužilaštva, dok su sa preostala dva zahtjeva tražene provjere za osam fizičkih lica.

Tokom januara 2025. u sjedištu EUROPOL-a, je održana operativna faza međunarodne operacije ASSET, koja je okupila eksperte iz 28 država Evrope, sa ciljem identifikacije imovine stečene kriminalnom djelatnošću kroz neposrednu saradnju i razmjenu informacija. Učešće ARO Crna Gora na ovoj aktivnosti izdvaja se po značaju ne samo u okvirima godišnjeg presjeka aktivnosti, već kao jedan od najuspješnih primjera učešća crnogorske policije u međunarodnim aktivnostima.

Učešće crnogorske delegacije na operativnoj fazi OP ASSET ishodovalo je dobrim rezultatima – eksperti delegirani od strane Uprave policije identifikovali su imovinu stečenu kriminalnom djelatnošću (detektovan i zamrznut račun državljanina Ukrajine u Crnoj Gori) u vrijednosti od preko 5 miliona eura, što je pojedinačno najveća vrijednost imovine identifikovane tokom operativne faze OP ASSET. Kroz operaciju ASSET izvršene su provjere po osnovu 52 zahtjeva država učesnica, kojima je obuhvaćeno 330 fizičkih i 305 pravnih lica.

Takođe, ARO kancelarija Crne Gore, tokom višemjesečnih policijsko-obavještajnih aktivnosti u 2025, uspjela je da na teritoriji Crne Gore otkrije imovinu vrijednu oko 2,5 miliona eura, u vidu nekretnina i bankarskih računa za koju se sumnja da je povezana sa prevarama u vezi kriptovaluta u Švedskoj (operacija WALLET). Akcijama na terenu je koordinirano iz novog Operativnog centra SPOC24/7 koji je svečano otvoren početkom aprila 2025, a pomoć na terenu pružili su inspektori i eksperti za IT i kriptovalute iz Švedske kao i ekspert Europolu iz AP Asset Recovery, koji su za ovu priliku doputovali u Crnu Goru.

Finansijske istrage i finansijski izviđaji

Prema podacima Vrhovnog državnog tužilaštva, tokom 2025. u svim državnim tužilaštvima ukupno je pokrenuto je 69 finansijskih istraga protiv 190 fizičkih i 31 pravnog lica. Što se tiče finansijskih izviđaja, pokrenuto je 35 finansijskih izviđaja protiv 115 fizičkih lica i 15 pravnih lica.

Imajući u vidu da su tokom 2024. godine pokrenute 23 finansijske istrage protiv 106 fizičkih i 5 pravnih lica, evidentno je da je ranije izdato [Uputstvo](#) uticalo na efikasnost i proaktivnost u radu državnih tužilaca u pogledu pokretanja finansijskih izviđaja i istraga. Takođe treba istaći i da je u 2025. u 22 predmeta (6 izviđaja i 16 istraga) predloženo privremeno oduzimanje imovine i u 16 predmeta je ista određena od strane suda dok u preostalim predmetima odluka nije donijeta.

Tokom 2025. od strane suda donijete su privremene mjere po predlozima državnih tužilaštava (u navedenim predmetima iz 2025.godine i u predmetima iz ranijih godina) kojima su privremeno oduzete nepokretnosti u Crnoj Gori, ukupne površine 1.833.042,04 m², u šta spadaju stambeni, poslovni, parking i garažni prostori, hoteli, objekti naftovoda, različite kategorije zemljišta, voćnjaci, vrtovi, bazeni, magacinski i nestambeni prostori i dr. Takođe zaplijenjeno je preko 100 vozila, 34 skupocjena sata, veliki novčani iznosi u različitim valutama.

Primjer proaktivnosti državnog tužilaštva ogleda se i u sprovođenju finansijskih istraga na čijim nalazima se zasniva i okrivljanje krivičnih djela i pokretanje krivičnih istraga. Primjeri za takvo proaktivno postupanje su i dva predmeta formirana na osnovu podataka prikupljenih tokom finansijskog izviđaja odnosno finansijske istrage.

Naime, pred Višim državnim tužilaštvom u Bijelom Polju u toku je postupak po optužnici protiv jednog lica zbog krivičnog djela zloupotreba službenog položaja iz čl.416 st.3 u vezi st.1 Krivičnog zakonika. U tom predmetu je dana 27. 1. 2025. Državno tužilaštvo pokrenulo finansijski izviđaj upućivanjem zahtjeva nadležnom organu Uprave policije, u cilju identifikacije imovine stečene kriminalnom djelatnošću. Tokom izviđaja usmjeravane su radnje policije i dana 19.12.2025. traženi dodatni podaci i operativni rad.

Kao rezultat sprovedenog izviđaja odnosno radnji praćenja novca, UP je na osnovu koordinacije rada sa postupajućim državnim tužilaštvom u Višem državnom tužilaštvu, podnijela krivičnu prijavu protiv istog lica zbog postojanja osnova sumnje da je izvršio produženo krivično djelo zloupotreba službenog položaja iz čl.416 st.3 u vezi st.1 u vezi sa čl.49 Krivičnog zakonika, i prouzročio štetu budžetu Crne Gore i građanima u iznosu od 2.456.163,00 eura. Državni tužilac je nakon saslušanja osumnjičenog donio naredbu o sprovođenju istrage.

Drugi predmet formiran je pred Osnovnim državnim tužilaštvom u Kolašinu, koje je prethodno optužilo jedno lice zbog produženog krivičnog djela zloupotreba službenog položaja iz čl.416 st.1 u vezi sa čl.49 Krivičnog zakonika, a onda u 2024. započelo finansijsku istragu protiv tog lica. Tokom finansijske istrage u potpunosti je koordinisan i usmjeravan rad policije na prikupljanju relevantnih podataka i dokaza koji su u konačnom upućivali i na izvršenje krivičnog djela pranje novca iz čl.268 Krivičnog zakonika, te je Osnovno državno tužilaštvo sem predlaganja privremene mjere u predmetu finansijske istrage koja je već u toku i koja je od strane suda i određena, spise sa novoutvrđenim okolnostima i činjenicama dostavilo Specijalnom državnom tužilaštvu, u cilju ocjene o postojanju predmetnog krivičnog djela iz nadležnosti istog.

Takođe, i u Specijalnom državnom tužilaštvu postoji ustaljena praksa pokretanja krivičnih postupaka proisteklih iz finansijskih istraga. Naime, u više predmeta u kojima je finansijska istraga otvorena istovremeno sa pokretanjem krivičnog postupka zbog osnovane sumnje da su okrivljena lica, između ostalog, izvršila krivično djelo stvaranje kriminalne

	<p>organizacije, tokom finansijske istrage dolazilo se do podataka koji su dovodili do otvaranja istraga protiv tih okrivljenih i zbog postojanja sumnje da su izvršili i krivično djelo pranje novca.</p> <p><u>Privremene mjere obezbjeđenja</u></p> <p>Specijalno državno tužilaštvo je Višem sudu u Podgorici u toku 2025. podnio više predloga za određivanje privremenih mjera obezbjeđenja u odnosu na 2024. godinu.</p> <p>Naime u 32 predmeta podnijeti predlozi za određivanje privremenih mjera zabrane korišćenja i/ili raspolaganja nekretnina ukupne površine 1,911,986.42 m², uz upis zabilježbe u katastru nepokretnosti, a koje nepokretnosti se odnose na stambeni prostor, poslovni prostor, parking i garažni prostori, hoteli, objekti naftovoda, različite kategorije zemljišta, voćnjaci, vrtovi, bazeni, magacinski i nestambeni prostori i dr.</p> <p>U 22 predmeta Specijalnog državnog tužilaštva u toku 2025.godine donijete su i privremene mjere obezbjeđenja koje se odnose na zabranu isplate novčanih sredstava kod poslovnih banaka u Crnoj Gori u ukupnom iznosu od 69,019,081.46 EUR (eura), 2.037.432,00 RUB (ruska rublja), 192.290,77 USD (američkih dolara), 624,24 CHF (švajcarskih franaka) i 3.000,00 GBP (britanska funta). Takođe, i gotov novac u ukupnom iznosu od 172.719,00 EUR je privremeno oduzet u osam predmeta. Osim navedenog, u izvještajnom periodu, privremeno je oduzet i gotov novac u iznosu od 459.800,00 EUR, 106,00 USD i 1.080,00 RSD, u jednom krivičnom predmetu, a shodno članu 263 stav 2 Zakonika o krivičnom postupku⁸.</p> <p>Prema podacima sudstva, u predmetima organizovanog kriminala Viši sud u Podgorici, je tokom 2025. godine, odredio 58 privremenih mjera obezbjeđenja u 43 predmeta, što jasno ukazuje da je došlo do porasta broja predmeta u kojima je sud odredio privremene mjere.</p>
<p>Dokazi za ispunjenje</p>	<p>Godišnji izvještaj o radu Specijalnog državnog tužilaštva za 2025. godinu</p> <p>Godišnji izvještaj o radu Specijalnog državnog tužilaštva za 2024. godinu</p> <p>Ispravka izvještaja o radu Specijalnog državnog tužilaštva za 2024. godinu</p> <p>Godišnji izvještaj o radu Specijalnog državnog tužilaštva za 2023. godinu</p> <p>Statistika statičkih podataka o godišnjim pregledima krivičnih predmeta</p> <p>Kvantitativni pregled za 2023. godinu</p> <p>Kvantitativni pregled za 2024. godinu</p> <p>Kvantitativni pregled za 2025. godinu</p> <p>Godišnji pregledi: Imovina (zaplijenjena i konfiskovana); Pojedinci/Pravna lica (istrage, optužnice, konačne i osuđujuće presude); Slučajevi (istrage, optužnice, konačne i osuđujuće presude, prikaz odnosa slučajeva: konačne presude-optužnice); Konačne presude</p> <p>E-platforma za prikupljanje podataka o kriminalnim evidencijama zemalja u procesu proširenja</p> <p>Uputstvo za postupanje državnih tužilaštava za sprovođenje finansijskog izviđaja, odnosno finansijske istrage</p>
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>Podaci su uneseni u E-platformu za prikupljanje podataka o kriminalnim evidencijama zemalja u procesu proširenja u skladu sa instrukcijama za enkodiranje od strane nadležnih organa uključenih u proces unošenja podataka</p>

Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka su identifikovani.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

4.4.3.3.

Naziv koraka	Povećan broj ljekara opšte prakse u zdravstvenom centru Spuž
Početna vrijednost	Polazi se od toga da je, prema Izvještaju o radu i stanju na područjima iz nadležnosti Uprave za izvršenje krivičnih sankcija za 2023. zdravstvenu zaštitu lica lišenih slobode u zatvorima u Spužu i Bijelom Polju obavljalo 46 zaposlenih, od kojih je 28 zaposlenih na neodređeno vrijeme. To su 2 zatvorska ljekara opšte prakse.
Rok za ispunjenje koraka	jun 2026
Ostvareni rezultati	<p>Tokom 2025. godine u zatvoru Spuž bilo je angažovano 8 (osam) ljekara koji obavljaju poslove ljekara opšte prakse, od čega 3 (tri) ljekara rade puno radno vrijeme, 2 (dva) ljekara rade po 4 (četiri) sata, jedan ljekar radi vikendom 8 (osam) sati, i dva ljekara rade po 10 (deset) sati sedmično:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 (tri) ljekara rade puno radno vrijeme : 100% radno vrijeme – $1 \times 3 = 3$ - 2 (dva) ljekara rade po 4(četiri) : 2 (ljekara) 4 sati dnevno je 50% radnog vremena – $2 \times 0.5 = 1$ - jedan ljekar radi vikendom 8 (osam): 2 dana (subota I nedelja) x 8 sati : 40 sati (puna radna nedelje) = $2 \times 8 / 40 = 0.4$ - dva ljekara rade po 10 (deset) sati sedmično : 2 ljekara x 10 sati : 40 sati (puna radna nedelje) = $2 \times 10 / 40 = 0.5$ <p>U zbiru to je $3 + 1 + 0.4 + 0.5 = 4.9$, tj. u 2025 bilo je ekvivalentno 4.9 zaposlenih ljekara na puno radno vrijeme.</p> <p>Tokom 2024. godine u zatvoru Spuž bilo je angažovano 5 ljekara koji obavljaju poslove ljekara opšte prakse, od čega su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 (dva) ljekara u zatvoru Spuž rade puno radno vrijeme: 100% radno vrijeme – $2 \times 1 = 2$ - 1 (jedan) ljekar u zatvoru Spuž radi po ugovoru od 7 do 15 časova, odnosno 8 sati dnevno: 100% radno vrijeme – $1 \times 1 = 1$ - 1 (jedan) ljekar u zatvoru Spuž radi od 15 do 21 čas, odnosno 6 sati dnevno: 6 sati dnevno je 75% punog radnog vremena – $1 \times 0.75 = 0.75$ - 1 (jedan) ljekar u zatvoru Spuž radi 9 sati sedmično: 9 sati : 40 sati puna radna nedjelja = 0.22 <p>U zbiru, to je $2 + 1 + 0.75 + 0.22 = 3.97$ ukupno zaposlenih ljekara na puno radno vrijeme tokom 2024. godine.</p>

	Radi preciznijeg razmatranja polazne osnove, dodatno su pojašnjeni i podaci u vezi angažovanja ljekara opšte prakse u zatvoru Spuž tokom 2023. godine, i utvrđeno je isto stanje sa podacima iz 2024. godine odnosno polazna osnova koja je iznosila 3.97 iz 2023. godine premašena je u 2025. godini sa iznosom od 4.9.
Dokazi za ispunjenje	Godišnji Izvještaj o radu UIKS-a za 2023.godinu Godišnji Izvještaj o radu UIKS-a za 2024.godinu Godišnji Izvještaj o radu UIKS-a za 2025.godinu
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Odjeljenje za unutrašnju reviziju Ministarstva pravde i Revizorsko tijelo Ministarstva finansija izvršili su kontrolu ugovora u vezi radno angažovanih ljekara opšte prakse u Spužu.
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka [nije u suprotnosti / jeste u suprotnosti] sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka [nije u suprotnosti / jeste u suprotnosti] sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

4.5.1.4.

Naziv koraka	Pokazati sveukupno povećanje broja istraga, potvrđenih optužnica i presuda, uključujući slučajeve korupcije na visokom nivou; pokazati povećanje broja i ukupne vrijednosti zapljene, zamrzavanja i oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalom; pokazati porast samostalnih finansijskih istraga
Početna vrijednost	Polazna osnova je broj istraga, potvrđenih optužnica i presuda, slučajeva korupcije na visokom nivou, vrijednosti oduzimanja, zamrzavanja i oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalom iz Izvještaja o radu Specijalnog državnog tužilaštva za 2023. godinu: <p>► ISTRAGE U 2023. GODINI:</p> <p>Krivična djela organizovanog kriminala:</p> <p>Naredbe za sprovođenje istraga izdate su u 10 slučajeva, kao i 11 naredbi za proširenje istrage protiv 123 fizičkih lica i 4 pravna lica.</p> <p>Krivična djela korupcije: Naredbe za sprovođenje istraga izdate su u 8 slučajeva protiv ukupno 19 fizičkih lica.</p> <p>Pranje novca: Izdate su 3 naredbe za sprovođenje istraga protiv 6 fizičkih lica.</p> <p>Ratni zločini: Naredba za sprovođenje istrage izdata je u 1 slučaju protiv 1 fizičkog lica.</p> <p>► OPTUŽNICE I PRESUDE U 2023. GODINI:</p>

	<p>Krivična djela organizovanog kriminala: Podignuto je 16 optužnica protiv 173 lica. Sud je donio osuđujuće presude za 9 lica sa zatvorskim kaznama, dok je 1 lice oslobođeno, a optužbe protiv 458 lica ostale su neriješene na kraju izvještajnog perioda. U vezi sa sporazumima o priznanju krivice, sud je donio osuđujuću presudu za organizovani kriminal u 1 slučaju protiv 1 lica.</p> <p>Krivična djela visoke korupcije: Podignuto je 10 optužnica protiv 30 lica: optužnice su podignute protiv 15 lica nakon istrage, optužni predlog podnesen je u 1 slučaju protiv 1 lica, a optužnice podignute su u 2 slučaja protiv 14 lica. Sud je donio odluke za 22 lica: 2 su osuđena na zatvor, 2 su dobila uslovne kazne, postupak protiv 1 lica je obustavljen tokom kontrole optužnice, 13 lica je oslobođeno, a optužbe protiv 6 lica su odbačene. Na kraju izvještajnog perioda, optužbe protiv 216 lica ostale su neriješene.</p> <p>► FINANSIJSKE ISTRAGE U 2023. GODINI:</p> <p>Finansijske istrage pokrenute su u 12 slučajeva protiv 75 lica, a naredbe za proširenje finansijskih istraga donesene su u 5 slučajeva protiv 27 fizičkih lica i 1 pravnog lica.</p> <p>► UKUPAN BROJ I VRIJEDNOST ZAPLJENA, ZAMRZAVANJA I ODUZIMANJA IMOVINSKE KORISTI OD KRIMINALA U 2023. GODINI:</p> <p>U pet slučajeva, Specijalno državno tužilaštvo (SDT) zamrzlo je ukupno 6.187.129,48 eura na poslovnim bankovnim računima. U 2023. godini, SDT je podnijelo predloge za privremene mjere obezbjeđenja u 15 slučajeva, koje je Viši sud u Podgorici odobrio. Ove mjere obuhvatale su brojnu nepokretnu i pokretnu imovinu, u vrijednosti od nekoliko miliona eura. SDT je podnijelo 3 zahtjeva za trajno oduzimanje imovine stečene kriminalnom aktivnošću.</p>
Rok za ispunjenje koraka	jun 2026
Ostvareni rezultati	<p>U oblasti borbe protiv korupcije nastavljeno je sa primjenom Strategije za borbu protiv korupcije kao i sa usklađivanjem zakonskog okvira sa preostalom pravnom tekovinom i evropskim standardima. Nadležne institucije u ovoj oblasti bilježe unaprijeđen bilans rezultata.</p> <p>Prema podacima Specijalnog državnog tužilaštva, u toku 2025. za krivična djela organizovanog kriminala podnijete su krivične prijave protiv 277 poznatih punoljetnih učinilaca, (u odnosu na 2024. godinu uvećanje za 39,20%). Donijete su naredbe o sprovođenju istrage u 20 predmeta protiv 124 lica (u 2024. godini protiv 96 lica – povećanje za 29,17%). Pored toga, za krivična djela organizovanog kriminala, podignute su 22 optužnice protiv ukupno 145 lica (u 2024. godini protiv 48 lica – povećanje za 202,08%).</p> <p>Neki od pokrenutih krivičnih postupaka zbog krivičnih djela stvaranje kriminalne organizacije obuhvatali su i krivična djela koja sama po sebi nisu u nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva, i sa tim u vezi tokom 2025. godine zabilježeno povećanje efikasnosti krivičnog gonjenja.</p> <p>Prema podacima sudstva, kada je u pitanju organizovani kriminal, u periodu od 1. I 2025. do 31. XII 2025. Viši sud u Podgorici je imao u radu ukupno 124 predmeta protiv 847 okrivljenih lica (794 fizičkih i 53 pravna lica). Od ukupnog broja predmeta u radu, tokom navedenog perioda formirano je 29 predmeta, dok su se ostali predmeti već nalazili u radu. Od ukupnog broja predmeta u radu, u periodu od 1. I 2025. do 31. XII 2025., riješeno je 24 predmeta (86 okrivljenih lica) i to na sljedeći način:</p>

- Od 24 riješenih predmeta (pravosnažno i nepravosnažno), presudom je riješeno 18 predmeta, i to u odnosu na 52 lica donijete su osuđujuće presude, a u odnosu na 28 lica sudovi su donijeli oslobađajuće presude. Od navedenog broja, tri predmeta presude su stekle svojstvo pravosnažnosti, od čega je u jednom predmetu donijeta presuda na osnovu prethodno zaključenog sporazuma o priznanju krivice;

- u šest predmeta koji su pravosnažno okončani, donijete su druge odluke suda, odnosno, u odnosu na šest lica došlo je do obustave postupka.

Oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću

Prema podacima Uprave policije, tokom 2025 ARO kancelarija Crna Gora vršila je provjeru 60 inostranih zahtjeva (povećanje za 30% u odnosu na 2024. godinu) za identifikovanje imovine u Crnoj Gori, stečene kriminalnom djelatnošću, kojima su tražene provjere za 356 fizičkih i 33 pravna lica, čime je broj provjerenih entiteta povećan za 82% u odnosu na 2024. Izvršene provjere imale su konkretan rezultat po osnovu 33 dostavljena zahtjeva, odnosno 55% dostavljenih inostranih zahtjeva ishodovalo je identifikacijom imovine u Crnoj Gori, potencijalno stečene kriminalnom djelatnošću.

Tokom 2025. ARO kancelarija Crna Gora zaprimila je 44 inostrana zahtjeva putem EUROPOL SIENA kanala komunikacije, tj. 73% od ukupnog broja zahtjeva, u nastavku stabilnog trenda povećanja udjela korišćenja Europolovih servisa u komunikaciji ARO Crna Gora.

Struktura inicijatora inostranih zahtjeva je značajno izmijenjena tokom 2025. – tokom perioda 2020. – 2024. većina inostranih zahtjeva inicirana je prema ARO Crna Gora od strane država Zapadnog Balkana i Istočne Evrope, uz oko 20% zahtjeva dostavljenih iz država Evropske Unije, dok u 2025. godini, čak 60% inostranih zahtjeva za identifikaciju imovine stečene kriminalnom djelatnošću inicirano je iz država EU, Švajcarske i Monaka.

Od pet zahtjeva koje je ARO Crna Gora uputio inostranim partnerskim službama, 3 zahtjeva su ishodovala identifikacijom imovine u inostranstvu, stečene kriminalnom djelatnošću, što ukazuje na efikasnije usmjerenje nacionalnih zahtjeva ka perspektivnim primaocima. Jednim zahtjevom su tražene provjere za 88 fizičkih lica i ove provjere su inicirane od strane Specijalnog državnog tužilaštva, dok su sa preostala dva zahtjeva tražene provjere za osam fizičkih lica.

Tokom januara 2025. u sjedištu EUROPOL-a, je održana operativna faza međunarodne operacije ASSET, koja je okupila eksperte iz 28 država Evrope, sa ciljem identifikacije imovine stečene kriminalnom djelatnošću kroz neposrednu saradnju i razmjenu informacija. Učešće ARO Crna Gora na ovoj aktivnosti izdvaja se po značaju ne samo u okvirima godišnjeg presjeka aktivnosti, već kao jedan od najuspješnih primjera učešća crnogorske policije u međunarodnim aktivnostima.

Učešće crnogorske delegacije na operativnoj fazi OP ASSET ishodovalo je dobrim rezultatima – eksperti delegirani od strane Uprave policije identifikovali su imovinu stečenu kriminalnom djelatnošću (detektovan i zamrznut račun državljanina Ukrajine u Crnoj Gori) u vrijednosti od preko 5 miliona eura, što je pojedinačno najveća vrijednost imovine identifikovane tokom operativne faze OP ASSET. Kroz operaciju ASSET izvršene su provjere po osnovu 52 zahtjeva država učesnica, kojima je obuhvaćeno 330 fizičkih i 305 pravnih lica.

Takođe, ARO kancelarija Crne Gore, tokom višemjesečnih policijsko-obavještajnih aktivnosti u 2025, uspjela je da na teritoriji Crne Gore otkrije

imovinu vrijednu oko 2,5 miliona eura, u vidu nekretnina i bankarskih računa za koju se sumnja da je povezana sa prevarama u vezi kriptovaluta u Švedskoj (operacija WALLET). Akcijama na terenu je koordinirano iz novog Operativnog centra SPOC24/7 koji je svečano otvoren početkom aprila 2025, a pomoć na terenu pružili su inspektori i eksperti za IT i kriptovalute iz Švedske kao i ekspert Europolu iz AP Asset Recovery, koji su za ovu priliku doputovali u Crnu Goru.

Finansijske istrage i finansijski izviđaji

Prema podacima Vrhovnog državnog tužilaštva, tokom 2025. u svim državnim tužilaštvima ukupno je pokrenuto je 69 finansijskih istraga protiv 190 fizičkih i 31 pravnog lica. Što se tiče finansijskih izviđaja, pokrenuto je 35 finansijskih izviđaja protiv 115 fizičkih lica i 15 pravnih lica.

Imajući u vidu da su tokom 2024. godine pokrenute 23 finansijske istrage protiv 106 fizičkih i 5 pravnih lica, evidentno je da je ranije izdato [Uputstvo](#) uticalo na efikasnost i proaktivnost u radu državnih tužilaca u pogledu pokretanja finansijskih izviđaja i istraga. Takođe treba istaći i da je u 2025. u 22 predmeta (6 izviđaja i 16 istraga) predloženo privremeno oduzimanje imovine i u 16 predmeta je ista određena od strane suda dok u preostalim predmetima odluka nije donijeta.

Tokom 2025. od strane suda donijete su privremene mjere po predlozima državnih tužilaštava (u navedenim predmetima iz 2025.godine i u predmetima iz ranijih godina) kojima su privremeno oduzete nepokretnosti u Crnoj Gori, ukupne površine 1.833.042,04 m², u šta spadaju stambeni, poslovni, parking i garažni prostori, hoteli, objekti naftovoda, različite kategorije zemljišta, voćnjaci, vrtovi, bazeni, magacinski i nestambeni prostori i dr. Takođe zaplijenjeno je preko 100 vozila, 34 skupocjena sata, veliki novčani iznosi u različitim valutama.

Primjer proaktivnosti državnog tužilaštva ogleda se i u sprovođenju finansijskih istraga na čijim nalazima se zasniva i okrivljanje krivičnih djela i pokretanje krivičnih istraga. Primjeri za takvo proaktivno postupanje su i dva predmeta formirana na osnovu podataka prikupljenih tokom finansijskog izviđaja odnosno finansijske istrage.

Naime, pred Višim državnim tužilaštvom u Bijelom Polju u toku je postupak po optužnici protiv jednog lica zbog krivičnog djela zloupotreba službenog položaja iz čl.416 st.3 u vezi st.1 Krivičnog zakonika. U tom predmetu je dana 27. 1. 2025. Državno tužilaštvo pokrenulo finansijski izviđaj upućivanjem zahtjeva nadležnom organu Uprave policije, u cilju identifikacije imovine stečene kriminalnom djelatnošću. Tokom izviđaja usmjeravane su radnje policije i dana 19.12.2025. traženi dodatni podaci i operativni rad.

Kao rezultat sprovedenog izviđaja odnosno radnji praćenja novca, UP je na osnovu koordinacije rada sa postupajućim državnim tužilaštvom u Višem državnom tužilaštvu, podnijela krivičnu prijavu protiv istog lica zbog postojanja osnova sumnje da je izvršio produženo krivično djelo zloupotreba službenog položaja iz čl.416 st.3 u vezi st.1 u vezi sa čl.49 Krivičnog zakonika, i pričinio štetu budžetu Crne Gore i građanima u iznosu od 2.456.163,00 eura. Državni tužilac je nakon saslušanja osumnjičenog donio naredbu o sprovođenju istrage.

Drugi predmet formiran je pred Osnovnim državnim tužilaštvom u Kolašinu, koje je prethodno optužilo jedno lice zbog produženog krivičnog djela zloupotreba službenog položaja iz čl.416 st.1 u vezi sa čl.49 Krivičnog zakonika, a onda u 2024. započelo finansijsku istragu protiv tog lica. Tokom finansijske istrage u potpunosti je koordinisan i usmjeravan rad

policije na prikupljanju relevantnih podataka i dokaza koji su u konačnom upućivali i na izvršenje krivičnog djela pranje novca iz čl.268 Krivičnog zakonika, te je Osnovno državno tužilaštvo sem predlaganja privremene mjere u predmetu finansijske istrage koja je već u toku i koja je od strane suda i određena, spise sa novoutvrđenim okolnostima i činjenicama dostavilo Specijalnom državnom tužilaštvu, u cilju ocjene o postojanju predmetnog krivičnog djela iz nadležnosti istog.

Takođe, i u Specijalnom državnom tužilaštvu postoji ustaljena praksa pokretanja krivičnih postupaka proisteklih iz finansijskih istraga. Naime, u više predmeta u kojima je finansijska istraga otvorena istovremeno sa pokretanjem krivičnog postupka zbog osnovane sumnje da su okrivljena lica, između ostalog, izvršila krivično djelo stvaranje kriminalne organizacije, tokom finansijske istrage dolazilo se do podataka koji su dovodili do otvaranja istraga protiv tih okrivljenih i zbog postojanja sumnje da su izvršili i krivično djelo pranje novca.

Privremene mjere obezbjeđenja

Specijalno državno tužilaštvo je Višem sudu u Podgorici u toku 2025. podnio više predloga za određivanje privremenih mjera obezbjeđenja u odnosu na 2024. godinu.

Naime u 32 predmeta podnijeti predlozi za određivanje privremenih mjera zabrane korišćenja i/ili raspolaganja nekretnina ukupne površine 1,911,986.42 m², uz upis zabilježbe u katastru nepokretnosti, a koje nepokretnosti se odnose na stambeni prostor, poslovni prostor, parking i garažni prostori, hoteli, objekti naftovoda, različite kategorije zemljišta, voćnjaci, vrtovi, bazeni, magacinski i nestambeni prostori i dr.

U 22 predmeta Specijalnog državnog tužilaštva u toku 2025.godine donijete su i privremene mjere obezbjeđenja koje se odnose na zabranu isplate novčanih sredstava kod poslovnih banaka u Crnoj Gori u ukupnom iznosu od 69,019,081.46 EUR (eura), 2.037.432,00 RUB (ruska rublja), 192.290,77 USD (američkih dolara), 624,24 CHF (švajcarskih franaka) i 3.000,00 GBP (britanska funta). Takođe, i gotov novac u ukupnom iznosu od 172.719,00 EUR je privremeno oduzet u osam predmeta. Osim navedenog, u izvještajnom periodu, privremeno je oduzet i gotov novac u iznosu od 459.800,00 EUR, 106,00 USD i 1.080,00 RSD, u jednom krivičnom predmetu, a shodno članu 263 stav 2 Zakonika o krivičnom postupku⁸.

Prema podacima sudstva, u predmetima organizovanog kriminala Viši sud u Podgorici, je tokom 2025. godine, odredio 58 privremenih mjera obezbjeđenja u 43 predmeta, što jasno ukazuje da je došlo do porasta broja predmeta u kojima je sud odredio privremene mjere.

Pranje novca

Prema podacima Uprave policije - Sektora za borbu protiv kriminala, u oblasti suzbijanja pranja novca nadležnom Osnovnom državnom tužilaštvu su podnijeta 2 (1) izvještaja kao dopune krivičnih prijavi, protiv 2 (1) lica, zbog 2 (1) kd pranje novca. Takođe, kroz 2 krivične prijave podnijete za utaju poreza i doprinosa, prijavljena su 4 lica za 4 kd pranje novca, od kojih su 3 izvršena putem pomaganja. Ukupan iznos novčanih sredstava koji je stečen kriminalnim aktivnostima i plasiranih u legalne tokove iznosi 137 745 eura. Paralelno sa intezivnim radom na ispunjenju peporuka MONEYVAL-a, bilježe se dobri rezultati na nivou operativnog rada FOJ-a. U 2025. godini FOJ je otvorio 998 predmeta, što je 16,45% više u odnosu na 2024. godinu.

Najveći broj predmeta otvoren je na osnovu prijema sumnjivih transakcija od strane obveznika, što je 65,23% od ukupnog broja otvorenih predmeta. Obveznici su dostavili 12% više sumnjivih transakcija u poređenju sa 2024. godinom. Razmijenjeno je 410 komunikacija sa nadležnim državnim organima, dok je izvršena obrada 1.670 fizičkih i 1381 pravnog lica.

Na osnovu analitičkih izvještaja FOJ-a u kojima je konstatovan osnov sumnje u izvršenje krivičnih djela Pranje novca i Utaja poreza i doprinosa, u saradnji sa SBPK i SPO, nadležnim tužilaštvima podnijete su 32 krivične prijave i 1 dopuna krivične prijave: 25 krivičnih prijava protiv 25 pravnih i 30 fizičkih lica zbog postojanja osnova sumnje u izvršenje KD Utaja poreza i doprinosa, u ukupnom iznosu oko 5.800.000 EUR; 7 krivičnih prijava i 1 dopuna krivične prijave podnijeto je nadležnim tužilaštvima protiv 10 fizičkih lica zbog postojanja osnova sumnje u izvršenje KD pranje novca, u ukupnom iznosu 2.532.834 EUR. Bankama je izdato 17 naredbi za privremenu obustavu transakcija 6 pravnih i 1 fizičkog lica ukupne vrijednosti 1.551.117,34 eura, od kojih je svaka potvrđena od strane SDT-a. Bankama je izdato 246 naloga za kontinuirano praćenje finansijskog poslovanja 70 fizičkih i 178 pravnih lica za koje postoji osnov sumnje u izvršenje krivičnog djela Pranje novca.

U toku 2025. godine, finansijsko obavještajna jedinica (FOJ) je aktivno participirao u finansijskim istragama koje sprovodi SDT, pa je po njihovim zahtjevima izvršena finansijska analiza za 168 fizičkih i 61 pravnog lica koji su predmet finansijskih istraga. Posredno, na zahtjev SBPK i SPO, izvršena je finansijska analiza u okviru 133 predmeta u kojima je obrađivano 435 fizičkih i 113 pravnih lica. FOJ ostvaruje kontinuiranu saradnju kroz razmjenu informacija i podataka sa državama članicama EGMONT grupe, koristeći Egmont sigurnu mrežu za razmjenu podataka. U toku 2025. godine razmijenjeno je 1207 komunikacija sa 92 države u odnosu na 1166 lica (448 fizička i 718 pravnih lica). Najveći broj zahtjeva upućen je prema sljedećim FOS: Srbija (87), Turska (79), UAE i UK (67), Ukrajina (53), SAD (32), Njemačka (25). Najveći broj zahtjeva inostranih FOS dostavljeno je od: FOS Ukrajine (14), Srbije (6), SAD (3), Estonije i Bugarske (3).

Kao policijski model finansijsko-obavještajne jedinice crnogorska FOJ koristi i mehanizme međunarodne operativne policijske saradnje, tj. dijagonalne kanale komunikacije posredstvom INTERPOL-ovog sigurnog kanala komunikacije I 7/24 i EUROPOL-ovog „SIENA“ sigurnog kanala komunikacije. Posredstvom INTERPOL-a razmijenjeno je 40 komunikacija sa 14 NCB, pri čemu je najviše komunikacija je razmijenjeno sa NCB Kijev, NCB Sarajevo, NCB Moskva, NCB Turska u odnosu na 115 lica (106 fizičkih i 9 pravnih lica). Posredstvom EUROPOL SIENA kanala razmijenjeno je 80 komunikacija sa 19 država, pri čemu najviše komunikacija je razmijenjeno sa Srbijom, Ukrajinom, Italijom, Mađarskom, BiH, Švedskom, u odnosu na 147 lica (108 fizičkih i 39 pravnih lica).

Prema podacima Vrhovnog državnog tužilaštva, tokom 2025. formirano je ukupno osam predmeta, od kojih su tri u fazi izviđaja, u dva predmeta je donijeta naredba za sprovođenje istrage, a u 1 predmetu je donijeto rješenje o odbacivanju krivične prijave, u jednom predmetu podignuta je optužnica, dok je jedan predmet ustupljen na nadležnost Specijalnom državnom tužilaštvu.

Prema podacima Specijalnog državnog tužilaštva, u toku 2025. za krivično djelo pranje novca kriminala podnijeto je krivičnih prijava protiv 48 lica (u odnosu na 2024. godinu povećanje je 41,18%). Pokrenuto je 14 istraga protiv 21 fizičkog i 5 pravnih lica (u 2024. protiv 14 lica – povećanje za

50%), u koje istrage su uključene istrage i za samostalno krivično djelo pranje novca. Tokom istog perioda, podignuto je 8 optužnica protiv 17 lica (u 2024. protiv 9 lica – povećanje za 88,89%), u koje optužnice su uključene i optužnice za samostalno krivično djelo pranje novca.

Prema podacima sudstva, zbog krivičnog djela pranje novca iz čl. 268 KZ CG, Viši sud u Podgorici je imao u radu ukupno 15 predmeta protiv 85 lica (71 fizičkih i 14 pravnih lica). Od navedenog broja predmeta, 5 predmeta je formirano zbog krivičnog djela stvaranje kriminalne organizacije iz čl. 401a KZ CG u sticaju sa krivičnim djelom pranja novca iz člana 268 KZ CG, dok je 10 predmeta formirano zbog krivičnog djela pranje novca iz čl. 268 KZ CG.

Kada je riječ o riješenim predmetima, riješena su dva predmeta tokom referentnog perioda, i to na sljedeći način: u jednom predmetu, protiv dva okrivljena lica, Viši sud u Podgorici je donio osuđujuću presudu presudu u odnosu na dva lica. U ovom predmetu donijeta je i drugostepena odluka u postupku po žalbi, kojom odlukom je prvostepena odluka ukinuta i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje. U drugom predmetu donijeta je prvostepena odluka kojom je sedam lica oslobođeno od optužbe, i postupak se nalazi pred drugostepenim sudom radi odlučivanja po podnijetim žalbama.

Bavljenje ratnim zločinima na nivou države

Državno tužilaštvo Crne Gore u kontinuitetu sprovodi aktivnosti postavljene Strategijom za istraživanje ratnih zločina 2024-2027 i posvećeno je procesuiranju ratnih zločina, jačanju pravosudne saradnje sa tužilaštvima država regiona, ali i održavanju partnerskih odnosa sa međunarodnim institucijama i nevladinim organizacijama koje se bave pitanjima tranzicione pravde i pravdom za žrtve ratnih zločina. Od ukupno 28 aktivnosti, na kraju 2025. godine, 27 su dospjele za realizaciju, što je 96,4% od ukupnog broja aktivnosti. Od 27 aktivnosti koje su dospjele na realizaciju, svih 27 aktivnosti je realizovano (100%). Preostala aktivnost realizuje se tokom 2026. godine.

Tokom 2025. godine, a po optužnici Specijalnog državnog tužilaštva iz ranijeg perioda, donijeta je osuđujuća presuda protiv jednog lica kojom je to lice oglašenom krivim i osuđeno na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina. Takođe, tokom 2025. godine u radu je bila istraga protiv jednog lica, kao i optuženje protiv jednog lica, koje su na kraju izvještajnog perioda ostale neriješene.

U januaru 2025. godine, u Specijalnom državnom tužilaštvu donijet je Plan postupanja u vezi sa događajima obuhvaćenim već okončanim postupcima za ratne zločine, na osnovu kojeg su ponovo formirani predmeti „Morinj“, „Bukovica“, „Kalušerski laz“ i „Deportacija“, sa ciljem analize pravosnažno okončanih predmeta, preispitivanja raspoložive dokazne građe, eventualnog pribavljanja novih dokaza, te razmatranja pravnih mogućnosti za dalje postupanje. U skladu sa navedenim Planom, novoformirani predmeti su dodijeljeni specijalnim tužiocima koji su, na osnovu godišnjeg rasporeda poslova, nadležni za postupanje u predmetima ratnih zločina.

Tokom 2025. godine, vrhovni državni tužilac je, na predlog glavnog specijalnog tužioca, donio odluke kojima je Vrhovnom državnom tužilaštvu, povjereno preduzimanje pojedinih radnji u dva predmeta Specijalnog državnog tužilaštva (Morinj i Kalušerski laz), u cilju analize događaja koji su obuhvaćeni predmetima. Takođe, u januaru 2025. godine, donijet je i Plan postupanja u predmetima koji se nalaze u fazi izviđaja ili

	<p>istrage, sa ciljem efikasnog sprovođenja izviđajnih i istražnih radnji, eventualnog pribavljanja dodatnih dokaza i donošenja tužilačkih odluka u što kraćem roku.</p> <p>Konačno, u Dodatku II Izvještaja o napretku koji tužilac Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove, Serž Bramerc, podnio Savjetu bezbjednosti Ujedinjenih nacija, navedeno je da su u predmetima ratnih zločina postignuti "značajni rezultati", te da "bliska saradnja" između Specijalnog državnog tužilaštva u Crnoj Gori i Tužilaštva Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove daje „pozitivne rezultate”.</p> <p>Prema podacima Vrhovnog suda, u 2025. godini, Specijalizovano odjeljenje Višeg suda u Podgorici za suđenje za krivična djela organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina je imalo u radu dva predmeta zbog krivičnih djela ratni zločini. Podsjećamo, Viši sud u Podgorici, riješio je predmet ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 142 st. 1 KZ SRJ i osudio okrivljenog S.P.Ć. na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva, koji je izvršen 1992. godine na teritoriji Bosne i Hercegovine. U toku je postupak po žalbi pred Apelacionim sudom Crne Gore (predmet formiran u oktobru, 2025.). U drugom predmetu, krivični postupak je u toku protiv okrivljenog Z.G. i trenutno je u fazi izvođenja dokaza.</p> <p>Vrhovni sud Crne Gore je u 2025. godini izradio Smjernice za ostvarivanje prava na naknadu štete žrtvama u krivičnim postupcima, koje se odnose i na žrtve ratnih zločina, čime se dodatno jača njihov položaj u sudskim postupcima.</p>
<p>Dokazi za ispunjenje</p>	<p>Godišnji izvještaj o radu Specijalnog državnog tužilaštva za 2025. godinu</p> <p>Godišnji izvještaj o radu Specijalnog državnog tužilaštva za 2024. godinu</p> <p>Ispravka izvještaja o radu Specijalnog državnog tužilaštva za 2024. godinu</p> <p>Godišnji izvještaj o radu Specijalnog državnog tužilaštva za 2023. godinu</p> <p>Statistika statičkih podataka o godišnjim pregledima krivičnih predmeta</p> <p>Kvantitativni pregled za 2023. godinu</p> <p>Kvantitativni pregled za 2024. godinu</p> <p>Kvantitativni pregled za 2025. godinu</p> <p>Godišnji pregledi: Imovina (zaplijenjena i konfiskovana); Pojedinci/Pravna lica (istrage, optužnice, konačne i osuđujuće presude); Slučajevi (istrage, optužnice, konačne i osuđujuće presude, prikaz odnosa slučajeva: konačne presude-optužnice); Konačne presude</p> <p>E-platforma za prikupljanje podataka o kriminalnim evidencijama zemalja u procesu proširenja</p> <p>Uputstvo za postupanje državnih tužilaštava za sprovođenje finansijskog izviđaja, odnosno finansijske istrage</p> <p>Smjernice za ostvarivanje prava na naknadu štete žrtvama u krivičnim postupcima</p>
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>Podaci su uneseni u E-platformu za prikupljanje podataka o kriminalnim evidencijama zemalja u procesu proširenja u skladu sa instrukcijama za enkodiranje od strane nadležnih organa uključenih u proces unošenja podataka</p>

Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

18 KORAKA SA ROKOM DO DECEMBRA 2025

1.1.2.5

Naziv koraka	Skupština će usvojiti novi Zakon o zaštiti konkurencije i novi Zakon o kontroli državne pomoći, osiguravajući potpunu finansijsku nezavisnost Agencije za zaštitu konkurencije i kontrolu državne pomoći kako bi se unaprijedila kontrola državne pomoći i pravila nadmetanja
Početna vrijednost	Pravni okviru u oblasti konkurencije i državne pomoći nije promijenjen
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	<p>Korak 1.1.2.5 predviđa usvajanje novog Zakona o zaštiti konkurencije i novog Zakona o kontroli državne pomoći, uz obezbjeđivanje finansijske nezavisnosti Agencije za zaštitu konkurencije i kontrolu državne pomoći radi jačanja sistema kontrole državne pomoći i efikasnije primjene pravila konkurencije.</p> <p>U okviru realizacije dijela koraka 1.1.2.5 koji se odnosi na oblast kontrole državne pomoći, Skupština Crne Gore usvojila je 30. jula 2025. godine novi Zakon o kontroli državne pomoći koji je objavljen u Službenom listu Crne Gore 5. avgusta 2025. godine, broj 89/25. Donošenjem novog zakona unaprijeđen je zakonodavni okvir za kontrolu državne pomoći i izvršeno njegovo usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije.</p> <p>Radi potpunog usklađivanja sa relevantnim propisima Evropske unije, usvojene je i Zakon izmjenama i dopunama Zakona o kontroli državne pomoći (Službeni list Crne Gore, broj 70/26), kojima su dodatno usklađene pojedine odredbe sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti državne pomoći.</p> <p>Usvajanjem novog Zakona o kontroli državne pomoći i njegovih izmjena i dopuna ispunjen je dio koraka 1.1.2.5 koji se odnosi na unapređenje sistema kontrole državne pomoći.</p> <p>U postupku pripreme Zakona o zaštiti konkurencije sprovedena je javna rasprava, nakon čega je nacrt zakona, zajedno sa pratećom dokumentacijom, dostavljen Evropskoj komisiji na konsultacije. Nakon razmatranja komentara Evropske komisije izvršeno je dodatno usklađivanje teksta zakona i tabele usklađenosti sa Regulativom (EZ) br. 1/2003. Konačna verzija Zakona usvojena je na sjednici Skupštine 25. marta 2026. godine, a objavljena u Službenom listu Crne Gore 2. aprila 2026. godine. Dana 7. aprila 2026. godine Evropskoj komisiji dostavljena</p>

	<p>je konačna tabela usklađenosti, čime su završene sve aktivnosti predviđene ovim dijelom koraka.</p> <p>Usvajanjem oba zakona realizovani su zakonodavni elementi koraka 1.1.2.5, dok su usvojena zakonska rješenja usklađena sa relevantnom pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti zaštite konkurencije i kontrole državne pomoći.</p> <p>Glavne karakteristike zakonskih rješenja usklađene su sa ciljem koraka koji predviđa usvajanje novog Zakona o zaštiti konkurencije i Zakona o kontroli državne pomoći, uz jačanje finansijske nezavisnosti Agencije za zaštitu konkurencije i kontrolu državne pomoći.</p> <p>Predloženim Zakonom o zaštiti konkurencije obezbjeđuje se puna transpozicija Direktive (EU) 2019/1, čime se Agenciji unapređuju ovlašćenja u oblasti istraga, prikupljanja dokaza i donošenja odluka u postupcima zaštite konkurencije. Istovremeno, zakon doprinosi jačanju finansijske i funkcionalne nezavisnosti Agencije, što je ključno za efikasniju kontrolu državne pomoći i dosljednu primjenu pravila konkurencije.</p> <p>Zakonom je Agencija definisana kao samostalno i nezavisno tijelo. Takođe, zakon izričito propisuje da nosioci funkcija i zaposleni u Agenciji „ne smiju da traže ni da primaju uputstva od državnih organa ili drugih pravnih i fizičkih lica“, čime je obezbijeđen visok stepen funkcionalne nezavisnosti u donošenju odluka.</p> <p>Dodatno, za razliku od prethodnog zakonskog rješenja, na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih primjenjuju se opšti propisi o radu, umjesto Zakona o državnim službenicima i namještenicima. Time je Agenciji omogućeno da samostalno uređuje svoju unutrašnju organizaciju i donosi akt o sistematizaciji radnih mjesta, čime se dodatno jača njena institucionalna nezavisnost i omogućava efikasnije planiranje potrebnih stručnih kapaciteta.</p> <p>Pored toga, zakon značajno unapređuje finansijski položaj zaposlenih i rukovodstva Agencije kroz novi sistem zarada i dodatka, čime se dodatno jača njena finansijska stabilnost i sposobnost privlačenja i zadržavanja stručnog kadra. Navedenim zakonskim rješenjima dodatno su ojačani finansijska i funkcionalna nezavisnost Agencije, kao i njeni institucionalni kapaciteti za efikasno sprovođenje pravila konkurencije i kontrolu državne pomoći.</p>
<p>Dokazi za ispunjenje</p>	<p>Prijedlog Zakona o kontroli državne pomoći u skupštinskoj proceduri:</p> <p>https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/app.php/akt/3781</p> <p>https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/app.php/akt/4162</p> <p>Prijedlog Zakona o kontroli državne pomoći objavljen u Službenom listu:</p> <p>https://www.sluzbenilist.me/propisi/384139</p> <p>Zakon o zaštiti konkurencije objavljen u Službenom listu broj “46/26”</p>

	 Zakon o zaštiti konkurencije (1).pdf
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>Verifikacijom je potvrđeno da je Skupština Crne Gore usvojila Zakon o kontroli državne pomoći (Službeni list Crne Gore, broj 89/25), kao i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli državne pomoći (Službeni list Crne Gore, broj 70/26). Analizom usvojenih zakonskih rješenja potvrđeno je da je zakonodavni okvir u oblasti kontrole državne pomoći usklađen sa pravnom tekovinom Evropske unije, čime je ispunjen dio koraka koji se odnosi na kontrolu državne pomoći.</p> <p>Verifikacijom je dalje potvrđeno da je Skupština Crne Gore usvojila Zakon o zaštiti konkurencije, objavljen u Službenom listu Crne Gore broj 25/26. U postupku verifikacije izvršen je pregled konačnog teksta zakona, prateće dokumentacije i tabele usklađenosti sa pravnom tekovinom Evropske unije, uključujući Regulativu (EZ) br. 1/2003, kao i komunikacije sa Evropskom komisijom u okviru procesa usaglašavanja zakonskog teksta. Analizom usvojenog zakona utvrđeno je da su izvršene izmjene kojima se obezbjeđuje puna transpozicija Direktive (EU) 2019/1 (ECN+), jačaju ovlašćenja za sprovođenje istraga Agencije i unapređuju njena funkcionalna i finansijska nezavisnost, u skladu sa zahtjevima koraka.</p> <p>Dodatno, analizom relevantnih odredbi zakona utvrđeno je da su uspostavljena rješenja koja jačaju institucionalni položaj Agencije, uključujući njenu samostalnost u organizaciji rada, upravljanju ljudskim resursima i finansiranju, kao i unaprijeđen sistem zarada rukovodstva i zaposlenih. Na osnovu izvršene verifikacije potvrđeno je da su ispunjeni elementi koraka koji se odnose na usvajanje novog Zakona o zaštiti konkurencije i jačanje finansijske nezavisnosti Agencije.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

1.1.3.2.

Naziv koraka	Javne konsultacije i procjene uticaja propisa (primarni zakoni). 100% novih zakona je predmet javnih konsultacija sa preduzećima, organizacijama civilnog društva i lokalnim samoupravama. 100% novih zakona podliježe pripremi analize uticaja propisa (RIA) prije javnih konsultacija.
Početna vrijednost	Djelimično implementiran
Rok za ispunjenje koraka	Decembar 2025
Ostvareni rezultati	Ministarstvo finansija je uvezalo RIA proces sa procesom izrade godišnjeg Programa rada Vlade Crne Gore (PRV). Godišnji Program rada Vlade Crne Gore sadrži informacije o planovima u vezi sa sprovođenjem RIA i namjeri da se donose novi, odnosno mijenjaju i dopunjuju postojeći propisi. Kroz

uspostavljenu mrežu RIA službenika na državnom nivou, Ministarstvo finansija na mjesečnom nivou podsjeća o obavezi da 100% novih zakona podliježe pripremi analize uticaja propisa (RIA) prije javne rasprave. Ministarstvo finansija redovno objavljuje sve RIA-e na internet stranici ministarstva. Dodatno, na osnovu Informacije za Vladu koju je pripremio Ministarstvo finansija, a koju je Vlada usvojila (Zaključak Vlade br. 11-011/25-2107/3, od 03/07/2025), predviđena je obaveza za sva ministarstva da pripremaju Analizu uticaja propisa (RIA) za sve zakone prije javnih konsultacija. Vlada Crne Gore je 04.06.2026. godine donijela zaključak kojim se zadužuju ministarstva da pripremaju Analizu uticaja propisa (RIA) za sve zakone prije javnih konsultacija, kako bi korak 1.1.3.2. iz Reformske agende Crne Gore bio ispunjen i da o tome mjesečno obavještavaju.

Naime, prije procesa javnih konsultacija, potrebno je pripremiti analizu uticaja propisa (u skladu sa članom 15 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija). Proces javnih konsultacija je obavezan u svim slučajevima osim u hitnim slučajevima, što je potrebno konstatovati u Izvještaju o analizi uticaja propisa (u skladu sa članom 52 Zakona o državnoj upravi).

Pored navedenog, Ministarstvo finansija je pripremio sveobuhvatnu analizu sa svim informacijama u vezi sa procesom javnih konsultacija i analizom uticaja propisa (RIA), koja uključuje izvore verifikacije za sve zakone koji su bili u proceduri tokom 2025. godine i u prvoj polovini 2026. godine.

Ministarstvo finansija početkom svakog mjeseca upućuje mail kabinetima svih resora, kao podsjetnik na obavezu poštovanja Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela.

Vlada je na sjedinici 04. juna 2026. godine usvojila Izvještaj o primjeni Uredbe o izboru predstavnika/ca nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javnih rasprava u pripremi zakona i strategija za 2025. godinu.

Ministarstvo javne uprave je uvelo dodatni mehanizam praćenja javnih rasprava propisujući obavezu da ministarstva, uz nacrt zakona, dostave i izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi. Ministarstvo zatim konstatuje da je izveštaj sa javne rasprave dostavljen ili nije, na koji način se dodatno obezbjeđuje nadzor nad procesom sprovođenja javnih rasprava.

Ministarstvo javne uprave unaprijedilo je postupak javnih konsultacija kroz jačanje institucionalnih kapaciteta. Naime, u 19 pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ministarstava prepoznati su poslovi koji se odnose na praćenje sprovođenja svih instituta propisanih Uredbom. Ova radna mjesta uglavnom su sistematizovana u kabinetima ministara i organizacionim jedinicama nadležnim za odnose s javnošću, u skladu sa zaključkom Vlade Crne Gore donijetim povodom usvajanja Izvještaja za 2024. godinu.

Međutim, zaključcima Vlade Crne Gore, donijetim povodom usvajanja Izvještaja o primjeni Uredbe o izboru predstavnika/ca nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija za 2025. godinu, utvrđena je obaveza još za Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama, Ministarstvo sporta i mladih, Ministarstvo dijaspore, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i Ministarstvo odbrane da, prilikom narednog donošenja akta o unutrašnjoj

organizaciji i sistematizaciji, identifikuju službenika odgovornog za praćenje sprovođenja svih instituta propisanih navedenom Uredbom.

Na ovaj način obezbijediće se da sva ministarstva imaju jasno određena odgovorna lica za koordinaciju i praćenje sprovođenja postupaka javnih konsultacija i uključivanja predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave, čime će se dodatno unaprijediti dosljedna primjena Uredbe i ojačati kvalitet participativnog procesa kreiranja javnih politika.

U cilju profesionalizacije i standardizacije procesa javnih konsultacija, a u skladu sa zaključkom Vlade Crne Gore donijetim povodom usvajanja Izvještaja za 2024. godinu, Ministarstvo javne uprave je u saradnji sa Upravom za ljudske resurse organizovalo četiri obuke za službenike ministarstava i jedinica lokalne samouprave, kontakt tačke i moderatore portala e-Uprave. Na obukama “Standardi javnog konsultovanja” i “Unapređenje kapaciteta i sposobnosti za digitalnu transformaciju Crne Gore” prisustvovalo je 80 polaznika.

Imajući u vidu navedeno, u zaključcima Vlade Crne Gore, donijetim povodom usvajanja Izvještaja o primjeni Uredbe za 2025. godinu, utvrđuje se obaveza Uprave za ljudske resurse da kontinuirano organizuje obuke na temu “Standardi javnog konsultovanja.”

Ministarstvo javne uprave je, u okviru Izvještaja za 2025. godinu, sa pratećim zaključcima koje je Vlada Crne Gore usvojila u junu 2026. godine predvidjelo da se ministarstva pridržavaju odredbi iz Uredbe o izboru predstavnika/ca nevladinih organizacija u radna tijela organa državno uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija koja propisuje objavljivanje spiska zakona i strategija o kojima će organ u njihovoj pripremi sprovesti javnu raspravu, konsultovanje javnosti u početnoj fazi pripreme zakona, odnosno strategije, sprovođenje javnih rasprava u pripremi zakona i strategija, kao i uključivanje predstavnika/ca nevladinih organizacija u radna tijela, i da navedene institute sprovede i preko portala e-Uprave.

Izvještaj o učešću privatnog sektora u procesu donošenja zakona priprema se polugodišnje od strane Sekretarijata Savjeta za konkurentnost, sa ciljem sistematskog praćenja i analize uloge poslovne zajednice u razvoju zakonodavstva. Izvještaj ima višestruku svrhu: opisuje faze zakonodavnog ciklusa u kojima je učestvovao privatni sektor, procjenjuje obim tog učešća i ocjenjuje kvalitet i efikasnost angažovanja. Kvalitet učešća privatnog sektora u procesu izrade zakona prati se i predstavlja u Godišnjem izveštaju o učešću privatnog sektora u procesu izrade zakona za 2025. godinu, koji je usvojen na 30. sjednici Savjeta za konkurentnost. Izvještaj obuhvata 120 zakona relevantnih za privatni sektor, čije je usvajanje planirano za 2025. godinu, u skladu sa Programom rada Vlade za 2025. godinu.

Analizirajući odgovore privrednih udruženja, članova Savjeta za konkurentnost, procenat uključenosti u proces izrade 120 zakona koji su bili predmet analize iznosi 50,8% (61 zakon) što predstavlja najviši nivo zabilježen od početka izrade ovog izvještaja (od 2019. godine). Od ukupnog broja zakona, u 37,5% slučajeva privredna udruženja su bila uključena tokom početnih konsultacija (45 zakona), u toku javne rasprave 40,8% (49 zakona), dok je uključenost u radu radnih grupa bila 34,2% (41 zakon). Vezano za učešće u izradi RIA obrazaca, udruženja su navela da nijesu bila uključena u izradu RIA obrazaca. Posmatrano iz ugla privrednih udruženja, 2025. godina potvrđuje trend rasta uključenosti u proces izrade zakona. Porast je vidljiv u gotovo svim fazama – učešće u javnim raspravama dostiglo je

	<p>rekordnan iznos, dok je učešće u radu radnih grupa takođe poraslo, čime se nastavlja uzlazna putanja primijećena u prethodnim periodima. Posebno je značajan i skok uključenosti u fazi početnih konsultacija, što predstavlja prvi ozbiljan napredak nakon višegodišnje stagnacije i ukazuje da privreda sve češće učestvuje u definisanju polaznih osnova propisa. Ipak, kao i u ranijim izvještajima, uključenost u izradu RIA obrazaca ostaje praktično nepostojeća. Na osnovu prikupljenih odgovora ministarstava, od 120 zakona koji su bili predmet analize, u izradu 65,8% je bila uključena privreda (79 zakona), dok su privredna udruženja (članovi Savjeta) bila uključena 55,8% (67 zakona). Privreda je bila uključena u fazi konsultacija 46,7% (56 zakona). U toku javne rasprave uključenost je iznosila 50,8% (61 zakon) u odnosu na ukupan broj zakona, dok je u radu radnih grupa privreda učestvovala 41,7% (50 zakona). Od ukupnog broja zakona, privreda je prema odgovorima nadležnih institucija bila uključena u izradu RIA obrazaca u 7,5% (9 zakona). Sveukupno posmatrano, ministarstva u 2025. registruju rast uključenosti u većini faza, posebno u radnim grupama i javnim raspravama, što odstupa od negativnih trendova opisanih u ranijim izvještajima i ukazuje na povećano uključivanje privatnog sektora u proces izrade zakona, trend koji dodatno potvrđuju stavove koje su izrazila poslovna udruženja i članovi Savjeta.</p> <p>Važno je napomenuti da je izvještaj koji je Sekretarijat pripremio za Savjet za konkurentnost pripremljen na osnovu percepcija poslovnih udruženja, članova Savjeta za konkurentnost i resornih ministarstava. Izvještaj ne obuhvata sve zakone usvojene u datoj kalendarskoj godini, već odabrani skup propisa koji direktno utiču na poslovno okruženje.</p> <p>Imajući u vidu da su javne konsultacije u vezi sa novim zakonima otvorene za sve zainteresovane strane, iako učešće poslovnih subjekata nije prepoznato u svim procesima, to ne isključuje činjenicu da je postojala otvorena mogućnost za njihovo aktivno učešće ukoliko su bili zainteresovani.</p>
<p>Dokazi ispunjenje za</p>	<p>Izvještaj o kvalitetu primjene analize uticaja propisa (RIA) u Crnoj Gori za 2024. godinu i zaključak Vlade: https://www.gov.me/dokumenta/dfca576-cao1-4d08-b8ed-beb970ddc481 i https://www.gov.me/dokumenta/e7bae61b-d2f5-4875-b584-6ef3ef0567b3</p> <p>Izvještaj o kvalitetu primjene analize uticaja propisa (RIA) u Crnoj Gori za 2025. godinu i zaključak Vlade: https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-kvalitetu-primjene-analize-uticaja-propisa-ria-u-crnoj-gori-za-2025-godinu i https://www.gov.me/dokumenta/3fd97300-76a6-47dd-bc8f-07716332a81d</p> <p>Program rada Vlade za 2025: https://www.gov.me/dokumenta/ebb3d686-4881-4c32-9479-826a1d63f4c1</p> <p>Program rada Vlade za 2026: https://www.gov.me/dokumenta/f13ea161-5ff7-4916-94e3-038ce27eab39</p> <p>Objavljene RIA-e: https://www.gov.me/mif/analiza-efekata-propisa-ria</p> <p>Tabela Ministarstva finansija sa Zakonima iz 2025. godine i prva polovina 2026. godine (excel file)</p> <p>Izvještaj o primjeni Uredbe o izboru predstavnika/ca nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javnih rasprava u pripremi zakona i strategija za 2024. godinu: https://wapi.gov.me/download-preview/3aa5a8af-b91d-455e-95ca-17365eb7592b?version=1.0</p> <p>Izvještaj o primjeni Uredbe o izboru predstavnika/ca nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javnih rasprava u pripremi</p>

	zakona i strategija za 2025. godinu: https://www.gov.me/dokumenta/115ed0bb-caba-4651-9f82-b47c3bea53d6 . Godišnji izvještaj o uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakona za 2025. godinu: https://scc.org.me/web/index.php/ukljucenost-privatnog-sektora-u-proces-izrade-zakona
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Ministarstvo finansija je izvršilo detaljnu analizu zakona koji su bili predmet promjene/usvajanja tokom 2025. godine i tokom 2026. godine. Na osnovu analize (uključujući komunikaciju s resornim ministarstvima, uvid u informacije i objave na web sajtu, itd.) pripremljena je sveobuhvatna tabela, kao centralizovano mjesto sa svim informacijama u vezi sa procesom javnih konsultacijai i analizom uticaja propisa, koja uključuje izvore verifikacije za sve zakone koji su bili u proceduri tokom 2025. godine i 2026. godine. Ministarstvo javne uprave uvelo je dodatni mehanizam praćenja postupka sprovođenja javnih rasprava tako što je uvedena obaveza za sva ministarstva uz nacrt zakona dostave i Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi. Na osnovu toga, Ministarstvo javne uprave izdaje mišljenje, čime se obezbjeđuje kontrola nad kvalitetom procesa javne rasprave.
Usklađenost sa oštima principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Djelimično ispunjen

1.1.4.3.

Naziv koraka	Omogućavanje funkcionalnosti elektronskog katastra. Sprovođenje novog mrežnog servisa za distribuiranje katastarskih podataka i dokumenata, izmjena zakonskih odredbi kako bi se omogućilo elektronsko podnošenje zahtjeva, puna primjena mrežne aplikacije za podnošenje zahtjeva
Početna vrijednost	Usluge nijesu u potpunosti uspostavljene/Regulativa nije u potpunosti propisana
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	<u>Strateška dokumenta</u> U okviru realizacije koraka usvojen je set strateških, zakonodavnih i podzakonskih akata kojima je unaprijeđen normativni i planski okvir za digitalizaciju i modernizaciju sistema državnog premjera i katastra nepokretnosti. Usvojen je Plan razvoja informacionog sistema Uprave za nekretnine, kojim su definisani pravci razvoja informacionog sistema i prioriteta za unapređenje elektronskih usluga, digitalizacije poslovnih procesa i interoperabilnosti. Istovremeno, usvojene su izmjene i dopune Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti, kojima je uspostavljen pravni osnov za uvođenje e-šaltera i pružanje elektronskih usluga radi unapređenja poslovnih procesa,

	<p>elektronskog podnošenja zahtjeva, kao i efikasnije razmjene podataka i dokumentacije između Uprave za nekretnine, drugih institucija i korisnika. Radi operativne primjene novih zakonskih rješenja usvojene su i izmjene i dopune Pravilnika o izradi i održavanju katastra nepokretnosti, kojima su dodatno uređeni postupci vođenja i održavanja katastarskih evidencija u skladu sa unaprijeđenim digitalnim procesima.</p> <p>Dodatno, usvojen je Srednjoročni program radova Uprave za nekretnine za period 2026–2030, kojim su definisane prioritetne aktivnosti za dalji razvoj informacionog sistema, unapređenje kvaliteta katastarskih podataka i nastavak digitalne transformacije katastarskih usluga.</p> <p><u>e-Servisi za distribuciju katastarskih podataka i dokumenata za eksterne korisnike</u></p> <p>U okviru implementacije razvijeni su i stavljeni u funkciju e-servisi za distribuciju katastarskih podataka i dokumenata eksternim korisnicima. Servisi su prioritetno razvijeni za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova, Specijalnog državnog tužilaštva i drugih pravosudnih organa koji, u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima, imaju pravo pregleda, preuzimanja i obrade katastarskih podataka. Implementacijom ovih servisa omogućeno je direktno elektronsko preuzimanje podataka i dokumenata, kao i njihova integracija u informacione sisteme nadležnih institucija, čime je unaprijeđena međuinstitucionalna razmjena podataka i povećana efikasnost obavljanja poslova iz njihove nadležnosti.</p> <p><u>Web aplikacija za podnošenje zahtjeva od strane Notara</u></p> <p>U cilju unapređenja pružanja elektronskih usluga razvijena je i stavljena u funkciju nova web aplikacija za elektronsko podnošenje zahtjeva od strane notara. Aplikacija objedinjuje elektronski uvid i pretragu katastarskih podataka, preuzimanje listova nepokretnosti i posjedovnih listova, kao i elektronsko podnošenje zahtjeva. Radi obezbjeđivanja efikasne primjene aplikacije održane su konsultacije i prezentacije sa relevantnim korisnicima, uključujući notare i Ministarstvo pravde. Aplikacija je implementirana 22. juna 2026. godine, a prvi elektronski zahtjevi podneseni su 26. juna 2026. godine, čime je potvrđena njena operativna primjena. Takođe, u cilju efikasnije primjene aplikacije i korišćenja e-potpisa od strane notara usvojene su Izmjene Pravilnika o radu notara čime su se u potpunosti stekli uslovi za korišćenje aplikacije kvalifikovanim elektronskim potpisom notara.</p> <p>Realizacijom navedenih aktivnosti unaprijeđen je zakonodavni, strateški i tehnički okvir za digitalizaciju sistema državnog premjera i katastra nepokretnosti, povećana dostupnost elektronskih usluga i unaprijeđena elektronska razmjena podataka između Uprave za nekretnine i drugih nadležnih institucija, čime je ostvaren cilj predmetnog koraka.</p>
<p>Dokazi ispunjenje za</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Javne nabavke - cejn.pdf 2. Plan razvoja informacionog sistema Uprave za nekretnine https://www.gov.me/dokumenta/2cd164e2-0f06-4a43-953d-20a206c90f83 3. Izmjene i dopune Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti, Sl. list CG 160/25; https://www.gov.me/dokumenta/cee0bb11-5aa8-47c4-b07e-61a76184cd03 4. Izmjene i dopune Pravilnika o izradi i održavanju katastra nepokretnosti, Sl. list CG 10/26; objavljen na sajtu

	<p>https://www.gov.me/dokumenta/5a50a307-87cd-46cf-abac-ae8979f3e2fa</p> <p>5. Usvojen Srednjoročni program radova UZN 2026-2030. https://www.gov.me/dokumenta/b0346319-3d22-4461-9cd6-17670e078647 https://www.gov.me/dokumenta/05118928-f8d1-4802-96d5-3183026af972</p> <p>6. Spisak e-servisa.</p> <p>7. WEB aplikacija https://ekatastar.me - WEB podnešeni zahtjevi - Prikaz aplikacije - Uputstvo</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>1. Provjere su obuhvatile pregled postojećeg stanja, uočenih nedostataka i potreba za modernizacijom informacionog Sistema u cilju unapređenja Sistema zemljišne administracije.</p> <p>2. Provjere su obuhvatile pregled postojećeg stanja, zakonodavnog okvira, uočenih nedostataka i potrebu za uvođenjem novog načina poslovanja i smanjenja biznis barijera.</p> <p>3. Provjere su obuhvatile pregled postojećeg stanja, obavezu u procesu digitalizacije javne uprave i obezbjeđivanje novih e-servisa.</p> <p>4. Provjere su obuhvatile pregled postojećeg stanja, ispunjavanje obaveza u procesu digitalizacije javne uprave, potpisanog sporazuma o razmjeni podataka i obezbjeđivanje novih e-servisa.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	Nema doprinosa trećih strana. Ne postoji dvostruko finansiranje.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

1.1.5.2

Naziv koraka	Poboljšanje zakonodavnog okvira i fokusiranje na neformalnu ekonomiju. Usvojiti i sprovesti izmjene Zakona o prekršajima, Zakona o inspeksijskom nadzoru, Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja, kao i Krivičnog zakonika Crne Gore, radi pojačanja nadzora nad inspektorima (uključujući pravo ulaska u stambene prostorije gdje se sumnja da se obavljaju neregistrovane djelatnosti), uvesti postupke žalbe, ukinuti njihove teritorijalne nadležnosti, ukloniti mogućnost diskrecionih odluka i osigurati ispunjenje preduslova za sistematsku borbu protiv neformalne ekonomije.
Početna vrijednost	Pravni okvir nije poboljšan
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	Ne postoji pravni osnov da se obavljanje djelatnosti bez registracije propiše kao prekršaj, jer se shodno odredbama Krivičnog zakonika CG (čl.264) i izbjegavanje plaćanje poreza, doprinosa i drugih dažbina (potpuno ili

djelimično) od strane poreskih obveznika koji obavljaju registrovanu djelatnost, smatra krivičnim djelom.

Dodatno, Zakonom o poreskoj administraciji propisana je obaveza podnošenja prijave za registraciju upisom u poreski registar za fizička i pravna lica koja obavljaju djelatnost, ostvaruju prihode ili imaju imovinu u Crnoj Gori, u roku od pet radnih dana od ostvarivanja oporezivog Prihoda, dana upisa u odgovarajući registar u skladu sa zakonom, odnosno sticanju imovine koja podliježe oporezivanju, za čije nepoštovanje je propisana prekršajna kazna.

Iz navedenih razloga, predviđeno je da se pravo ulaska inspektora, na osnovu odluke suda, u stambene prostorije gdje postoji sumnja da se obavlja neregistrovana djelatnost, propiše izmjenama Zakona o inspekcijskom nadzoru i Zakona o prekršajima, dok se prilikom izmjena važećeg Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja, vodilo računa da se poboljšaju postojeća rješenja koja će doprinijeti smanjenju neformalne ekonomije i poboljšanju Poreske discipline poreskih obveznika.

U vezi sa navedenim, izvršene su izmjene u sledećim zakonima:

- Zakon o prekršajima (nadležnost Ministarstva pravde) - Članom 21 U zakonu dodato je novo poglavlje i pet novih članova kojima je data mogućnost inspektorima da, u vršenju svojih ovlašćenja i u cilju nesmetanog vršenja inspekcijskog nadzora, u slučajevima kada postoji osnovana sumnja da se vrši prekršaj propisan zakonom kojim se uređuje poreska administracija, mogu od suda da zahtijevaju izdavanje naredbe za ulazak u stan i druge prostorije. Naime, Ustavom Crne Gore propisano je da je stan nepovrediv, te da niko ne može bez odluke suda ući u stan ili druge prostorije protiv volje njegovog držaoca i u njima vršiti pretres. Navedenom dopunom Zakona o prekršajima, data je mogućnost inspektorima da, vršenjem svojih ovlašćenja, a ukoliko subjekt nadzora ne dozvoli vršenje inspekcijskog nadzora unutar stana ili drugih prostorija, podnesu sudu za prekršaje zahtjev za izdavanje naredbe za ulazak u stan i druge prostorije kako bi nesmetano izvršili inspekcijski nadzor. Na ovaj način omogućava se efikasnija borba protiv sive ekonomije koja, na godišnjoj osnovi, čini štetu budžetu Crne Gore u iznosu od više desetina miliona eura.

Zakon o i izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima objavljen je u „Sl.listu CG“, broj 31/26.

- Zakon o inspekcijskom nadzoru (nadležnost Ministarstva javne uprave) - u članu 14 poslije stava 1 dodati je novi stav koji glasi „Ovlašćenja iz stava 1 ovog člana inspektor ima i u vršenju inspekcijskog nadzora u stanu i drugim prostorijama po naredbi suda, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji“. Naime, inspektori ovlašćenja koja imaju shodno Zakonu o inspekcijskom nadzoru, donošenjem izmjena i dopuna zakona imaju i u vršenju inspekcijskog nadzora u stanu i drugim prostorijama po naredbi suda, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji. Dakle, osim kontrole registrovanih privrednih subjekata u pogledu pravilne primjene zakona, tj. propisanih obaveza u vršenju djelatnosti, na ovaj način obezbijeđeni su uslovi za nesmetan nadzor i u stanovima i prostorijama u kojima se određene djelatnosti obavljaju potpuno nelegalno, a to su stanovi, kuće, garaže, pomoćni i drugi privatni objekti, koji su zaštićeni gore pomenutim načelom, a kada su u pitanju radnje koje imaju obilježja prekršaja.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijskom nadzoru objavljen je u „Sl.list CG“, broj 64/26.

• Zakon o sprječavanju nelagnog poslovanja (nadležnost Ministarstva finansija) - Izmjenama i dopunama ovog zakona preciznije je propisana definicija nelegalnog poslovanja, čime se poreskom organu daje mogućnost da izvrši blokadu računa privrednim društvima i preduzetnicima koji nijesu izvršili registraciju (nijesu uskladili akte i organizaciju u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i privrednim društvima koja su imala obavezu, a nijesu se registrovala u bilo kojem registru u skladu sa zakonom). Na ovaj način vrši se poboljšanje postojećeg rješenja, imajući u vidu zakonom propisana prava i ovlašćenja koja ima poreski inspektor da, ukoliko u toku vršenja inspekcijskog nadzora utvrdi da je povređen zakon ili drugi propis, naredi preduzimanje mjera, od kojih je jedna zabrana raspolaganja sredstvima na račun (članovi 87, 87a i 88 Zakona o poreskoj administraciji).

Dodatno, Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja omogućava se poreskim obveznicima da, transfer sredstava, osim preko računa otvorenog kod banke, vrše i preko platne institucije, odnosno institucije za elektronski novac koja ima odobrenje za pružanje platnih usluga, u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet. Ovom mjerom vrši se poboljšanje postojećeg zakonskog rješenja, imajući u vidu da je isto prepoznato kao biznis barijeru, jer su pravna lica i preduzetnici ograničeni da posluju samo preko banaka/kreditnih institucija, a na tržištu postoje i drugi pružaoci platnih usluga kao i da se izmjenama Zakona o platnom prometu otvorio prostor za uvođenje novih pružaoca platnih usluga koji mogu brže da se prilagođavaju potrebama korisnika na savremenije načine.

Nadalje, ubuduće priređivači igara na sreću moći će visinu blagajničkog maksimuma da odrede u višem iznosu u odnosu na propisanog ,već će to moći samo uz prethodno odobrenje poreskog organa, shodno članu 6 stav 5 zakona.

Kao poboljšanje postojećeg rješenja, propisana je zabrana osnivanja novog privrednog društva ili registrovanja kao preduzetnik licu nad kojim je otvoren stečaj ili postupak likvidacije, kao i licu koje ima učešće preko 25% u kapitalu privrednog društva nad kojim je otvoren stečaj ili postupak likvidacije, koje ne izmiruje poreske obaveze, odnosno čiji su računi blokirani u postupku prinudne naplate. Takođe, ovim licima zabranjeno je i sticanje akcija ili udjela u drugom privrednom društvu, odnosno svojstva člana drugog privrednog društva, osim sticanja akcija ili udjela nasljedstvom ili na osnovu pravosnažne sudske odluke. Ova mjera je propisana u cilju smanjenja broja poreskih obveznika koji izbjegavaju da izmire dospjela poreska potraživanja kroz pokretanje postupka stečaja ili likvidacije postojećeg preduzeća i osnivanje novog preduzeća.

Na kraju, propisane su novčane kazna od 10.000 eura do 20.000 eura za prekršaj pravnom licu ako: vrši plaćanje preko računa za plaćanje ili prima uplate na račun za plaćanje otvoren pravnom licu ili preduzetniku čiji je transakcioni račun blokiran u postupku prinudne naplate na novčanim sredstvima; ne obezbjedi tehničke uslove za nesmetano i blagovremeno preuzimanje podataka o računima pravnih lica i preduzetnika od Centralne banke Crne Gore. Ova mjera će doprinijeti poboljšanju poreske discipline poreskih obveznika u poštovanju poreskih propisa u cilju smanjenja neformalne ekonomije.

Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja, objavljen u "Službenom listu CG", broj 127/25.

	Takođe, važno je napomenuti da u okvir elektronskomg sistema IRMS postoji poseban modul koji će obuhvatiti žalbene postupke. IRMS je pušten u produkciju početkom 2026. godine.
Dokazi ispunjenje za	<p>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju nelagalnog poslovanja, objavljen u „Službenom listu CG“, broj 127/25):</p> <p>Link: https://www.sluzbenilist.me/propisi/388124</p> <p>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima, objavljen je u „Sl.list CG“, broj 31/26,</p> <p>Link: https://www.sluzbenilist.me/propisi/391291</p> <p>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o inspeksijskom nadzoru, objavljen je u „Sl.listu CG“ broj 64/26,</p> <p>Link: https://www.sluzbenilist.me/propisi/394049</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Analizom postojećeg okvira utvrđeno je da nije potrebno mijenjati Krivični zakonik. Dodatno, radi unapređenja procesa i procedura, pristupilo se izmjenama i dopunama tri Zakona koja su od suštinskog značaja. Kroz proces izmjena i dopuna, uključujući i javnu raspravu, adekvatna rješenja u pogledu jačanja uloge inspeksijskog nadzora su prepoznata. Dodatno, adekvatna rješenja u borbi protiv neformalne ekonomije su inkorporirana u izmjene relevantnih zakona.
Usklađenost sa oštirim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

1.2.1.1

Naziv koraka	Usklađivanje sa Regulativom (EU) 2020/1056 o elektronskim informacijama o transportu robe (eFTI)
Početna vrijednost	Djelimično usklađeno
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	U okviru realizacije koraka usvojen je Zakon o elektronskim informacijama o prevozu tereta (eFTI), kojim je izvršeno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa Regulativom (EU) 2020/1056 o elektronskim informacijama o prevozu tereta (eFTI). Donošenjem zakona uspostavljen je pravni okvir za prihvatanje i razmjenu elektronskih informacija o prevozu tereta između privrednih subjekata i nadležnih organa, čime se stvaraju uslovi za digitalizaciju administrativnih postupaka u oblasti transporta i efikasniju razmjenu podataka u skladu sa standardima Evropske unije. Zakon je usvojen na sjednici Skupštine Crne Gore 8. juna 2026. godine, a objavljen u Službenom listu Crne Gore, broj 83/26 od 15. juna 2026. godine, čime je predmetni korak realizovan.

Dokazi ispunjenje za	Zakon o elektronskim informacijama o prevozu tereta – Sl. List br 83/26 - Zakon link
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	U postupku verifikacije sprovedena je pravna analiza usklađenosti Zakona o elektronskim informacijama o prevozu tereta (eFTI) sa Regulativom (EU) 2020/1056, uključujući provjeru njegove usklađenosti sa postojećim zakonodavnim okvirom Crne Gore u oblastima transporta, elektronskih dokumenata i elektronske razmjene podataka. Izvršen je pregled dokumentacije nastale tokom procesa pripreme zakona, uključujući komentare i mišljenja Evropske komisije dostavljene u periodu od novembra 2025. do aprila 2026. godine, te je potvrđeno da su relevantne primjedbe razmotrene i ugrađene u konačni tekst zakona. Dodatno je izvršena provjera okončanja zakonodavnog postupka, uključujući usvajanje Zakona u Skupštini Crne Gore i njegovo objavljivanje u Službenom listu Crne Gore. Na osnovu sprovedenih provjera utvrđeno je da je korak Ispunjen u skladu sa zahtjevima Reformske agende.
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

2.2.2.1.

Naziv koraka	Potpuna implementacija sistema za praćenje, izvještavanje, verifikaciju i akreditaciju (MRVA)
Početna vrijednost	U pripremi
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	U okviru aktivnosti na uspostavljanju i implementaciji sistema za praćenje, izvještavanje, verifikaciju i akreditaciju (MRVA), od Evropske komisije je pribavljeno mišljenje na šest pravilnika. Nakon uspostavljanja normativnog okvira, sprovedene i aktivnosti predviđene važećim zakonodavstvom koje omogućavaju njegovu praktičnu primjenu. Naime, operater Termoelektrane Pljevlja, „Elektroprivreda Crne Gore“ AD Nikšić, izradio je i dostavio Agenciji za zaštitu životne sredine Plan praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte, zajedno sa zahtjevom za izdavanje dozvole za emisiju gasova sa efektom staklene bašte. Agencija je izvršila pregled dostavljene dokumentacije, utvrdila njenu usklađenost sa važećim propisima i odobrila Plan praćenja emisija. Na osnovu odobrenog Plana praćenja, Agencija je donijela Rješenje o izdavanju dozvole

	<p>za emisiju gasova sa efektom staklene bašte za operatera Termoelektrane Pljevlja, pri čemu odobreni Plan praćenja čini sastavni dio izdate dozvole.</p> <p>Imajući u vidu navedeno, smatramo da su sprovedeni ključni proceduralni koraci predviđeni nacionalnim zakonodavstvom za uspostavljanje funkcionalnog MRVA sistema. Iz tog razloga, mišljenja smo da su uspostavljanjem normativnog okvira, odobravanjem Plana praćenja emisija i izdavanjem dozvole za emisiju gasova sa efektom staklene bašte za Termoelektranu Pljevlja ispunjeni zahtjevi iz Reformske agende koji se odnose na uspostavljanje funkcionalnog MRVA sistema.</p>
<p>Dokazi ispunjenje za</p>	<p>Pripremljeno je šest podzakonskih akata koje su objavljeni u Službenom listu CG. Dozvola je izdata na osnovu važeće Uredbe</p> <p></p> <p>DOZVOLA EPCG_260701_13044</p> <p>Uredba o aktivnostima odnosno djelatnostima koje emituju gasove sa efektom staklene bašte za koje se izdaje dozvola za emisiju gasova sa efektom staklene bašte https://www.sluzbenilist.me/propisi/339090</p> <p>Pravilnik o obrascu dozvole za emisiju gasova sa efektom staklene bašte i načinu vođenja evidencije https://www.sluzbenilist.me/propisi/391288</p> <p>Pravilnik o bližim uslovima u pogledu upravljanja, kontrole i evidencije podataka o emisijama gasova sa efektom staklene bašte https://www.sluzbenilist.me/propisi/390872</p> <p>Pravilnik o sadržaju plana i metodologiji praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte iz stacionarnih postrojenja, vazduhoplova i za regulisane subjekte https://www.sluzbenilist.me/propisi/390867</p> <p>Pravilnik o načinu izvještavanja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte https://www.sluzbenilist.me/propisi/390870</p> <p>Pravilnik o kriterijumima i načinu verifikovanja podataka o emisijama gasova sa efektom staklene bašte, sadržaju i obrascu izvještaja o verifikaciji https://www.sluzbenilist.me/propisi/390871</p> <p>Pravilnik o bližim uslovima koje u pogledu kadra i opreme treba da ispunjava pravno lice koje vrši verifikaciju izvještaja o emisiji gasova sa efektom staklene bašte https://www.sluzbenilist.me/propisi/390868</p>
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>U procesu izrade podzakonskih akata obavljene su konsultacije sa Ministarstvom finansija, Generalnim sekretarijatom Vlade, Sekretarijatom za zakonodavstvo kao i više interacija sa nadležnim direktoratum Evropske komisije (DG CLIMA).</p> <p>Takođe, održana je TAIEX ekspertska misija 24-26. februara sa fokusom na pripremu planova praćenja za stacionarna postrojenja (vazduhoplovstvo, brodovi i regulisani subjekti)</p>
<p>Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom</p>	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>

Dvostruko finansiranje	<p>Doprinosi trećih strana su prijavljeni Ministarstvu evropskih poslova 5. februara 2026. godine putem mejla i duplo finansiranje nije evidentirano.</p> <p>Za ovaj korak PLAC projekat je pružio podršku u vidu stručnog angažmana na izradi pet potrebnih podzakonskih akata (pravilnika). Ova podrška se tiče isključivo pravnog i tehničkog osnova sistema MIVA. Nijedan drugi donator ili EU program nije finansirao te iste aktivnosti ili troškove. Prema Smjernicama, duplo finansiranje se odnosi na slučaj kada ista aktivnost ili isti trošak budu finansirani više puta. U ovom slučaju je očigledno da su aktivnosti u vezi s MIVA zakonom i podzakonskim aktima finansirane jedinstveno (isključivo kroz PLAC), tako da ne postoji preklapanje izvora finansiranja. Drugim riječima, podrška PLAC-a je komplementarna planiranom cilju Reformskog programa, a ne duplira nijedan trošak ili rezultat koji bi već bio pokriven iz sredstava Reformskog programa. To je u skladu sa principom da „podrška iz Instrumenta mora biti dodatna i komplementarna podršci iz drugih izvora“.</p>
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

2.3.4.3.

Naziv koraka	Usvajanje Strategije upravljanja kvalitetom vazduha za period 2024-2029, uključujući izradu/ažuriranje planova kvaliteta vazduha za zone u kojima su prekoračene granične vrijednosti kvaliteta vazduha po Direktivi o smanjenju nacionalnih emisija (NEC).
Početna vrijednost	U pripremi
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	<p>U cilju uspostavljanja jedinstvenog strateškog okvira za upravljanje kvalitetom vazduha i ispunjavanja obaveza koje proizilaze iz pravne tekovine Evropske unije u ovoj oblasti, pripremljena je Strategija upravljanja kvalitetom vazduha za period 2024–2029. godine. Nacrt Strategije dostavljen je Evropskoj komisiji na mišljenje, nakon čega je sproveden proces konsultacija tokom kojeg su razmotreni dostavljeni komentari i izvršena odgovarajuća unapređenja dokumenta. Odgovori na komentare Evropske komisije dostavljeni su 5. juna 2026. godine, a Strategija je usvojena na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 2. jula 2026. godine. Usvajanjem Strategije uspostavljen je prvi objedinjeni i sveobuhvatni strateški okvir za planiranje i sprovođenje mjera u oblasti zaštite kvaliteta vazduha, kojim su objedinjeni Strategija upravljanja kvalitetom vazduha, Akcioni plan, planovi kvaliteta vazduha za sve tri zone kvaliteta vazduha u Crnoj Gori i program mjera za kontrolu zagađenja vazduha. Time je obezbijeđen koordinisan pristup planiranju i sprovođenju mjera na nacionalnom i lokalnom nivou, uz usklađenost sa obavezama koje proizilaze iz pravne tekovine Evropske unije i pregovaračkog Poglavlja 27. Strategija istovremeno uspostavlja osnov za primjenu novih, strožih graničnih i ciljnih vrijednosti kvaliteta vazduha koje će se u Evropskoj uniji primjenjivati od 2030. godine, te definiše mjere za unapređenje sistema upravljanja kvalitetom vazduha kroz preispitivanje zona kvaliteta vazduha, modernizaciju mreže mjernih stanica, izradu projekcija emisija i sistematsko praćenje uticaja zagađenja na ekosisteme. Posebna pažnja posvećena je jačanju transparentnosti i informisanju javnosti kroz dostupnost podataka o kvalitetu vazduha u realnom vremenu, redovno objavljivanje izvještaja i unapređenje</p>

	komunikacije sa građanima. Usvajanjem Strategije, koja uključuje planove kvaliteta vazduha za sve tri zone kvaliteta vazduha u Crnoj Gori, ispunjen je korak iz Reformske agende koji se odnosi na usvajanje Strategije upravljanja kvalitetom vazduha za period 2024–2029, uključujući izradu, odnosno ažuriranje planova kvaliteta vazduha za zone u kojima su prekoračene granične vrijednosti kvaliteta vazduha u skladu sa Direktivom o smanjenju nacionalnih emisija (NEC)..
Dokazi ispunjenje za	Link sa 133. sjednice Vlade Crne Gore Saopštenje sa 133. sjednice Vlade Crne Gore Usvojena strategija - .Saopštenje o usvajanju Strategije Strategija upravljanja kvalitetom vazduha 2026-2029.godina sa Akcionom planom
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Link sa 133. sjednice Vlade Crne Gore Saopštenje sa 133. sjednice Vlade Crne Gore. Konsultovanje zainteresovane javnosti povodom izrade Strategije upravljanja kvalitetom vazduha za period 2026–2029. godine započeto je 24. aprila 2025. godine: https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-konsultovanje-zainteresovane-javnosti-povodom-izrade-strategije-upravljanja-kvalitetom-vazduha-za-period-2026-2029-godina Nacrt Strategije i javni poziv za javnu raspravu objavljeni su 11. februara 2026. godine: https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-ucesce-u-javnoj-raspravi-o-nacrtu-strategije-upravljanja-kvalitetom-vazduha-za-period-2026-2029-godine U okviru javne rasprave održan je okrugli sto 2. marta 2026. godine. Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi objavljen je 12. marta 2026. godine: https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-strategije-kvaliteta-vazduha-za-period-2026-2029-godina Strategiju upravljanja kvalitetom vazduha za period 2026–2029. godine sa Akcionim planom usvojila je Vlada Crne Gore 3. jula 2026. godine: https://www.gov.me/clanak/usvojena-strategija-upravljanja-kvalitetom-vazduha-za-period-2026-2029-sa-akcionim-planom
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana su prijavljeni Mkinistarstvu evropskih poslova 5. Februara 2026. Godine i duplo finansiranje nije evidentirano. Strategija je urađena isključivo angažmanom nadležnih državnih organa i domaćih stručnjaka, bez uključivanja bilo kakvih eksternih finansijskih donacija ili tehničkih pomoći.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

2.4.1.2

Naziv koraka	Usklađenost s Aktom o gigabitnoj infrastrukturi: zakonodavstvo (primarno i sekundarno) za uspostavljanje sigurnog informacionog sistema
Početna vrijednost	U toku
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025. godine
Ostvareni rezultati	<p>Reformska agenda Crne Gore 2024–2027 za Instrument EU za reforme i rast predviđa usklađivanje Zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina sa Zakonom o gigabitnoj infrastrukturi (GIA), koji je Evropska komisija usvojila 11. maja 2024. godine.</p> <p>Revidirani Zakon će regulisati korišćenje fizičke infrastrukture za raspoređivanje brzih elektronskih komunikacionih mreža, uključujući zajedničko korišćenje i koordinisanu izgradnju sa ciljem smanjenja troškova raspoređivanja. Takođe će definisati obaveze u vezi sa prikupljanjem i objavljivanjem podataka o pristupu, zajedničkom korišćenju i koordinisanoj izgradnji fizičke infrastrukture; uspostaviti nadležni organ i procedure za rješavanje sporova; obezbediti nadzorne mehanizme; i baviti se drugim pitanjima relevantnim za smanjenje troškova i raspoređivanje komunikacionih mreža velikih brzina.</p> <p>Važeći Zakon o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina („Službeni list Crne Gore“, br. 1/22) zasnovan je na Direktivi 2014/61/EU, koja je u međuvremenu ukinuta i zamenjena Uredbom (EU) 2024/1309 o mjerama za smanjenje troškova postavljanja gigabitnih mreža (Zakon o gigabitnoj infrastrukturi). Savremeni tehnološki trendovi i potrebe tržišta zahtijevaju ubrzano postavljanje mreža veoma velikog kapaciteta (MVK), veću dostupnost optičkih veza i efikasnije upravljanje fizičkom infrastrukturom u drugim sektorima (energetika, transport, vodosnabdevanje itd.). S obzirom na to da je izgradnja MVK kapitalno intenzivna, omogućavanje pristupa postojećoj fizičkoj infrastrukturi i promocija koordinisane izgradnje značajno smanjuje ukupne troškove i vremenske rokove realizacije projekata.</p> <p>U skladu sa aktivnostima pokrenutim za podršku sprovođenju ovog koraka, u drugom kvartalu 2025. godine formirana je radna grupa, a u novembru je završen prvi nacrt Zakona. Javna rasprava je najavljena 20. novembra, a rok za dostavljanje komentara je 10. decembar. Izveštaj o javnoj raspravi objavljen je 22. decembra 2025. godine na zvaničnoj veb stranici Ministarstva za ekonomski razvoj i sadrži komentare, predloge i sugestije koje su podnijele zainteresovane strane.</p> <p>Na sjednici održanoj 23. Aprila 2026. godine, Vlada Crne Gore je utvrdila predlog navedenog zakona i zaključila da isti treba da se dostavi Skupštini Crne Gore radi donošenja po hitnom postupku.</p> <p>Ovaj predlog zakona je dostavljen Skupštini na usvajanje u maju 2026. godine, a u junu je prošao Zakonodavni odbor i Odbor za ekonomiju, finansije i budžet.</p> <p>Početkom maja je predlog ovog zakona, zajedno sa tabelom usklađenosti, proslijeđen Evropskoj komisiji na davanje komentara. Čeka se njihovo mišljenje prije usvajanja od strane Skupštine.</p>

Dokazi ispunjenje za	<p>Objavljeni poziv za javnu raspravu: https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-sprovođenje-javne-rasprave-o-tekstu-nacrta-zakona-o-korišćenju-fizicke-infrastrukture-za-postavljanje-elektronskih-komunikacionih-mreza-veoma-velikog-kapaciteta</p> <p>Izveštaj sa javne rasprave: https://www.gov.me/dokumenta/23d0f22e-82e2-4495-b4f8-21c1e0e78819</p> <p>Predlog zakona u skupštinskoj proceduri: https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/1004/4174-24301-10-1-26-3.pdf</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>Provjerom je potvrđeno da Reformska agenda Crne Gore 2024–2027 predviđa usklađivanje Zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina sa Aktom o gigabitnoj infrastrukturi. Takođe je potvrđeno da je u drugom kvartalu 2025. godine formirana radna grupa, da je u novembru 2025. godine izrađen prvi nacrt zakona, te da je sprovedena javna rasprava u periodu od 20. novembra do 10. decembra 2025. godine. Provjerom je utvrđeno da je izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi objavljen 22. decembra 2025. godine na zvaničnoj internet stranici Ministarstva ekonomskog razvoja, koji je usvojen 25. decembra 2025. godine. Takođe je utvrđeno da je navedeni predlog zakona utvrđen od strane Vlade i da je isti proslijeđen skupštini na usvajanje.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Djelimično ispunjen

2.4.2.1.

Naziv koraka	Usklađenost sa odlukom EU o digitalnom identitetu
Početna vrijednost	Nije usklađeno
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	<p>Korak Reformske agende koji se odnosi na usklađenost sa evropskim okvirom digitalnog identiteta ispunjen je usvajanjem Zakona o elektronskoj identifikaciji i uslugama povjerenja. U cilju realizacije predmetnog koraka pripremljen je Zakon kojim se nacionalni zakonodavni okvir usklađuje sa Regulativom (EU) 2024/1183 (eIDAS 2), uspostavljajući pravni osnov za primjenu evropskog okvira elektronske identifikacije, Evropskog novčanika digitalnog identiteta i elektronskih usluga povjerenja. U postupku pripreme zakona sprovedena je puna nacionalna procedura usaglašavanja. Pribavljena su pozitivna mišljenja Sekretarijata za zakonodavstvo, Ministarstva pravde i Ministarstva finansija. Tabela usklađenosti zakona sa</p>

	<p>pravnom tekovinom Evropske unije usaglašena je sa Ministarstvom evropskih poslova i upućena na prevođenje.</p> <p>Nacrt zakona je 27. marta 2026. godine, posredstvom Ministarstva evropskih poslova, dostavljen Evropskoj komisiji na mišljenje, u skladu sa standardnom procedurom konsultovanja Evropske komisije o nacrtima propisa kojima se vrši usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije.</p> <p>Nakon razmatranja dostavljenog nacrta i pozitivnog mišljenja Evropske komisije, tekst zakona je finalizovan i upućen u nacionalnu zakonodavnu proceduru.</p> <p>Vlada Crne Gore utvrdila je Predlog zakona na 130. sjednici održanoj 11. juna 2026. godine, nakon čega je Skupština Crne Gore usvojila Zakon o elektronskoj identifikaciji i uslugama povjerenja 26. juna 2026. godine. Zakon je objavljen u „Službenom listu Crne Gore“, broj 92/26, od 30. juna 2026. godine.</p> <p>Usvajanjem Zakona uspostavljen je pravni osnov za primjenu evropskog okvira digitalnog identiteta u Crnoj Gori kroz usklađivanje sa Regulativom (EU) 2024/1183 (eIDAS2). Zakonom se uređuje elektronska identifikacija i elektronske usluge povjerenja u skladu sa novim evropskim pravilima, uključujući uspostavljanje pravnog osnova za Evropski novčanik digitalnog identiteta (European Digital Identity Wallet), uvođenje novih elektronskih usluga povjerenja, jačanje prekogranične interoperabilnosti i sigurnije korišćenje digitalnih javnih i privatnih usluga.</p>
<p>Dokazi ispunjenje</p>	<p>za 130. sjednica Vlade Crne Gore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predlog zakona o elektronskoj identifikaciji i uslugama povjerenja (https://www.gov.me/dokumenta/6cfeedfe-1696-4e8b-b250-5020caa9ab77) • Zaključci (https://www.gov.me/dokumenta/4b9e87f7-56ca-477c-8969-b23fee0a027a) <p>Jedanaesta sjednica Prvog redovnog zasijedanja u 2026. godini - četvrti dan (Skupština Crne Gore)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dnevni red (https://www.skupstina.me/me/clanci/jedanaesta-sjednica-prvog-redovnog-zasijedanja-u-2026-godini-cetvrti-dan) • Dokumenta za raspravu (https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/app.php/akt/4212) <p>Službeni list Crne Gore br. 92/26</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukaz o proglašenju Zakona o elektronskoj identifikaciji i uslugama povjerenja - https://www.sluzbenilist.me/registri/395562 • Zakon o elektronskoj identifikaciji i uslugama povjerenja - https://www.sluzbenilist.me/propisi/395546
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>Verifikacija je izvršena uvidom u konačni tekst Zakona o elektronskoj identifikaciji i uslugama povjerenja, dokumentaciju sa 130. sjednice Vlade Crne Gore, dokumentaciju Skupštine Crne Gore i objavu Zakona u „Službenom listu Crne Gore“.</p> <p>Provjerom je potvrđeno da je Zakon, kojim se nacionalni pravni okvir usklađuje sa Regulativom (EU) 2024/1183 (eIDAS2), utvrđen na sjednici Vlade, usvojen na Skupštini Crne Gore 26. juna 2026. godine i objavljen u „Službenom listu Crne Gore“, broj 92/26, od 30. juna 2026. godine.</p>

	Utvrđeno je da je usvajanjem Zakona uspostavljen pravni osnov za primjenu evropskog okvira digitalnog identiteta, uključujući Evropski novčanik digitalnog identiteta i elektronske usluge povjerenja, čime je potvrđeno potpuno ispunjenje koraka.
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

2.4.4.3

Naziv koraka	Formiranje nadležnog organa i liste entiteta. Agencija za sajber bezbjednost (koja djeluje kao nadležni organ kako je definisano u NIS2) je operativna: ima dovoljan broj zaposlenih, opremljena da vrši nadzorna ovlašćenja, vrši nadzorne provjere. Lista entiteta u djelokrugu nacionalnog zakona usklađenog sa direktivom NIS2 je finalizovana
Početna vrijednost	U toku
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	<p>Agencija za sajber bezbjednost osnovana je u skladu sa Zakonom o informacionoj bezbjednosti kao nadležni organ za obavljanje poslova utvrđenih nacionalnim zakonodavstvom usklađenim sa Direktivom NIS2.</p> <p>U cilju operacionalizacije nadzornih ovlašćenja, Agencija je usvojila ključna interna, metodološka i planska akta, kao i akta koja uređuju vršenje stručnog nadzora. Programom rada Agencije za 2026. godinu predviđeno je sprovođenje najmanje dva formalna stručna nadzora. Lista ključnih i važnih subjekata finalizovana je i usvojena na sjednici Vlade Crne Gore u decembru 2025. godine, čime su identifikovani subjekti nad kojima Agencija sprovodi praćenje, koordinaciju i nadzor.</p> <p>Uspostavljeni su zvanični kanali komunikacije sa subjektima sa Liste ključnih i važnih subjekata, kroz identifikaciju i potvrđivanje kontakt tačaka, dostavljanje početnih informacija o zakonskim obavezama i pripremu kanala za razmjenu dokumentacije i koordinaciju tokom nadzornih aktivnosti.</p> <p>Radi jačanja stručnih kapaciteta sprovedene su obuke nadzornika za vršenje nadzora primjenom metodologije standarda ISO/IEC 27001, sa fokusom na sistem upravljanja informacionom bezbjednošću, opseg sistema, registre imovine, procjenu i tretman rizika, upravljanje pristupima i incidentima, kontinuitet poslovanja i prikupljanje odgovarajućih dokaza.</p> <p>Prvi formalni stručni nadzor biće izvršen tokom jula 2026. godine kod jedne komercijalne banke koja pripada sektoru kritične infrastrukture. Za realizaciju nadzora pripremljen je kompletan radni set dokumenata.</p>

	<p>Ujedno, kod svih subjekata se paralelno sprovodi faza inicijalnog nadzora, koja obuhvata prikupljanje i analizu inicijalnih upitnika i prateće dokumentacije, sa ciljem dobijanja početnog pregleda stanja primjene mjera informacione bezbjednosti po sektorima i pojedinačnim subjektima, kao osnove za procjenu rizika i planiranje narednih nadzornih aktivnosti.</p> <p>Agencija trenutno ima 30 zaposlenih službenika, dok je Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji predviđeno ukupno 118 radnih mjesta. Planom zapošljavanja, dostavljenim posredstvom Ministarstva javne uprave, za 2026. godinu predviđeno je popunjavanje 44 radna mjesta, u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima. Postojeći kapaciteti omogućili su uspostavljanje početnog operativnog rada, donošenje neophodnih akata i započinjanje nadzornih aktivnosti, dok je dalje zapošljavanje usmjereno na obezbjeđivanje održivih kapaciteta za potpuno i kontinuirano izvršavanje svih zakonskih funkcija.</p> <p>U pogledu prostornih kapaciteta, Agencija je, shodno zaključcima Vlade Crne Gore, obezbijedila adekvatne prostorne kapacitete. Prostorije su trenutno u fazi adaptacije i njihova upotreba se očekuje od 1. septembra 2026. godine.</p> <p>Formiranjem Agencije, usvajanjem liste ključnih i važnih subjekata, donošenjem normativnih, metodoloških i planskih akata, uspostavljanjem komunikacije sa nadziranim subjektima, obukom nadzornika, sprovođenjem inicijalne procjene stanja i pripremom prvog formalnog nadzora, uspostavljene su osnovne institucionalne i operativne pretpostavke za primjenu nacionalnog zakonodavstva usklađenog sa Direktivom NIS2.</p> <p>Konačna potvrda pune operativnosti nadzorne funkcije očekuje se nakon realizacije prvog stručnog nadzora u toku jula 2026. godine i izrade odgovarajućeg izvještaja sa mjerama, koji će naknadno biti dostavljeni. Ovo je ujedno i poslednja obaveza koja je ostala neispunjena da bi status koraka bio „Ispunjen“.</p>
<p>Dokazi ispunjenje za</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Odluka o osnivanju Agencije za sajber bezbjednost - https://www.sluzbenilist.me/propisi/376041 • Rješenje o imenovanju predsjednika i tri člana Savjeta Agencije za sajber bezbjednost - https://www.sluzbenilist.me/propisi/388762 • Rješenje o određivanju vršioca dužnosti direktora Agencije za sajber bezbjednost - https://www.sluzbenilist.me/propisi/388751 • Lista ključnih i važnih subjekata – INT 01-20/25 od 18. decembra 2025. godine • Nacionalni plan za odgovor na sajber prijetnju, ozbiljnu sajber prijetnju, incidente i sajber krizu – Operativni dio, INT 01-19/25 od 18. decembra 2025. godine • Izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru (biće dostavljeno nakon izvršenog nadzora)
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>Verifikacija je izvršena uvidom u Zakon o informacionoj bezbjednosti i relevantnu službenu dokumentaciju Agencije za sajber bezbjednost i Vlade Crne Gore. Utvrđeno je da su Agencija, njeni početni kadrovski i organizacioni kapaciteti, kao i lista ključnih i važnih subjekata, formalno uspostavljeni.</p> <p>Takođe je potvrđeno da su pripremljeni osnovni metodološki i planski dokumenti za sprovođenje stručnog nadzora, da je uspostavljena početna komunikacija sa subjektima sa liste, da su nadzornici obučavani za primjenu metodologije zasnovane na standardu ISO/IEC 27001 i da je započeto prikupljanje i analiza podataka radi procjene početnog stanja po sektorima i pojedinačnim subjektima.</p>

	Na osnovu navedenog može se potvrditi da su uspostavljene osnovne institucionalne i operativne pretpostavke za vršenje nadzorne funkcije. Puna operativnost biće dodatno potvrđena nakon završetka prvog stručnog nadzora, planiranog tokom jula 2026. godine, izrade konačnog izvještaja, definisanja mjera i rokova i uspostavljanja praćenja njihove realizacije.
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Djelimično ispunjen

2.4.4.4

Naziv koraka	Nacionalni i Vladin CIRT su operativni u skladu sa zahtjevima NIS2 i dostižu barem status „akreditovan” na TF CSIRT Trusted Introducer-u
Početna vrijednost	Nije uspostavljeno
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	<p>U okviru realizacije koraka 2.4.4.4 sproveden je postupak akreditacije oba nacionalna tima za odgovor na računarsko-bezbjednosne incidente u okviru međunarodne zajednice TF-CSIRT – MNE Gov CIRT-a, koji djeluje u okviru Ministarstva javne uprave, i CIRT.ME, koji djeluje u okviru Agencije za sajber bezbjednost.</p> <p>Oba tima su TF-CSIRT-u dostavila zahtjeve za akreditaciju, potpisane aplikacione obrasce, podatke o organizaciji, nadležnostima, uslugama, procedurama, kontaktima i drugim elementima potrebnim za sprovođenje postupka akreditacije.</p> <p>CIRT.ME je 19. marta 2026. godine stekao status kandidata za akreditaciju, nakon čega je TF-CSIRT izvršio pregled dostavljene dokumentacije i provjeru ispunjenosti propisanih kriterijuma. Postupak je uspješno završen 14. maja 2026. godine, kada je CIRT.ME stekao konačni status „Accredited“.</p> <p>MNE Gov CIRT je 29. aprila 2026. godine stekao status kandidata za akreditaciju. Nakon sprovedenog pregleda dostavljene dokumentacije i potvrđivanja ispunjenosti zahtjeva TF-CSIRT-a, MNE Gov CIRT je 26. maja 2026. godine stekao konačni status „Accredited“.</p> <p>Sticanjem statusa „Accredited“ potvrđeno je da oba nacionalna CIRT tima ispunjavaju kriterijume međunarodne zajednice TF-CSIRT u pogledu organizacije, operativnih procedura, usluga, upravljanja incidentima, bezbjedne komunikacije, pouzdanosti i saradnje sa drugim timovima za odgovor na računarsko-bezbjednosne incidente.</p> <p>Akreditacijom MNE Gov CIRT-a i CIRT.ME unaprijeđeni su kapaciteti Crne Gore za razmjenu informacija o sajber prijetnjama i incidentima,</p>

	<p>međunarodnu operativnu saradnju, koordinisani odgovor na incidente i uspostavljanje odnosa povjerenja sa drugim akreditovanim CIRT i CSIRT timovima.</p> <p>Oba tima stekla su status akreditovanih članova TF-CSIRT-a prije isteka roka utvrđenog Reformskom agendom. Time je predmetni korak u potpunosti realizovan.</p>
Dokazi za ispunjenje	<ul style="list-style-type: none"> • MNE Gov CIRT (ME) https://tf-csirt.org/trusted-introducer/directory/teams/mne-gov-cirt-me • CIRT.ME (ME) https://tf-csirt.org/trusted-introducer/directory/teams/cirtme-me
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>Verifikacija je izvršena uvidom u zvanični TF-CSIRT direktorijum, kojim je potvrđeno da je CIRT.ME stekao status „Accredited“ 14. maja 2026. godine, a MNE Gov CIRT 26. maja 2026. godine, čime je potvrđeno potpuno ispunjenje koraka.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	<p>Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.</p>
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	<p>Ispunjen</p>

3.1.1.3.

Naziv koraka	<p>Učenje kroz rad u visokom obrazovanju: 20% visokoškolskih diplomaca (od čega okvirno 50% žena) ima značajnu korist od učenja kroz rad kod poslodavaca tokom predviđenog obrazovanja</p>
Početna vrijednost	<p>5% od ukupne studentske populacije</p>
Rok za ispunjenje koraka	<p>decembar 2025</p>
Ostvareni rezultati	<p>U izvještajnom periodu sproveden je sveobuhvatan paket aktivnosti usmjerenih na unapređenje učenja zasnovanog na radu i povećanje učešća studenata u praktičnoj nastavi koja se realizuje kod poslodavaca u realnom radnom okruženju, u skladu sa ciljevima Reformske agende Crne Gore. Aktivnosti su bile usmjerene na jačanje institucionalnog okvira, unapređenje saradnje između ustanova visokog obrazovanja i poslodavaca, uspostavljanje održivog sistema za praćenje realizacije praktične nastave, kao i digitalizaciju procesa upravljanja i izvještavanja. Njihovom realizacijom stvoreni su uslovi za sistematsko praćenje ostvarivanja indikatora, unapređenje kvaliteta praktične nastave i povećanje broja studenata koji stiču praktična znanja i vještine u realnom radnom okruženju.</p>

U cilju obezbjeđivanja efikasnog upravljanja i koordinacije svih aktivnosti formirana je Koordinaciona grupa za praćenje saradnje između ustanova visokog obrazovanja i poslodavaca, koju čine predstavnici Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, Univerziteta Crne Gore, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Privredne komore Crne Gore i Unije poslodavaca Crne Gore. Zadatak Koordinacione grupe je koordinacija realizacije praktične nastave, praćenje sprovođenja aktivnosti, identifikovanje izazova i predlaganje mjera za unapređenje saradnje između sistema visokog obrazovanja i tržišta rada. Na ovaj način uspostavljen je održiv institucionalni mehanizam koji doprinosi kvalitetnijem planiranju, realizaciji i evaluaciji praktične nastave.

Istovremeno je unaprijeđena saradnja između Univerziteta Crne Gore i poslodavaca kroz zaključivanje ugovora o realizaciji praktične nastave. Tokom izvještajnog perioda proširena je mreža privrednih subjekata i institucija uključenih u realizaciju stručne prakse, a samo tokom 2025. godine zaključeno je više od 50 novih ugovora na nivou Univerziteta Crne Gore. Time su stvoreni uslovi za uključivanje većeg broja studenata u praktičnu nastavu kod poslodavaca i dodatno ojačana povezanost sistema visokog obrazovanja sa potrebama tržišta rada.

Poseban segment realizacije mjere odnosio se na digitalizaciju procesa upravljanja praktičnom nastavom. Tokom izvještajnog perioda pripremljena je tenderska dokumentacija, sproveden postupak javne nabavke, zaključen ugovor i započeta implementacija elektronskog sistema za upravljanje praktičnom nastavom van ustanova visokog obrazovanja. Nakon sprovedenog postupka javne nabavke, za najpovoljnijeg ponuđača izabrana je kompanija CISTRUS CODES d.o.o., sa kojom je zaključen ugovor u vrijednosti od 38.078,70 eura.

Uvođenje softverskog rješenja predstavlja važan korak u modernizaciji i digitalizaciji procesa realizacije praktične nastave na Univerzitetu Crne Gore. Novi sistem omogućiće sistematsko planiranje, organizaciju, praćenje i vrednovanje praktične nastave u svim njenim oblicima, uz centralizovanu evidenciju studenata, mentora, poslodavaca i realizovanih aktivnosti. Studentima će pružiti jasne smjernice za realizaciju stručne prakse, omogućiti kontinuirano praćenje njihovog napretka i obezbijediti povratne informacije o ostvarenim ishodima učenja. Poslodavcima će omogućiti aktivnije uključivanje u obrazovni proces kroz praćenje rada studenata i evaluaciju njihovih kompetencija stečenih tokom praktične nastave.

Elektronski sistem će Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija omogućiti kontinuiran uvid u ključne pokazatelje realizacije praktične nastave, uključujući broj i procenat studenata koji praktičnu nastavu realizuju kod poslodavaca, njihovu uspješnost i kvalitet realizacije praktične nastave na nivou Univerziteta Crne Gore. Time će biti unaprijeđeni mehanizmi izvještavanja, praćenja indikatora i donošenja odluka zasnovanih na pouzdanim podacima. Softver je operativan od 15. juna 2026. godine i priprema se za punu primjenu u akademskoj 2026/2027. godini

Na funkcionalnostima elektronskog sistema zasniva se i izrada Plana za praćenje uspješne realizacije praktične nastave sa akcentom na rad u realnom radnom okruženju, čije je usvajanje planirano do kraja avgusta 2026. godine. Plan će predstavljati ključni dokument za uspostavljanje jedinstvenog metodološkog okvira za praćenje realizacije praktične nastave i kvaliteta učenja zasnovanog na radu.

Plan se razvija u skladu sa funkcionalnostima elektronske baze za praćenje praktične nastave, koja će omogućiti sistematsko prikupljanje, obradu i analizu podataka o realizaciji praktične nastave na svim organizacionim jedinicama Univerziteta Crne Gore i kod poslodavaca uključenih u ovaj proces. Njime će biti definisani mehanizmi za praćenje realizacije praktične nastave, odgovornosti svih učesnika u procesu, postupci prikupljanja i obrade podataka, kao i ključni indikatori za procjenu uspješnosti realizacije stručne prakse i kvaliteta saradnje sa poslodavcima. Poseban akcenat biće stavljen na praćenje obuhvata studenata uključenih u praktičnu nastavu kod poslodavaca, stepena realizacije planiranih aktivnosti, kvaliteta mentorske podrške, uključenosti poslodavaca i zadovoljstva studenata. Predviđeno je da elektronski sistem obezbijedi centralizovanu bazu podataka o studentima, mentorima, poslodavcima i realizovanim aktivnostima, dok će Plan definisati način korišćenja tih podataka za redovno izvještavanje, analizu rezultata i identifikovanje mogućnosti za dalje unapređenje sistema praktične nastave.

Praćenje realizacije praktične nastave i ostvarivanja indikatora definisanog Reformskom agendom Crne Gore zasniva se na službenim evidencijama zaključenih ugovora i aneksa ugovora kojima se uređuje realizacija stručne prakse kod poslodavaca, kao i na podacima koje dostavljaju organizacione jedinice Univerziteta Crne Gore. Na osnovu ovih podataka obezbijeđeno je pouzdano, transparentno i uporedivo praćenje realizacije praktične nastave i napretka u ostvarivanju planiranih ciljeva.

Pravo učešća u praktičnoj nastavi imaju studenti svih studijskih programa u kojima praktična nastava predstavlja sastavni dio nastavnog plana i programa. U skladu sa članom 81 Zakona o visokom obrazovanju, praktična nastava predstavlja obavezni dio studijskih programa, dok je članom 84 propisano da se na osnovnim studijama organizuje u obimu od najmanje 30 ECTS kredita i realizuje u stvarnom radnom okruženju ili u prostorijama visokoškolske ustanove, u skladu sa studijskim programom i propisanim ishodima učenja.

Prilikom obračuna indikatora referentnu populaciju činili su studenti koji su kroz realizaciju svojih studijskih programa stekli znanja, vještine i kompetencije neophodne za uključivanje u praktičnu nastavu kod poslodavaca. Pri tome je uzeta u obzir specifičnost pojedinih studijskih programa i činjenica da se stručna praksa kod poslodavaca najvećim dijelom realizuje na završnim godinama studija, nakon što studenti steknu potrebna teorijska znanja i praktične kompetencije. Dio praktične nastave realizuje se kroz laboratorijske vježbe, kliničku praksu, rad u nastavnim bazama i druge oblike praktičnog rada u okviru visokoškolskih ustanova, dok se praksa kod poslodavaca organizuje za studente čiji studijski programi omogućavaju uključivanje u rad u realnom radnom okruženju.

U skladu sa navedenom metodologijom, indikator definisan Reformskom agendom obračunava se kao odnos između broja studenata koji su praktičnu nastavu realizovali kod poslodavaca i ukupnog broja studenata uključenih u praktičnu nastavu.

Tokom 2023. godine Univerzitet Crne Gore imao je 12.369 aktivnih studenata, od kojih je 6.211 učestvovalo u praktičnoj nastavi predviđenoj studijskim programima. Od tog broja, 311 studenata realizovalo je stručnu praksu kod poslodavaca, što predstavlja početnu vrijednost indikatora od 5%.

Analiza podataka za period 2023–2025. godine potvrđuje kontinuiran i značajan napredak u realizaciji praktične nastave kod poslodavaca. Broj studenata koji su stručnu praksu realizovali u stvarnom radnom okruženju povećan je sa 311 u 2023. godini na 738 u 2024. godini, odnosno na 1.327 u 2025. godini. Istovremeno, učešće studenata koji su praktičnu nastavu realizovali kod poslodavaca povećano je sa 5% na 11,5%, a zatim na 20%, čime je ostvarena ciljna vrijednost indikatora definisana Reformskom agendom Crne Gore. Ostvareni rezultat predstavlja četverostruko povećanje u odnosu na početnu vrijednost indikatora i potvrđuje da su aktivnosti sprovedene u okviru ove mjere dale očekivane rezultate.

Tabela 1. Statistički pokazatelji (2023–2025)

Go din a	Ukupan broj studenat a	Studenti koji ispunjava j zakonske uslove za obavljanj e praktične nastave	Studenti koji obavljaju praktičnu obuku kod poslodava ca	Stopa učešć a (%)	Žen e	%	Muška ci
202 3	12.369	6.211	311	5.0	197	63. 3	114
202 4	13.229	6.400	738	11.5	552	74. 8	186
202 5	13.347	6.555	1.327	20.0	1.0 28	77. 5	299

Kada je riječ o rodnoj strukturi, studentkinje su tokom cijelog posmatranog perioda činile većinu učesnika praktične nastave kod poslodavaca. U 2023. godini stručnu praksu realizovalo je 197 studentkinja i 114 studenata, dok je u 2025. godini taj broj povećan na 1.028 studentkinja i 299 studenata. Učešće studentkinja iznosilo je 77,5%, čime je značajno premašen zahtjev Reformske agende da najmanje 50% učesnika budu žene. Ovakva struktura prvenstveno odražava zastupljenost studentkinja na studijskim programima u okviru kojih se praktična nastava dominantno realizuje.

Tabela 2. Rodna struktura studenata koji učestvuju u stručnoj praksi kod poslodavaca

Godina	Ukupno	Žene	%	Muškarci	%
2023	311	197	63.3	114	36.7
2024	738	552	74.8	186	25.2
2025	1.327	1.028	77.5	299	22.5

Dobijeni podaci potvrđuju da je praktična nastava bila podjednako dostupna studentima oba pola, u skladu sa principima jednakih mogućnosti i zabrane diskriminacije. Uočena rodna struktura prvenstveno odražava obrasce upisa i zastupljenost studentkinja na studijskim programima na kojima se stručna praksa kod poslodavaca dominantno realizuje, a ne razlike u pristupu ili mogućnostima za učešće u ovom obliku obrazovanja.

Istovremeno, ukupan broj aktivnih studenata Univerziteta Crne Gore povećan je sa 12.369 u 2023. godini na 13.347 u 2025. godini, dok je broj studenata uključenih u praktičnu nastavu povećan sa 6.211 na 6.555. Ovi podaci potvrđuju da je, uz kontinuirano proširivanje saradnje sa poslodavcima, uspostavljanje institucionalnih mehanizama za koordinaciju i praćenje, razvoj elektronskog sistema za upravljanje praktičnom nastavom i unapređenje sistema praćenja kvaliteta stručne prakse, uspostavljen održiv model koji omogućava kontinuirano povećanje obuhvata studenata uključenih u učenje zasnovano na radu. Ostvareni rezultati potvrđuju da je ciljna vrijednost indikatora od 20% uspješno dostignuta, uz istovremeno ispunjenje zahtjeva koji se odnosi na rodnu zastupljenost učesnika praktične nastave.

Fakulteti uključeni u realizaciju stručne prakse (2025)

Na osnovu podataka dostavljenih za posmatrani period utvrđeno je da je praksa kod poslodavaca realizovana na više organizacionih jedinica Univerziteta Crne Gore. Realizacija praktične nastave potvrđena je odgovarajućom pratećom dokumentacijom, uključujući zaključene ugovore o realizaciji stručne prakse sa poslodavcima, kao i izvještaje o realizaciji praktične nastave koje su pripremile organizacione jedinice Univerziteta Crne Gore.

Tokom 2025. godine stručna praksa kod poslodavaca realizovana je na sljedećim fakultetima:

- Fakultet političkih nauka;
- Filozofski fakultet;
- Filološki fakultet;
- Pomorski fakultet;
- Ekonomski fakultet;
- Fakultet za turizam i hotelijerstvo;
- Metalurško-tehnološki fakultet;

	<ul style="list-style-type: none"> • Mašinski fakultet; • Građevinski fakultet; • Arhitektonski fakultet; • Fakultet likovnih umjetnosti; • Medicinski fakultet. <p>Na osnovu prikupljenih i analiziranih podataka može se zaključiti da je u periodu 2023–2025. godine ostvaren značajan napredak u razvoju sistema praktične nastave na Univerzitetu Crne Gore. Povećanje broja studenata koji realizuju praksu kod poslodavaca, proširenje saradnje sa privrednim subjektima i institucijama, unapređenje normativnog i institucionalnog okvira, kao i uspostavljanje mehanizama za koordinaciju, praćenje i evaluaciju doprinijeli su unapređenju kvaliteta i efikasnosti ovog oblika učenja.</p> <p>Sprovedene aktivnosti omogućile su studentima sticanje praktičnih znanja, vještina i kompetencija u stvarnom radnom okruženju, uz istovremeno jačanje povezanosti visokog obrazovanja i tržišta rada. Na taj način dodatno je unaprijeđena relevantnost studijskih programa i stvoren kvalitetniji okvir za pripremu studenata za profesionalno angažovanje nakon završetka studija.</p>
Dokazi ispunjenje za	Izvori verifikacije su: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ugovori između poslodavaca- fakulteta i visokoškolaca u 2023. godini 2. Ugovori između poslodavaca- fakulteta i visokoškolaca u 2024. godini 3. Ugovori između poslodavaca- fakulteta i visokoškolaca u 2025. godini 4. Izvještaji sa ocjenama o obavljenoj praktičnoj nastavi 5. Memorandumi o saradnji između poslodavaca i fakultetskih jedinica (63 potpisana u 2025. godini) 6. Zaključen ugovor o javnoj nabavci za izradu softvera za praktičnu nastavu sa Citrus Codes d.o.o 7. Rješenje o formiranju Koordinacione grupe za praćenje realizacije praktične nastave kod poslodavaca, zapisnici, izvještaji 8. Pismo rektora- Anex o realizaciji praktične nastave na Univerzitetu Crne Gore za 2023, 2024 i 2025. godinu 9. Fotografije, lista studenata koji su obavljali praksu na posjetama Koordinacione grupe <p>Link: Dokazi 3.1.1.3</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Provjerom dostavljene dokumentacije potvrđeno je da su aktivnosti predviđene Mjerom 3.1.1.3 realizovane u skladu sa Reformskom agendom Crne Gore. Verifikacijom je potvrđeno unapređenje saradnje između Univerziteta Crne Gore i poslodavaca, uspostavljanje institucionalnih mehanizama za koordinaciju i praćenje praktične nastave, kao i razvoj elektronskog sistema za upravljanje praktičnom nastavom. Takođe je potvrđeno da se praćenje indikatora zasniva na službenim evidencijama i da je ostvarena ciljna vrijednost indikatora od 20%, uz ispunjenje zahtjeva u pogledu rodne zastupljenosti učesnika praktične nastave.

Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Aktivnosti su realizovane u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i principima jednakih mogućnosti, transparentnosti i nediskriminacije. Praktična nastava bila je dostupna svim studentima koji ispunjavaju uslove definisane studijskim programima, pod jednakim uslovima i bez diskriminacije po bilo kom osnovu. Mjera je usmjerena na unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja kroz jačanje saradnje između visokoškolskih ustanova i poslodavaca, unapređenje organizacije praktične nastave i razvoj digitalnih alata za njeno praćenje.</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	<p>Izvršenom provjerom utvrđeno je da aktivnosti prijavljene u okviru ove reformske mjere nijesu finansirane iz drugih nacionalnih, evropskih ili međunarodnih izvora. Svi troškovi i aktivnosti evidentirani su u skladu sa važećim pravilima finansijskog upravljanja i dokumentovani kroz odgovarajuću prateću dokumentaciju, čime je obezbijeđena njihova potpuna sljedivost i provjerljivost. Primijenjeni kontrolni mehanizmi isključuju mogućnost preklapanja izvora finansiranja i obezbjeđuju da isti troškovi nijesu prijavljeni za finansiranje iz više različitih programa ili instrumenata. Na taj način isključen je rizik od dvostrukog finansiranja i obezbijeđena puna usklađenost sa pravilima Instrumenta za reforme i rast.</p>
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	<p>Ispunjen.</p>

3.2.1.1

Naziv koraka	<p>Pokrenute tenderske procedure za izgradnju ili renoviranje škola kako bi se smanjio broj smjena u najnaseljenijim osnovnim školama sa sadašnjih 5 smjena na najviše 3 do decembra 2027</p>
Početna vrijednost	<p>Pokrenuto 13 od 48 tenderskih procedura</p>
Rok za ispunjenje koraka	<p>decembar 2025</p>
Ostvareni rezultati	<p>Sve planirane tenderske procedure za izgradnju ili renoviranje škola pokrenute su do kraja juna 2026. godine. Time je ostvaren ključni preduslov za realizaciju infrastrukturnih projekata kojima će se broj smjena u osnovnim školama smanjiti sa postojećih pet na najviše tri do kraja 2027. godine.</p> <p>U nastavku je dat pregled tenderskih procedura:</p> <p>Okončane tenderske procedure i potpisani ugovori:</p> <p>Završena je tenderska procedura i odabran obrađivač Glavnog projekta nove osnovne škole u City kvartu (aktivnost 1). Glavni projekat je završen i revidovan. Izgradnjom ove škole rasteretiće se postojeće škole “Maksim Gorki”, “Štampar Makarije” i “Sutjeska”, tako da će se broj smjena smanjiti na maksimalnih tri (3).</p>

	<p>Završena je tenderska procedura i odabran je obrađivač Glavnog projekta i izvođač radova u tenderskoj proceduri “projektuj i izvedi” za potrebe izgradnje paviljona osnovne škole “Oktoih” u Podgorici (aktivnost 2). Glavni projekat je završen a radovi na izgradnji paviljona su u toku. Izgradnjom ovog paviljona rasteretiće se ova škola i nastava će se organizovati u najviše tri (3) smjene.</p> <p>Završena je procedura javne nabavke po principu “projektuj i izvedi” za odabir obrađivača Glavnog projekta i izvođača radova za izgradnju paviljona osnovne škole Vlado Milić (aktivnost 4). Broj smjena u ovoj školi smanjiće se sa trenutnih 4 na najviše tri (3) smjene.</p> <p>Završena je tenderska procedura i potpisan ugovor sa izvođačem radova za adaptaciju objekta za potrebe osnovne škole Štampar Makarije u Podgorici (aktivnost 5). Radovi na adaptaciji su završeni, a stavljanjem u funkciju novog prostora raspored smjena u ovoj školi je rasterećen na dvije smjene.</p> <p>Pokrenute tenderske procedure:</p> <p>Započeta je procedura javne nabavke za odabir obrađivača glavnog projekta i stručnog nadzora na izgradnji nove osnovne škole u Karabuškom polju, Opština Tuzi (aktivnost 3). Izgradnjom ove škole rasteretiće se nastava u osnovnim školama “Pavle Rovinski”, “Marko Miljanov” i “Božidar Vuković Podgoričanin”.</p> <p>Pokrenuta je procedura javne nabavke za izradu Idejnog rješenja i Glavnog projekta za izgradnju nove osnovne škole na Starom Aerodormu, u Podgorici (aktivnost 6).</p> <p>Izgradnjom osnovne škole rasteretiće se okolne škole Marko Miljanov, Pavle Rovinski i Božidar Vuković Podgoričanin.</p> <p>Pokrenuta je procedura javne nabavke za izradu Idejnog rješenja i Glavnog projekta za izgradnju nove osnovne škole u Bloku 35-36, u Podgorici (aktivnost 7). Izgradnjom ove škole rasteretiće se škola Milorad Musa Burzan.</p> <p>Pokrenuta je procedura javne nabavke za izradu Idejnog rješenja i Glavnog projekta za izgradnju nove osnovne škole na Zabjelu, u Podgorici (aktivnost 8). Izgradnjom ove škole rasteretiće se osnovna škola Oktoih, na Zabjelu u Podgorici.</p>
<p>Dokazi ispunjenje</p>	<p>za</p> <p>Aktivnost 1 - Ugovor za projektovanje Škola City kvart CeJN</p> <p>Aktivnost 2 – Ugovor za projektovanje i izvođenje Paviljon Oktoih CeJN</p> <p>Aktivnost 3 – Objava tendera osnovna škola Karabuško polje 395570-2026 - Competition - TED</p> <p>Tender - glavni projekat i stručni nadzor nad izgradnjom škole u Karabuškom Polju</p> <p>Aktivnost 4 – Tenderska dokumentacija Vlado Milić CeJN</p> <p>Aktivnost 5 - Ugovor za izvođenje Osnovna škola Štampar Makarije CeJN</p> <p>Aktivnost 6 – Objavljen tender za projektovanja Osnovna škola Stari Aerodrom Provision of services for Development of Technical Design (Concept Design and Final Design) of New Elementary School in Stari Aerodrom, Podgorica in Montenegro (UNOPS-ESIM-2026-S-004)</p> <p>Aktivnost 7 – Objavljen tender za projektovanja Osnovna škola Blok35-36 Provision of design documentation for the Construction of the Elementary school in Blok 35-36 in Podgorica, Montenegro (UNOPS-ESIM-2026-S-005)</p>

	<p>Aktivnost 8 – Objavljen tender za projektovanje Osnovna škola Zabjelo Tender - projektant za izradu idejnog rješenja i glavnog projekta za novu školu na Zabjelu 395570-2026 - Competition - TED</p>
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>Radi verifikacije ispunjenosti koraka izvršen je pregled i provjera relevantne dokumentacije kojom se potvrđuje pokretanje tenderskih procedura za izgradnju, renoviranje, projektovanje i projektovanje sa izvođenjem radova na školskim objektima. Provjera je obuhvatila pregled tenderske dokumentacije, ugovora, obavještenja o javnim nabavkama i drugih relevantnih dokaza objavljenih putem sistema elektronskih javnih nabavki Crne Gore (CeJN), TED platforme i postupaka koje sprovodi UNOPS.</p> <p>Na osnovu izvršenih provjera utvrđeno je da je pokrenuto ukupno osam tenderskih procedura koje doprinose povećanju kapaciteta osnovnog obrazovanja i smanjenju broja smjena u najopterećenijim školama.</p> <p>Provjerom je utvrđeno da su navedene tenderske procedure objavljene i pokrenute u skladu sa važećim procedurama javnih nabavki i predstavljaju konkretne aktivnosti usmjerene na proširenje i unapređenje školske infrastrukture. Nalazi sprovedene verifikacije potvrđuju da je korak 3.2.1.1 „Pokrenute tenderske procedure za izgradnju ili renoviranje škola kako bi se smanjio broj smjena u najnaseljenijim osnovnim školama sa sadašnjih 5 smjena na najviše 3 do decembra 2027.“ ispunjen.</p>
<p>Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom</p>	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao ni sa članom 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Aktivnosti se odnose na pripremu i realizaciju projekata izgradnje novih škola u Podgorici, sa ciljem unapređenja obrazovne infrastrukture i povećanja dostupnosti kvalitetnog obrazovanja. Sprovođenje aktivnosti zasnivaće se na principima transparentnosti, jednakog tretmana, nediskriminacije, odgovornog upravljanja javnim sredstvima i održivog razvoja.</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH). U trenutnoj fazi aktivnosti obuhvataju pripremu tenderske dokumentacije i sprovođenje postupaka za izradu projektne dokumentacije. Prilikom projektovanja i kasnije realizacije investicije biće obezbijedena usklađenost sa važećim propisima iz oblasti zaštite životne sredine, energetske efikasnosti, upravljanja otpadom i zaštite prirodnih resursa. Kroz projektni zadatak i tendersku dokumentaciju biće ugrađeni odgovarajući zahtjevi kojima će se osigurati da projekat ne izaziva značajnu štetu po ekološke ciljeve definisane DNSH principom.</p>
<p>Dvostruko finansiranje</p>	<p>U okviru realizacije koraka 3.2.1.1. finansiranje aktivnosti obezbijedeno je iz više izvora, uključujući sredstva Kapitalnog budžeta Crne Gore, kreditna sredstva Evropske investicione banke (EIB) i grant sredstva (WBIF i grant za tehničku pomoć kojim upravlja UNOPS).</p> <p>U skladu sa Guidance on Double Funding (str. 1), pojam double funding odnosi se na slučajeve u kojima je najmanje jedan izvor finansiranja grant, dok se finansiranje koje se zasniva isključivo na kreditnim sredstvima ne smatra dvostrukim finansiranjem. Shodno tome, korišćenje EIB kreditnih sredstava za realizaciju pojedinih aktivnosti u okviru Programa unapređenja crnogorskog obrazovanja samo po sebi ne predstavlja slučaj dvostrukog finansiranja.</p>

	<p>Dalje, u skladu sa Guidance on Double Funding (str. 2, posljednji pasus) i članom 19(7) Uredbe, investicioni projekti mogu koristiti više izvora finansiranja pod uslovom da takvo finansiranje obezbjeđuje komplementarnost (additionality) i da isti prihvatljivi trošak nije finansiran iz više izvora. U okviru ovog koraka navedeni uslov je ispunjen, budući da su izvori finansiranja jasno razgraničeni kroz finansijske sporazume i projektne budžete, pri čemu se različiti izvori koriste za finansiranje različitih aktivnosti odnosno unaprijed definisanih udjela finansiranja.</p> <p>Sredstva Kapitalnog budžeta Crne Gore finansiraju izgradnju paviljona za potrebe JU OŠ „Oktoih“, JU OŠ „Vlado Milić“ i adaptaciju prostora JU OŠ „Štampar Makarije“, kao i izradu glavnog projekta za JU OŠ u City kvartu. Projekat izrade idejnog rješenja i glavnog projekta za JU OŠ na Zabjelu finansira se iz kombinacije sredstava Budžeta Crne Gore (49%) i EIB kredita (51%), dok se izrada glavnog projekta i stručni nadzor nad izgradnjom JU OŠ u Karabuškom polju finansiraju iz EIB kredita (37,04%) i WBIF granta (62,96%), u skladu sa unaprijed definisanom raspodjelom troškova. U svim slučajevima isti prihvatljivi trošak nije finansiran iz više izvora.</p> <p>Sredstva granta za izradu projektne dokumentacije za novu osnovnu školu na Starom Aerodromu i novu osnovnu školu u Bloku 35–36 predstavljaju sredstva tehničke pomoći (Technical Assistance), čiju implementaciju sprovodi UNOPS. U skladu sa odjeljkom 3.1 Guidance on Double Funding, tehnička pomoć za pripremu projektne dokumentacije predstavlja prihvatljiv oblik podrške i ne smatra se dvostrukim finansiranjem, budući da ne finansira iste prihvatljive troškove koji se finansiraju iz drugih izvora.</p> <p>Na osnovu navedenog, finansijska struktura svih aktivnosti obuhvaćenih korakom 3.2.1.1. obezbjeđuje komplementarnost različitih izvora finansiranja, bez preklapanja prihvatljivih troškova i bez dvostrukog finansiranja u smislu Guidance on Double Funding.</p>
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

4.1.1.1

Naziv koraka	Sveobuhvatan pregled izbornog pravnog okvira, sprovođenje preporuka ODIHR-a (2023)
Početna vrijednost	Izorno zakonodavstvo biće usklađeno kroz rad Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu, koji je osnovan od strane 28. saziva Skupštine 28. decembra 2023. godine, sa ciljem da se izrade sljedeći zakoni: Zakon o izboru odbornika i poslanika, Zakon o biračkom spisku, Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, i Zakon o registrima stalnog i privremenog boravka
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	Odbor za sveobuhvatnu izbornu reformu formiran je 28. decembra 2023. godine. Na tom osnovu, donijeta je Odluka o izboru kopredsjednika i članova Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu 29. decembra 2023. godine. Odluka o izmjenama i dopuni Odluke o obrazovanju Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu donijeta je 11. decembra 2024. godine.

	<p>S obzirom na nefunkcionalnost Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu, čiji je rad polazna osnova za ovu mjeru, Vlada Crne Gore preuzela je izvršavanje tehničkih obaveza, o čemu je redovno komunicirala sa Evropskom komisijom.</p> <p>Do sada su od strane Vlade Crne Gore dostavljene tabela usklađenosti za Zakon o izboru odbornika i poslanika, tabela usklađenosti i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih partija i izbornih kampanja.</p> <p>Postignut je dogovor unutar Skupštine Crne Gore da se preostale aktivnosti u vezi sa ovim korakom realizuju do kraja jula tekuće godine.</p>
Dokazi ispunjenje za	<ul style="list-style-type: none"> • Odluka o obrazovanju Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu <p>Odluka o obrazovanju Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu objavljena je 28. decembra, 2023. godine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odluka o izboru kopredsjednika i članova Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu <p>Odluka o izboru kopredsjednika i članova Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu objavljena je 29. decembra, 2023. godine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odluka o izmjenama i dopuni Odluke o obrazovanju Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu <p>Odluka o izmjenama i dopuni Odluke o obrazovanju Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu usvojena je 11. decembra, 2024. godine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tabela usklađenosti u vezi Zakona o izboru odbornika i poslanika dostavljena je 18. maja, 2026. godine. • Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih partija i izbornih kampanja i tabela usklađenosti, poslate 31. maja, 2026. u skladu sa datim preporukama Evropske komisije. • Tabela koja se odnosi na treći krug evaluacije GRECO komiteta, poslata 07. juna, 2026. godine.
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>U okviru verifikacije izvršen je uvid u relevantnu dokumentaciju i komunikaciju koja potvrđuje da su se aktivnosti usaglašavanja odvijale između nadležnih institucija Crne Gore i Evropske komisije. Posebno je konstatovano da je tabela usklađenosti pripremljena i dostavljena Evropskoj komisiji, kao i da je obrazac za izvještavanje o ispunjenosti koraka pripremljen u skladu sa traženom strukturom.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	<p>Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.</p>
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	<p>Ispunjen</p>

4.4.1.2.

Naziv koraka	Jedinstvena baza podataka o nasilju u porodici obuhvata najmanje 95% slučajeva nasilja u porodici prijavljenih policiji ili kancelarijama centara za socijalni rad; Crna Gora ispunjava preporuke GREVIO/Istanbulske konvencije o uspostavljanju tri krizna centra za žrtve seksualnog nasilja u skladu sa standardima navedenim u konvenciji (tj. integrisane zdravstvene, pravne i psihološke usluge za žrtve)
Početna vrijednost	75% prijavljenih slučajeva porodičnog nasilja i 0 kriznih centara
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	<p>Tokom izvještajnog perioda ostvaren je značajan napredak u implementaciji reformskog koraka 4.4.1.2, koji se odnosi na unapređenje koordinisanog odgovora na rodno zasnovano i nasilje u porodici, uspostavljanje kriznih centara za žrtve seksualnog nasilja i unapređenje sistema prikupljanja podataka u skladu sa preporukama GREVIO i standardima Istanbulske konvencije.</p> <p>Najznačajniji ostvareni rezultat predstavlja uspješno obezbjeđivanje adekvatnih prostornih kapaciteta za sva tri planirana regionalna krizna centra za žrtve seksualnog nasilja. Time je okončana jedna od ključnih pretpostavki za realizaciju reforme. Identifikovani objekti ispunjavaju, a u pojedinim segmentima i prevazilaze, prostorne i funkcionalne zahtjeve predviđene za pružanje integrisanih zdravstvenih, psiholoških, pravnih i socijalnih usluga žrtvama seksualnog nasilja. Vlada Crne Gore je usvojila informaciju o adaptaciji objekta bivše Klinike za psihijatriju Kliničkog centra Crne Gore za potrebe regionalnog kriznog centra u Podgorici, čime su stvoreni uslovi za početak naredne faze realizacije. Vlada Crne Gore</p> <p>Istovremeno, obezbijeđeni objekti predstavljaju dugoročan infrastrukturni resurs koji će, pored uspostavljanja kriznih centara, omogućiti i razvoj drugih usluga socijalne i dječje zaštite u zajednici. Na taj način ostvaruje se doprinos procesu deinstitucionalizacije i ispunjavanju obaveza iz Reformske agende koje se odnose na proširenje mreže usluga podrške za samostalan život i socijalnu inkluziju do kraja 2027. godine. Trenutno se vodi postupak ustupanja ovih objekata na korišćenje, izrade projekata za rekonstrukciju i adaptaciju objekata u Podgorici, dok se za objekte za rekonstrukciju i adaptaciju objekata na sjeveru i jugu još uvijek razmatraju mogućnosti za investicije.</p> <p>Nakon rješavanja pitanja prostornih kapaciteta, aktivnosti se usmjeravaju na uspostavljanje održivog institucionalnog i normativnog okvira za funkcionisanje kriznih centara. U toku su priprema i finalizacija podzakonskih akata, standarda usluga, standardnih operativnih procedura i međusektorskih protokola, kao i definisanje modela upravljanja centrima, mehanizama međuinstitucionalne saradnje i programa jačanja kapaciteta multidisciplinarnih timova koji će pružati usluge korisnicima.</p> <p>Paralelno sa razvojem kriznih centara, nastavljen je rad na unapređenju sistema prikupljanja i razmjene podataka o nasilju u porodici. Unaprijeđena Jedinstvena baza podataka o nasilju u porodici usklađena je sa zahtjevima Istanbulske konvencije i operativna je, a sprovedene su i obuke profesionalaca za njenu primjenu. Time su dodatno ojačani uslovi za</p>

	<p>koordinisan, standardizovan i na žrtvu usmjeren odgovor svih nadležnih institucija.</p> <p>Istovremeno, nastavlja se rad na otklanjanju tehničkih izazova u funkcionisanju integrisanog informacionog sistema. Tokom redovnog usklađivanja podataka identifikovane su određene razlike u evidentiranju i vremenu unosa prijave, prvenstveno u dijelu razmjene podataka između policije i centara za socijalni rad. Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i nadležnim službama za informacionu tehnologiju, sprovodi detaljnu analizu uzroka i tehnička unapređenja sistema kako bi se obezbijedila potpuna pouzdanost, pravovremenost i konzistentnost podataka, u skladu sa preporukama GREVIO.</p>
<p>Dokazi ispunjenje za</p>	<p>Uz ovaj izvještaj priložen je: prikaz ekrana Jedinstvene baze podataka o nasilju u porodici, Izvještaj o verifikaciji podataka u Jedinstvenoj bazi podataka o nasilju u porodici kao i izjavu Ministra socijalnog staranja, brige o porodici i demografije.</p> <div style="text-align: center;"> <p>Minister Gutic Statement.pdf Izvjestaj o verifikaciji podataka Data verification report07-01-2026-06 SWIS06-30-2026-080824.pdf</p> </div>
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>U svrhu izvještavanja o realizaciji reformskog koraka 4.4.1.2 iz Reformske agende, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije izvršilo je provjeru usklađenosti podataka evidentiranih u Jedinstvenoj bazi podataka o nasilju u porodici sa zvaničnim podacima dostavljenim od strane Uprave policije i centara za socijalni rad za maj 2026. godine. Podaci se razmjenjuju između Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i centara za socijalni rad do 5. u mjesecu za prethodni mjesec, kada se po internim procedurama sprovodi obaveza mjesečnog izvještavanja.</p> <p>Provjera je obuhvatila upoređivanje ukupnog broja prijavljenih slučajeva nasilja u porodici, provjeru pojedinačnih evidencija unešenih u Jedinstvenu bazu podataka, identifikaciju eventualnih odstupanja između izvornih podataka i podataka evidentiranih u bazi, kao i usaglašavanje utvrđenih razlika. Nakon sprovedene provjere izvršen je obračun stepena usklađenosti između podataka dostavljenih od strane nadležnih institucija i podataka sadržanih u Jedinstvenoj bazi podataka.</p> <p>Na osnovu izvršenih provjera, pripremljen je Izvještaj o provjeri usklađenosti podataka u Jedinstvenoj bazi podataka o nasilju u porodici za maj 2026. godine, koji predstavlja primjer primijenjene metodologije za provjeru i usklađivanje podataka dostavljenih od strane Uprave policije i centara za socijalni rad sa podacima evidentiranim u Jedinstvenoj bazi podataka.</p>
<p>Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom</p>	<p>Sprovođenje koraka 4.4.1.2. nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449 i članu 3 Sporazuma o instrument i DNSH principom.</p>
<p>Dvostruko finansiranje</p>	<p>U toku sprovođenja aktivnosti iz koraka 4.4.1.2. nije bilo dvostrukog finansiranja u skladu sa Smjernicama EU o dvostrukom finansiranju.</p>

Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Djelimično ispunjen
--	---------------------

4.4.3.1.

Naziv koraka	Postupanje nadležnih organa po navodnim slučajevima zlostavljanja pritvorenih lica preko policijskih snaga i o žalbama zatvorenika
Početna vrijednost	„117 internih kontrola (67 na osnovu operativnih i drugih informacija o mogućim nezakonitostima i nepravilnostima u radu policijskih službenika, 50 na osnovu pritužbi građana na ponašanje i postupanje policijskih službenika.); 8 suspendovanih policajaca u 2023. godini; plan obuke Ministarstva unutrašnjih poslova; 9 disciplinskih postupaka protiv 10 službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija u 2023. godini; 3 slučaja nezakonitog postupanja policijskih službenika u službenim prostorijama u 2023. godini; 11 pritužbi koje se odnose na zabranu torture i surovog i nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja u 2023. godini.; 9 presuda za krivična djela iznuđivanje iskaza i zlostavljanja“
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	<p>Država je uspostavila normativni i institucionalni okvir kojim se jasno potvrđuje politika nulte tolerancije na fizičko i verbalno zlostavljanje. U tom smislu, novim Zakonom o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti (“Službeni list Crne Gore” broj 140/25) koji je stupio na snagu dana 9. decembra 2025. godine, članom 213 propisano je da, pored slučajeva prestanka radnog odnosa utvrđenih propisima o državnim službenicima i namještenicima i opštim propisima o radu, zaposlenom u Upravi prestaje radni odnos, ako je pravosnažno osuđen zbog krivičnih djela protiv službene dužnosti, krivičnog djela zlostavljanje, krivičnog djela mučenje, krivičnih djela učinjenih iz koristoljublja ili drugih niskih pobuda.</p> <p>Cilj ove zakonske novine je jačanje odgovornosti, zaštita ljudskog dostojanstva i uspostavljanje sistema u kojem nema mjesta za zloupotrebe – posebno u okruženju gdje je država dužna da pokaže najviši nivo zakonitosti i humanosti. Uvođenjem “nulte tolerancije”, Zakon jasno poručuje da za navedena ponašanja nema opravdanja niti prostora za diskreciono odlučivanje. Kao novina je propisano i da se radnje službenika obezbjeđenja mogu snimati uređajima za audiovizuelno snimanje u cilju zaštite bezbjednosti lica i imovine prilikom vršenja poslova obezbjeđenja, kontrole primjene ovlašćenja, kao i zaštite zaposlenih u Upravi. Uvođenje snimanja radnji službenika obezbjeđenja predstavlja važnu reformsku mjeru koja ima za cilj povećanje transparentnosti, odgovornosti i zaštite svih učesnika u sistemu izvršenja krivičnih sankcija. Na navedeni način smanjuje se rizik od zlostavljanja, prekoračenja ovlašćenja ili neprofesionalnog ponašanja i podržava princip “nulte tolerancije” na sve oblike mučenja i nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja. Odmah po saznanju o navodima o zlostavljanju zatvorenika, Uprava za izvršenje krivičnih sankcija obavještava nadležne organe, odnosno Upravu policije i nadležno državno tužilaštvo, kako bi preduzeli radnje i mjere iz svoje nadležnosti i, po potrebi, sproveli istragu o navodima zlostavljanja.</p> <p>Radi sprovođenja efikasne istrage, svi materijalni dokazi koji se odnose na navode o zlostavljanju i prekomjernoj upotrebi sile prikupljaju se i dostavljaju</p>

nadležnim organima. O navodima zlostavljanja obavještava se i Zaštitnik ljudskih prava i sloboda (Ombudsman), odnosno Nacionalni mehanizam za prevenciju, kao nadležna institucija za zaštitu ljudskih prava i sloboda i sprečavanje torture i drugog surovog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja. Dalje, ukoliko postoji osnovana sumnja da je službenik obezbjeđenja prekoračio ili nezakonito primijenio sredstva prinude na štetu lica lišenog slobode, protiv tog službenika se pokreće disciplinski postupak. Istovremeno se izriče mjera privremenog ograničenja vršenja dužnosti kojom se u potpunosti isključuje kontakt službenika sa licima lišenim slobode.

Tokom 2024. godine, Ministarstvo pravde je preko ovlašćenih službenih lica za kontrolu izvršenja kazni zatvora i mjera bezbjednosti, formiralo 42 predmeta kontrole izvršenja kazni zatvora i mjera bezbjednosti koje se izvršavaju u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija. Od ukupnog broja predmeta 28 je završeno, dok je za 14 predmeta postupak u toku. U oblasti izvršenja krivičnih sankcija donijeto je 82 drugostepenih rješenja, po žalbi izjavljenoj na prvostepena rješenja Uprave za izvršenje krivičnih sankcija. Protiv 29 drugostepenih rješenja podnijeta je tužba Upravnom sudu Crne Gore. Od ukupnog broja podnijetih tužbi, 7 tužbi je odbijeno, dok je za 22 predmeta postupak u toku.

Tokom 2025. godine, Ministarstvo pravde je preko ovlašćenih službenih lica za kontrolu izvršenja kazni zatvora i mjera bezbjednosti, formiralo 31 predmet kontrole izvršenja kazni zatvora i mjera bezbjednosti koje se izvršavaju u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija. Od ukupnog broja predmeta 25 je završeno, dok je za 6 predmeta postupak u toku. U oblasti izvršenja krivičnih sankcija donijeto je 80 drugostepenih rješenja, po žalbi izjavljenoj na prvostepena rješenja Uprave za izvršenje krivičnih sankcija. Protiv 17 drugostepenih rješenja podnijeta je tužba Upravnom sudu Crne Gore. Od ukupnog broja podnijetih tužbi, dvije (2) tužbe su odbijene, dvije (2) usvojene, dok je za 13 predmeta postupak u toku. U skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku postupano je u 36 predmeta po zahtjevu za naknadu štete zbog neosnovanog lišenja slobode. Nije bilo zaključenih sporazuma o postojanju štete, vrsti i visini naknade zbog neosnovanog lišenja slobode.

Interne kontrole:

U periodu 01.01.2023–01.01.2024. godine, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije izvršilo je provjere u 7 slučajeva navoda o prekoračenju policijskih ovlašćenja i nezakonitoj upotrebi sredstava prinude, od čega su 5 po prijavi građana, a 2 su se odnosile na upotrebu prinude od strane policijskih službenika u službenim prostorijama. U 4 slučaja utvrđena je osnovana sumnja na teže povrede službene dužnosti, zbog čega je predloženo pokretanje disciplinskih postupaka protiv 11 policijskih službenika. Nadležnim državnim tužilaštvima dostavljeni su izvještaji u odnosu na postupanje 23 policijska službenika radi ocjene postojanja elemenata krivičnog djela. U 3 slučaja nijesu utvrđene nepravilnosti. Etički odbor je u 2 predmeta utvrdio povredu Kodeksa policijske etike od strane 5 policijskih službenika.

U periodu 01.01.2024–01.01.2025. godine izvršene su provjere u 17 slučajeva navoda o prekoračenju policijskih ovlašćenja i nezakonitoj upotrebi sredstava prinude, od čega je 6 prijava po pritužbi građana, dok su se u 2 slučaja pritužbe odnosile na nezakonitu upotrebu sredstava prinude od strane policijskih službenika u službenim prostorijama. U 11 slučajeva izvještaji su dostavljeni nadležnim državnim tužilaštvima radi ocjene postojanja elemenata krivičnog djela zlostavljanja.

Odgovori tužilaštava na dostavljene izvještaje:

“U jednom od ovih slučajeva, sam podnosilac prijave u izjavi datoj nadležnom tužilaštvu negirao da su ga policijski službenici OB Budva fizički zlostavljali”;

“U dva slučaja nadležna državna tužilaštva su povratno informisala Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije da u radnjama i postupanju policijskih službenika nema elemenata bića krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a 1 KZ CG”;

“U jednom slučaju je Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima pokrenulo krivični postupak tj. podnijelo optužni predlog protiv policijskog službenika OB Žabljak za krivično djelo zlostavljanje iz člana 166 stav 2 KZ CG, kao i KD falsifikovanje službene isprave iz člana 414 stav 2 KZ CG i KD davanje lažnog iskaza iz člana 389 stav 1 KZ CG”.

Napomena: U jednom od pomenutih slučajeva, i pored dostavljanja spisa predmeta nadležnom državnom tužilaštvu, na osnovu činjenica i dokaza utvrđenih u postupku unutrašnje kontrole Izveštaj sa spisima sačinjenim u postupku kontrole dostavljen je direktoru Uprave policije u cilju preduzimanja zakonskih mjera i pokretanja postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti policijskog službenika OB Cetinje, zbog osnovane sumnje da su se u radnjama i postupanju ovog policijskog službenika stekla obilježja teže povrede službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 3 Zakona o unutrašnjim poslovima (preduzimanje ili nepreduzimanje radnje kojom se onemogućava ili otežava obavljanje policijskih poslova).

U periodu 01.01.2025–01.01.2026. godine izvršena je unutrašnja kontrola u 51 slučaju navoda o prekoračenju policijskih ovlašćenja i nezakonitoj upotrebi sredstava prinude (49 po službenoj dužnosti i 2 po pritužbama građana). U 8 slučajeva predloženo je pokretanje disciplinskih postupaka protiv 15 policijskih službenika zbog osnovane sumnje na teže povrede službene dužnosti. Predmeti su istovremeno dostavljeni nadležnim državnim tužilaštvima radi ocjene postojanja elemenata krivičnog djela zlostavljanja. U jednom slučaju tužilaštvo je već pokrenulo postupak protiv policijskog službenika za krivično djelo zlostavljanja. U preostalim predmetima unutrašnja kontrola nije utvrdila dokaze o nezakonitom postupanju, ali su svi nalazi dostavljeni nadležnim tužilaštvima radi daljeg postupanja.

Disciplinski postupci:

U poređenju sa polaznom osnovom iz 2023. godine odnosno 9 disciplinskih postupaka, tokom 2024. godine pokrenuto je 14 disciplinskih postupaka protiv 14 službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija zbog povrede službene dužnosti, i to 3 zbog lakše povrede i 11 zbog teže povrede službene dužnosti (v. str. 11 [Izveštaja o radu UIKS-a za 2024. godinu](#)). Tokom 2025. godine, pokrenuto je 12 disciplinskih postupaka protiv 14 službenika UIKS-a zbog povrede službene dužnosti i to: 3 postupka zbog lakše povrede i 9 postupaka zbog teže povrede službene dužnosti (v. str. 10 [Izveštaja o radu UIKS-a za 2025. godinu](#)).

Prema [Izveštaju o radu Državne disciplinske komisije za 2025. godinu](#), Komisija je donijela odluke u odnosu na devet (9) povreda za koje je postupak pokrenut zbog teže povrede službene dužnosti iz člana 95 stav 1 tačka 4 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlašćenja u službi).

Broj presuda:

U izvještajnom periodu tokom 2024. godine evidentirano je ukupno 87 predmeta u radu, od čega je 49 predmeta riješeno, dok je na kraju godine ostalo 48 neriješenih predmeta. Struktura predmeta pokazuje da se najveći

broj odnosi na krivično djelo iz člana 166a KZ, koje čini dominantan dio ukupnog priliva i rada suda.

Kod predmeta iz člana 166 KZ u radu je bilo ukupno 7 predmeta, od kojih su riješena 2, dok su 4 ostala neriješena na kraju izvještajnog perioda. U pravosnažno okončanim predmetima donesene su osuđujuće odluke.

Najveći obim rada odnosio se na predmete iz člana 166a KZ, gdje je u radu bilo ukupno 77 predmeta, od čega je riješeno 30. U prvostepenim odlukama dominiraju osuđujuće presude (27), uz manji broj oslobađajućih (2) i odbijajućih odluka (2). Kao najčešće izrečena sankcija evidentirana je uslovna osuda (13), zatim kazna zatvora (10), dok su u pojedinačnim slučajevima izrečene kazna rada u javnom interesu (1) i novčana kazna (1). U pet predmeta primijenjene su druge vrste sankcija ili odluka.

Od ukupno 20 pravosnažno riješenih predmeta po članu 166a, 18 je okončano osuđujućom odlukom, dok su po dva predmeta završena odbijajućom odlukom. I u pravosnažno okončanim predmetima najzastupljenija sankcija bila je uslovna osuda (9), zatim kazna zatvora (6), uz jednu kaznu rada u javnom interesu i tri ostale vrste sankcija.

Za krivično djelo iz člana 167 KZ u radu su bila 3 predmeta, ali tokom izvještajnog perioda nije donijeta nijedna odluka, te su svi predmeti ostali neriješeni.

Ukupni podaci ukazuju da su osuđujuće presude dominantan ishod postupaka, dok je od sankcija najčešće izricana uslovna osuda, što ukazuje na praksu individualizacije kaznene politike u predmetima u kojima su za to postojali zakonski uslovi. Istovremeno, značajan broj neriješenih predmeta, posebno po članu 166a KZ, ukazuje na potrebu za daljim unapređenjem efikasnosti postupanja.

Napominje se da je razlika između ukupnog broja predmeta u radu i broja riješenih predmeta veća od broja neriješenih predmeta na kraju izvještajnog perioda zbog činjenice da je određeni broj predmeta ukinut i vraćen tužilaštvu na dopunu, što je uticalo na iskazane statističke pokazatelje.

Tokom izvještajnog perioda za 2025. godinu, pred sudovima su bila u radu ukupno 94 predmeta koja se odnose na krivična djela iz članova 166, 166a i 167 Krivičnog zakonika Crne Gore.

Od tog broja riješeno je 37 predmeta, dok je na kraju izvještajnog perioda ostalo neriješeno 49 predmeta. Ovi podaci nalaze se u sistemu PRIS i pregled se nalazi u Excel tabeli koja je dostavljena od strane Sudskog savjeta. Shodno tome, najveći broj predmeta odnosio se na krivično djelo iz člana 166a KZCG, koje čini dominantan dio ukupnog priliva i rada sudova u ovoj oblasti. U toku godine primljeno je 45 novih predmeta, a ukupno je u radu bilo 86 predmeta. Riješena su 34 predmeta, pri čemu je najveći broj odluka bio osuđujuće prirode (33), dok je doneseno i devet oslobađajućih presuda. Izrečene kazne ukazuju da su sudovi najčešće primjenjivali zatvorske kazne (17), zatim uslovne osude (12), dok su u manjem broju slučajeva izricane druge vrste sankcija.

Od ukupnog broja pravosnažno riješenih predmeta evidentirano je 15 osuđujućih presuda, jedna oslobađajuća odluka i pet odbijajućih odluka, pri čemu su i u pravosnažno okončanim predmetima najčešće izricane zatvorske kazne, a zatim i uslovne osude.

Kod krivičnog djela iz člana 166 KZCG u radu je bilo pet (5) predmeta, od kojih su tri (3) riješena. U odnosu na ovu kategoriju predmeta evidentiran je

	<p>znatno manji obim postupanja u poređenju sa članom 166a, dok je na kraju izvještajnog perioda ostao jedan neriješen predmet.</p> <p>Za krivično djelo iz člana 167 KZCG u izvještajnom periodu nije bilo novog priliva predmeta. U radu su bila tri (3) predmeta, ali nijedan nije riješen tokom godine. Struktura izrečenih sankcija pokazuje da su zatvorske kazne i uslovne osude najčešće primjenjivane krivične sankcije u predmetima u kojima su donesene osuđujuće presude.</p> <p>Potrebno je imati u vidu da razlika između ukupnog broja predmeta u radu, broja riješenih predmeta i broja neriješenih predmeta na kraju izvještajnog perioda proizlazi iz činjenice da je određeni broj predmeta u toku godine ukinut i vraćen nadležnom tužilaštvu radi dopune postupka.</p> <p>Strategijom za izvršenje krivičnih sankcija 2023-2026 predviđen je Operativni cilj 1: "Jačanje sistema prevencije i zaštite lica lišenih slobode od zlostavljanja, torture i svih drugih oblika kršenja osnovnih ljudskih prava i sloboda", kojim se podrazumijeva izgradnja sistema izvršenja krivičnih sankcija baziranog na najvišim međunarodnim standardima poštovanja ljudskih prava i sloboda lica lišenih slobode i razvijenim institucionalnim i ljudskim kapacitetima nadležnih organa, kao ključno postignuće se na prvom mjestu izdvaja edukacija zatvorskog osoblja o ljudskim pravima, zabrani torture i postupanju prema ranjivim grupama. Funkcionalni mehanizmi za pritužbe zatvorenika i pritvorenih lica, kao i kontrole od strane Zaštitnika ljudskih prava i sloboda i Ministarstva pravde, izvještaji i preporuke, kao i izrađene interne procedure, svakako predstavljaju postignuće koje je doprinijelo manjem broju utvrđenih slučajeva povreda ljudskih prava lica lišenih slobode.</p> <p>Osim prema navedenim dokazima, a shodno Izveštaju EK o napretku Crne Gore za 2025. godinu, evidentan je napredak u vezi primjene preporuka Evropskog komiteta za sprječavanje mučenja (CPT) i Komiteta UN protiv torture (CAT). Vidljiv je i određeni napredak u istragama i krivičnim postupcima protiv policijskih i zatvorskih službenika zbog navodne upotrebe nezakonite sile.</p>
<p>Dokazi ispunjenje</p>	<p>za Izveštaj o radu i stanju u upravnim oblastima Ministarstva pravde za 2024. godinu</p> <p>Izveštaj o radu i stanju u upravnim oblastima Ministarstva pravde za 2025. godinu, sa izvještajima o radu Uprave za izvršenje krivičnih sankcija i Centra za alternativno rješavanje sporova</p> <p>Izveštaj o radu Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije za 2024. godinu</p> <p>Prilaže se sveobuhvatni izvještaj Odjeljenja za unutrašnju kontrolu Ministarstva unutrašnjih poslova u vezi zlostavljanja od strane policijskih službenika za 2023., 2024., 2025. i prve polovine 2026. godine s obzirom na to da Godišnji izvještaj o radu Ministarstva unutrašnjih poslova za 2025. godinu još uvijek nije zvanično usvojen.</p> <p>Izveštaj o radu Ministarstva unutrašnjih poslova sa organizacionom jedinicom Ministarstva nadležnom za policijske poslove za 2024. godinu</p> <p>Godišnji Izvještaj o radu UIKS-a za 2024.godinu</p> <p>Godišnji Izvještaj o radu UIKS-a za 2025.godinu</p> <p>Sudski savjet – Excel tabela, odnosno eksportovani podaci iz PRIS-a u vezi pregleda presuda po krivičnim djelima KZCG: 'iznuđivanje iskaza' (166), 'zlostavljanje' (166a) i 'mučenje' (167) tokom 2025. godine,</p>

	<p>Sudski savjet – Excel tabela, odnosno eksportovani podaci iz PRIS-a u vezi pregleda presuda po krivičnim djelima KZCG: 'iznuđivanje iskaza' (166), 'zlostavljanje' (166a) i 'mučenje' (167) tokom 2024. godine,</p> <p>Izveštaj o radu Državne disciplinske komisije za 2025. godinu</p> <p>Izveštaj o radu Nacionalnog preventivnog mehanizma za 2024. godinu</p> <p>Izveštaj o radu Nacionalnog preventivnog mehanizma za 2025. godinu</p> <p>Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za izvršenje krivičnih sankcija 2023-2026, za 2023. i 2024. godinu sa Predlogom akcionog plana za sprovođenje Strategije za izvršenje krivičnih sankcija 2023-2026, za period 2025-2026. godine</p> <p>Operativni zaključci sa tehničkog sastanka u vezi završnog mjerila za Pregovaračko poglavlje 23 – CPT preporuke održanog u aprilu, 2026. godine</p> <p>Pregled bilansa rezultata postupanja resora u predmetima navodnog mučenja i povezanih krivičnih djela (Annex 13 – Fight Against Torture)</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Osim uvida u dokazni materijal, prepiske tokom koordinacije i tehničkih sastanaka, izvršena je revizija u vezi ove mjere od strane Odjeljenja za unutrašnju reviziju Ministarstva pravde.
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnostisa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Djelimično ispunjen

4.4.3.2.

Naziv koraka	Svi pritvorenici uživaju sveobuhvatan režim strukturiranih aktivnosti van ćelije (rad, zanimanje, obrazovanje, rekreacija i sport)
Početna vrijednost	Prosječno 300 osoba (osuđenih ili pritvorenih) bilo je zaposleno svakog mjeseca tokom 2023. godine.
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025
Ostvareni rezultati	<p>Radi ispunjenja predmetnog koraka Ministarstvo pravde je pristupilo izmjenama Pravilnika o bližem načinu izvršavanja pritvora u cilju uspostavljanja sveobuhvatnog režima strukturiranih aktivnosti van ćelije za pritvorenike, u skladu sa međunarodnim standardima i preporukama CPT-a</p> <p>Dana 18.02.2026. godine ministar pravde je donio Rješenje o obrazovanju radne grupe za izradu Predloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o bližem načinu izvršavanja pritvora. Zadatak Radne grupe je bio, između ostalog, da izvrši detaljnu analizu postojećih odredbi Pravilnika i identifikuje konkretne probleme u primjeni, pripremi predloge normativnih</p>

rješenja radi preciziranja, unapređenja i pojednostavljenja odredbi, izvrši usklađivanje sa međunarodnim preporukama i standardima.

Pravilnik o bližem načinu izvršavanja pritvora objavljen je 3. juna 2026. godine u "Službenom listu Crne Gore", broj 75/26 i stupio je na snagu 11. juna 2026. godine.

Izmjene Pravilnika samo su dio preduzetih aktivnosti koje je bilo neophodno sprovesti u cilju olakšanog sprovođenja sveobuhvatnog režima aktivnosti van ćelije za lica lišena slobode koja borave u zavorskim jedinicama. U nastavku, dat je pregled aktivnosti van ćelije (rad, zanimanje, rekreacija, sport i obrazovanje) uz presjek stanja za 2023., 2024. i 2025. godinu:

Radno angažovanje - u odnosu na ukupnu populaciju, broj i procenat angažovanih lica lišenih slobode:

- 2023. godina: U UIKS-u je bilo radno angažovano prosječno na mjesečnom nivou 300 lica lišenih slobode (285 osuđenih i 15 pritvorenih lica) što čini oko 32 % zatvoreničke populacije;
- 2024. godina: U UIKS-u je bilo radno angažovano prosječno na mjesečnom nivou 252 lica lišenih slobode (237 osuđenih i 15 pritvorenih lica) što čini oko 30 % zatvoreničke populacije;
- 2025. godina: U UIKS-u je bilo radno angažovano prosječno na mjesečnom nivou 250 lica lišenih slobode (235 osuđenih i 15 pritvorenih lica) što čini oko 30 % zatvoreničke populacije;

Zanimanja i obuke - broj lica lišenih slobode koja su uključena u stručne kurseve, radionice ili zanatske aktivnosti:

- 2023. godina: U stručne kurseve i zanatske obuke bilo je uključeno 12 osuđenih lica, koja su stekla sertifikate za zanimanja pomoćni varioc i pomoćni stolar. Pored toga, realizovane su edukativne i savjetodavne radionice kojima je bilo obuhvaćeno 210 zatvorenika/ca, kao i radionice za 3 maloljetnika smještene u Odjeljenju za maloljetnike.

- 2024. godina: U stručne kurseve, radionice i zanatske obuke bilo je uključeno 28 osuđenih lica, od čega 9 u obuku za stolara, 4 za zavarivača, 12 za pomoćnog radnika u kuhinji i 3 za pomoćnog molera. Po završetku obuka polaznicima su uručeni sertifikati.

- 2025. godina: U stručne kurseve, radionice i programe tretmana bilo je uključeno najmanje 14 lica lišenih slobode (4 maloljetnika u programu razvoja socijalnih vještina i 10 zatvorenika u programu za počinioce nasilja u porodici). Pored toga, kontinuirano su realizovane radionice opismenjavanja, nenasilne komunikacije, reintegracije i praktičnog osposobljavanja.

Rekreacija i sport - učešće broja lica u sportskim aktivnostima, organizovanim treninzima ili slobodnim rekreativnim aktivnostima:

- 2023. godina: U sportskim aktivnostima evidentirano je najmanje 42 učešća lica lišenih slobode kroz organizovane turnire (24 učesnika u stonom tenisu i 18 učesnika u šahu), uz kontinuiranu dostupnost rekreativnih aktivnosti.

- 2024. godina: U sportskim aktivnostima evidentirano je najmanje 30 učešća lica lišenih slobode kroz organizovane turnire (24 učesnika u stonom tenisu i 8 učesnika u šahu), uz kontinuiranu dostupnost rekreativnih aktivnosti.

	<p>- 2025. godina: U sportskim aktivnostima evidentirano je najmanje 22 učešća lica lišenih slobode kroz organizovane turnire (10 učesnika u stonom tenisu, 4 u košarci, 8 teretana), uz kontinuiranu dostupnost rekreativnih aktivnosti.</p> <p><u>Obrazovanje - broj lica koji pohađa osnovno, srednje ili dopunsko obrazovanje</u></p> <p>- 2023. godina: U programe osnovnog obrazovanja i opismenjavanja bila su uključena 3 maloljetnika smještena u Odjeljenju za maloljetnike.</p> <p>- 2024. godina: U programe osnovnog obrazovanja i opismenjavanja bila su uključena 13 osuđenih lica od čega 9 punoljetnih i 4 maloljetnika smještena u Odjeljenju za maloljetnike.</p> <p>- 2025. godina: U programe osnovnog obrazovanja i opismenjavanja bila su uključena od 2 do 7 osuđenih lica.</p>
Dokazi ispunjenje za	<p>Godišnji Izvještaj o radu UIKS-a za 2023.godinu Godišnji Izvještaj o radu UIKS-a za 2024.godinu Godišnji Izvještaj o radu UIKS-a za 2025.godinu Pravilnik o bližem načinu izvršavanja pritvora</p> <p>Tabelarni pregled radno angažovanih lica lišenih slobode koja borave u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija - 2023., 2024. i 2025. godina (Excel) Pregled broja lica lišenih slobode koja su radno angažovana, uključena u stručne kurseve, radionice i zanatske aktivnosti, broj lica koja učestvuju u sportskim, organizovanim treninzima ili slobodnim rekreativnim aktivnostima, i broj lica koji pohađa osnovno, srednje ili dopunsko obrazovanje tokom boravka u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija (Word)</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>Osim godišnjeg izvještaja o radu Uprave za izvršenje krivičnih sankcija za 2024. godinu i za 2025. godinu, postoje dokazi i evidencije o radnom angažmanu pritvorenih lica u Upravi i druge aktivnosti van ćelije. Ova mjera bila je i predmet revizije Odjeljenja za unutrašnju reviziju Ministarstva pravde.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	<p>Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.</p>
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	<p>Djelimično ispunjen</p>

4.6.1.1.

Naziv koraka	Crna Gora je postigla interoperabilnost između sistema i baza podataka koji se koriste u trenutno važećem sistemu izdavanja viza
Početna vrijednost	Interoperabilnost između sistema nije uspostavljena
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2025

Ostvareni rezultati	<p>Ministarstvo vanjskih poslova aktivno je radilo na ostalim zadacima preuzetim iz Reformske agende. Određen stepen interoperabilnosti uspostavljen je krajem 2025. godine povezivanjem Viznog informacionog sistema i aplikacije "Granica" Sektora granične policije, kao i sa eksternim partnerom – VFS Global.</p> <p>Shodno zaključcima iz Informacije o uspostavljanju novog Viznog informacionog sistema, koju je Vlada Crne Gore usvojila tokom marta 2026. godine, u aprilu je formiran Projektni tim za uspostavljanje interoperabilnosti između sistema organa uključenih u proces izdavanja vize, koji čine predstavnici Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva evropskih poslova, Ministarstva javne uprave, Uprave policije i Agencije za nacionalne bezbjednosti, a kojim predsjedava generalni sekretar Ministarstva vanjskih poslova. Najznačajniji rezultat dosadašnjeg rada Projektnog tima jeste formiranje i usaglašavanje Sporazuma o uspostavljanju interoperabilnosti između sistema koji se koriste u trenutno važećem sistemu izdavanja viza, a koji su 12. juna 2026. potpisali ministar vanjskih poslova, ministar unutrašnjih poslova i direktor Agencije za nacionalnu bezbjednost.</p> <p>Takođe, u saradnji sa IOM-om angažovan je (u periodu 1. april-1. jul) ekspert za pripremu tehničke dokumentacije za raspisivanje tendera za nabavku novog Viznog informacionog sistema čime će se napraviti značajan korak u pravcu usklađivanja sa EU standardima u oblasti viza i migracija.</p>
Dokazi za ispunjenje	<p>Dokaz o ispunjenju koraka predstavljaće Sporazum o interoperabilnosti između sistema koji se koriste u trenutno važećem sistemu izdavanja viza.</p> <p>https://www.gov.me/clanak/potpisan-sporazum-o-interoperabilnosti-crna-gora-unapreduje-vizni-sistem-u-skladu-sa-standardima-evropske-unije</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>Ministarstvo vanjskih poslova je, nakon usaglašavanja Nacrta sporazuma sa drugim relevantnim institucijama, u komunikaciji sa Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori, pribavilo potvrdu i saglasnost Evropske komisije da će ovaj Sporazum predstavljati izvor verifikacije.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	<p>Sve aktivnosti u okviru ovog koraka Reformske agende finansirane su okviru IPA III, Delegacija EU i MVP liderstvo u projektu povjerili IOM-u, koji je rukovao sredstvima.</p>
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	<p>Ispunjen</p>

2 KORAKA SA ROKOM DO FEBRUARA 2025

2.1.1.1.

Naziv koraka	Kompletna transpozicija paketa integracije električne energije u skladu sa zahtjevima Energetske zajednice i nastavak njegove implementacije.
Početa vrijednost	Djelimično usklađen
Rok za ispunjenje koraka	februar 2025
Ostvareni rezultati	<p>Ovaj korak je ostvaren usvajanjem zakonodavnog i sekundarnog zakonodavnog okvira kojim se omogućava transpozicija Paketa integracije električne energije u skladu sa zahtjevima Energetske zajednice, kao i nastavkom aktivnosti koje se odnose na njegovu implementaciju.</p> <p>Crna Gora je završila transpoziciju primarnog zakonodavstva usvajanjem novog Zakona o energetici, kojim se uspostavlja sveobuhvatan regulatorni okvir usklađen sa pravnom tekovinom EU i zahtjevima Energetske zajednice. Pored toga, Zakon o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa je usvojen i finalizovan, nakon što ga je verifikovala Vlada Crne Gore. Zakon je usvojen 31. decembra 2025. godine, dok je tabela usklađenosti dobila pozitivno mišljenje Sekretarijata Energetske zajednice.</p> <p>Usvajanje ovih zakona predstavlja osnovni pravni temelj za implementaciju Paketa integracije električne energije i za nastavak aktivnosti koje se odnose na integraciju tržišta električne energije, uključujući prekograničnu razmjenu, povezivanje tržišta i implementaciju relevantnih metodologija i sekundarne legislative.</p> <p>Pored primarnog zakonodavstva, usvojena su i dva podzakonska akta koja proizilaze iz usvojenog pravnog okvira. Time je zaokružen regulatorni okvir neophodan za praktičnu implementaciju Paketa integracije električne energije i dalje sprovođenje procesa integracije tržišta električne energije.</p> <p>Takođe, metodologija koja se odnosi na implementaciju IT–ME regiona za proračun kapaciteta (IT–ME Capacity Calculation Region – IT–ME CCR) je finalizovana, čime se omogućava prelazak sa zakonodavne transpozicije na dalju operativnu implementaciju.</p> <p>Paket integracije električne energije dostavljen je Energetskoj zajednici na mišljenje i verifikaciju. Suštinski, Crna Gora smatra da su zahtjevi iz koraka 2.1.1.1 Reformske agende ispunjeni, imajući u vidu da su relevantni zakonodavni i sekundarni zakonodavni okvir usvojeni, da su sprovedene ključne procedure usklađivanja i da su aktivnosti implementacije nastavljene.</p>
Dokazi ispunjenje za	Ispunjenje ovog koraka potkrijepljeno javno dostupnim dokazima, uključujući: <ul style="list-style-type: none">• Službeni list Crne Gore u kojem je objavljen usvojeni Zakon o energetici, Službeni list Crne Gore br. 28/2025 od 19. marta 2025. godine, kojim se uspostavlja opšti regulatorni okvir za integraciju tržišta električne energije u skladu sa pravnom tekovinom EU i zahtjevima Energetske zajednice;

	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa, usvojen 31. decembra 2025. godine i objavljen na internet stranici Skupštine Crne Gore; • Zaključak Vlade kojim se potvrđuje usvajanje konačnog teksta Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa; • Usvojeni sekundarni zakonodavni akti koji proizilaze iz usvojenog pravnog okvira, čime je zaokružen relevantni sekundarni zakonodavni okvir neophodan za implementaciju Paketa integracije električne energije; • Finalizovana tehnička dokumentacija, uključujući metodologiju za implementaciju IT–ME regiona za proračun kapaciteta (IT–ME CCR), koju je pripremio CGES. <p style="text-align: center;">LINK ZA DOKUMENTACIJU</p>
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>Verifikacija ovog koraka obuhvatila je pregled zakonodavnih, proceduralnih i institucionalnih aktivnosti sprovedenih radi transpozicije Paketa integracije električne energije u skladu sa zahtjevima Energetske zajednice.</p> <p>Provjere su potvrdile da je primarni zakonodavni okvir završen usvajanjem novog Zakona o energetici i Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa. Ovi akti uspostavljaju pravni osnov za integraciju tržišta električne energije i nastavak aktivnosti implementacije u skladu sa pravnom tekovinom Energetske zajednice i relevantnim zakonodavstvom EU.</p> <p>Zakonodavni akti koji čine dio Paketa integracije električne energije pripremani su u koordinaciji sa Sekretarijatom Energetske zajednice i u konsultaciji sa relevantnim nacionalnim institucijama. Proces je obuhvatio javne konsultacije, međuinstitucionalnu koordinaciju i pribavljanje mišljenja nadležnih crnogorskih institucija prije usvajanja akata od strane Vlade i Skupštine. Pored toga, provjere su potvrdile da su usvojena dva podzakonska akta koja proizilaze iz usvojenog pravnog okvira, čime je zaokružen zakonodavni okvir neophodan za implementaciju paketa.</p> <p>Tehnička dokumentacija, uključujući metodologiju za IT–ME region za proračun kapaciteta, takođe je finalizovana u cilju podrške operativnoj implementaciji usvojenog okvira.</p> <p>Paket integracije električne energije dostavljen je Energetskoj zajednici na konačno mišljenje i verifikaciju. Preostali element odnosi se na formalnu potvrdu usklađenosti od strane Energetske zajednice. Ovo ne utiče na ocjenu da je Crna Gora završila neophodne zakonodavne, sekundarne zakonodavne i proceduralne aktivnosti zahtijevane korakom 2.1.1.1 Reformske agende i nastavila implementaciju paketa.</p>
<p>Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom</p>	<p>Sprovođenje ovog koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje ovog koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH), budući da se mjera odnosi na zakonodavnu transpoziciju, regulatorno usklađivanje i integraciju tržišta</p>

	električne energije, bez direktnih značajnih negativnih uticaja na životnu sredinu.
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nisu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

2.3.2.1.

Naziv koraka	Usvojiti zakonodavstvo u skladu sa Direktivom o obnovljivim izvorima energije (RED II), uključujući regulatorni okvir za kupce-proizvođače i pojednostavljenje postupaka izdavanja dozvola, uključujući određivanje jedinstvene kontakt tačke.
Početna vrijednost	Djelimično usklađeno
Rok za ispunjenje koraka	februar 2025
Ostvareni rezultati	<p>Ovaj korak je u potpunosti ostvaren usvajanjem Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora i relevantne sekundarne legislativne neophodne za implementaciju Direktive o obnovljivim izvorima energije (RED II), uključujući regulatorni okvir za kupce-proizvođače, garancije porijekla, energetske zajednice, pojednostavljene postupke izdavanja dozvola i korišćenje energije iz obnovljivih izvora u sektoru saobraćaja.</p> <p>Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora je usvojen, čime je stvoren neophodan pravni osnov za implementaciju novog sistema podsticaja za obnovljive izvore energije, uvođenje tržišnih premija, implementaciju garancija porijekla, regulisanje kupaca-proizvođača i energetskih zajednica, kao i pojednostavljenje postupaka izdavanja dozvola za projekte obnovljivih izvora energije. Usvajanjem ovog zakona Crna Gora je značajno unaprijedila usklađivanje nacionalnog energetskog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU i zahtjevima Energetske zajednice.</p> <p>U skladu sa Zakonom, Ministarstvo energetike i rudarstva određeno je kao jedinstvena kontakt tačka za projekte obnovljivih izvora energije. Pored toga, u decembru 2024. godine pripremljen je i objavljen Vodič za postupke izdavanja dozvola za izgradnju elektrana iz obnovljivih izvora energije, koji daje jasno objašnjenje postupaka izdavanja dozvola za velike elektrane iz obnovljivih izvora, mala postrojenja i projekte kupaca-proizvođača.</p> <p>Regulatorni okvir za kupce-proizvođače je dodatno usklađen sa zahtjevima RED II. Zakon uređuje koncept kupaca-proizvođača i energetskih zajednica, čime se građanima, domaćinstvima i privrednim subjektima omogućava aktivnije učešće u proizvodnji i korišćenju električne energije iz obnovljivih izvora. Operacionalizacija prve energetske zajednice obrađena je u okviru koraka 2.3.2.3 Reformske agende.</p>

	<p>Pored Zakona, usvojeno je više podzakonskih akata radi detaljnijeg regulisanja posebnih oblasti neophodnih za implementaciju RED II, uključujući energetske dozvole, procjenu potencijala obnovljivih izvora energije, evidencije povlašćenih proizvođača, prenos statusa povlašćenog proizvođača, balansiranje povlašćenih proizvođača u sistemu tržišnih premija i garancije porijekla.</p> <p>Takođe, svi preostali podzakonski akti koji se odnose na biogoriva sada su usvojeni i dostavljeni Energetskoj zajednici kao dio kompletnog paketa, čime je implementacija RED II završena. Usvojeni akti obuhvataju Pravilnik o bazi podataka o biogorivima i evidenciji verifikatora i subjekata verifikacije, Pravilnik o kriterijumima održivosti za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne i šumske biomase i Pravilnik o udjelu, pravilima obračuna i načinu obračuna udjela energije iz obnovljivih izvora u sektoru saobraćaja i posebnim pravilima za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase. Pored toga, Vlada Crne Gore usvojila je Uredbu o obaveznom udjelu energije iz obnovljivih izvora u sektoru saobraćaja i Uredbu o bližim kriterijumima održivosti i ušteda emisija gasova sa efektom staklene bašte za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase, dok je Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera donijelo Pravilnik o metodologiji za obračun ušteda emisija gasova sa efektom staklene bašte.</p> <p>Kompletnan paket za implementaciju RED II dostavljen je Energetskoj zajednici na verifikaciju. Na osnovu do sada dobijenih neformalnih povratnih informacija, Energetska zajednica je u načelu ukazala da je dostavljeni paket usklađen sa relevantnim zahtjevima. Stoga Crna Gora smatra da je korak 2.3.2.1 iz Reformske agende suštinski ispunjen, uz očekivanje formalne potvrde od strane Energetske zajednice.</p> <p>Ova ocjena zasniva se na činjenici da su usvojeni primarno zakonodavstvo i svi relevantni podzakonski akti, da je određen jedinstveni kontakt punkt, da su objavljene smjernice za postupke izdavanja dozvola, kao i da je kompletiran preostali regulatorni okvir koji se odnosi na biogoriva.</p>
<p>Dokazi ispunjenje za</p>	<p>Ispunjenje ovog koraka potkrijepljeno je javno dostupnim dokazima, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Službeni list Crne Gore u kojem je objavljen usvojeni Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora; • Pravilnik o sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole, potrebnoj dokumentaciji, sadržaju obrazaca zahtjeva i sadržaju registra izdatih energetskih dozvola; • Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjava pravno lice za procjenu i mjerenje potencijala obnovljivih izvora energije; • Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja evidencije povlašćenih proizvođača; • Pravilnik o sadržaju zahtjeva za prenos statusa povlašćenog proizvođača električne energije i dokazima o ispunjenosti uslova za prenos statusa povlašćenog proizvođača; • Pravilnik o jediničnoj naknadi za pozitivno ili negativno balansno odstupanje povlašćenih proizvođača u sistemu tržišnih premija;

	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o bližem načinu izdavanja, korišćenja, prenosa i prestanka važenja garancije porijekla za energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora; • Vodič za postupke izdavanja dozvola za izgradnju elektrana iz obnovljivih izvora energije, objavljen od strane Ministarstva energetike i rudarstva; • Pravilnik o bazi podataka o biogorivima i evidenciji verifikatora i subjekata verifikacije; • Pravilnik o kriterijumima održivosti za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne i šumske biomase; • Pravilnik o udjelu, pravilima obračuna i načinu obračuna udjela energije iz obnovljivih izvora u sektoru saobraćaja i posebnim pravilima za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase; • Uredba o obaveznom udjelu energije iz obnovljivih izvora u sektoru saobraćaja; • Uredba o bližim kriterijumima održivosti i ušteda emisija gasova sa efektom staklene bašte za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase; • Pravilnik o metodologiji za obračun ušteda emisija gasova sa efektom staklene bašte.
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>Verifikacija ovog koraka obuhvatila je pregled zakonodavnih, proceduralnih i institucionalnih aktivnosti sprovedenih radi transpozicije i implementacije RED II u Crnoj Gori.</p> <p>Provjere su potvrdile da je Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora usvojen, čime je uspostavljen primarni pravni okvir za obnovljive izvore energije, uključujući sistem podsticaja, kupce-proizvođače, energetske zajednice, garancije porijekla i postupke izdavanja dozvola. Provjere su takođe potvrdile da je Ministarstvo energetike i rudarstva određeno kao jedinstvena kontakt tačka za projekte obnovljivih izvora energije i da je Vodič za postupke izdavanja dozvola za izgradnju elektrana iz obnovljivih izvora energije pripremljen i objavljen.</p> <p>Verifikacija je dalje potvrdila da je usvojena relevantna sekundarna legislativa koja proizilazi iz Zakona, uključujući podzakonske akte kojima se uređuju energetske dozvole, procjena potencijala obnovljivih izvora energije, povlašćeni proizvođači, balansiranje u sistemu tržišnih premija i garancije porijekla.</p> <p>Provjere su takođe potvrdile da su usvojeni svi preostali podzakonski akti koji se odnose na biogoriva. Ovi akti uređuju bazu podataka o biogorivima i evidenciju verifikatora i subjekata verifikacije, kriterijume održivosti za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase, obračun udjela energije iz obnovljivih izvora u sektoru saobraćaja, obavezni udio obnovljive energije u saobraćaju i metodologiju za proračun uštede emisija gasova sa efektom staklene bašte.</p> <p>Kompletan paket dostavljen je Energetskoj zajednici na konačno mišljenje i verifikaciju. Preostali element odnosi se na formalnu potvrdu usklađenosti od strane Energetske zajednice. Ovo ne utiče na ocjenu da je Crna Gora završila neophodne zakonodavne, sekundarne zakonodavne i proceduralne aktivnosti zahtijevane korakom 2.3.2.1 Reformske agende.</p>

Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje ovog koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje ovog koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH), budući da se mjera odnosi na zakonodavnu transpoziciju, regulatorno usklađivanje i promociju obnovljive energije, bez direktnih značajnih negativnih uticaja na životnu sredinu.</p>
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

5 KORAKA SA ROKOM DO JUNA 2025

1.1.1.2.

Naziv koraka	Korporativno upravljanje i odgovornost. Izmijeniti Zakon o privrednim društvima ili usvojiti novi zakon/podzakonski akt kojim će biti uvedena nova pravila i kriterijumi za predlaganje i izbor članova upravnih odbora preduzeća. Imenovanja su predmet otvorenog, nezavisnogi postupka zasnovanog na zaslugama, povećavajući različitost i broj nezavisnih članova odbora. Ojačati upravljanje, vlasništvo i nadzor nad preduzećima u državnom vlasništvu uvodeći podsticaje zasnovane na učinku, cijeneći efikasnost preduzeća na osnovu obaveznih godišnjih finansijskih izvještaja, koji će biti dostupni u registru preduzeća.
Početna vrijednost	Nije potignuto
Rok za ispunjenje koraka	jun 2025
Ostvareni rezultati	<p>Ministarstvo finansija je, u saradnji sa resornim ministarstvima i drugim relevantnim institucijama, pripremio dva ključna dokumenta: Zakon o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države i dokument Politika državnog vlasništva. S tim u vezi, proces javnih konsultacija je završen tokom oktobra 2025. godine, nakon čega su održana i dva okrugla stola sa svim zainteresovanim stranama, prvi u novembru i drugi u decembru 2025. godine.</p> <p><u>Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 26.februara 2026.godine utvrdila Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države i isti početkom marta 2026.godine uputila Skupštini na dalju proceduru. Nakon što su održane sjednice nadležnih skupštinskih tijela i rasprave na plenumu, Skupština Crne Gore je na sjednici održanoj 15. juna 2026 godine izglasala Zakon o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države. U skladu sa procedurom, Ukaz o proglašenju Zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države je potpisao Predsjednik Crne Gore dana 22. juna 2026.godine, nakon čega je objavljen u Službenom listu Crne Gore br. 87/2026 od 24.juna 2026. godine.</u></p>

Dodatno, Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 30. juna 2026. godine usvojila Odluku o utvrđivanju Politike državnog vlasništva, koja je objavljena u Službenom listu Crne Gore br. 93/2026 od 30. juna 2026. godine.

Oba dokumenata uvode pravila i kriterijume za imenovanje i izbor članova organa upravljanja (nadzornih, upravnih i odbora direktora) u privrednim društvima u vlasništvu države.

U cilju obezbjeđivanja otvorenog, nezavisnog i na zaslugama zasnovanog postupka izbora članova organa upravljanja, Zakonom su propisana nova pravila za sprovođenje javnog konkursa, nadležnosti komisija za izbor i kriterijumi koje kandidati moraju ispunjavati.

Konkretno, članom 32 Zakon o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države propisano je da se direktor, članovi odbora direktora, odnosno nadzornog odbora u privrednom društvu u vlasništvu države imenuju na osnovu javnog konkursa, u skladu sa ovim zakonom, kojim se obezbjeđuje da kandidati posjeduju kvalifikacije, iskustvo, poznavanje korporativnog upravljanja, finansijske oblasti i/ili oblasti poslovanja tog društva. Javni konkurs objavljuje Ministarstvo finansija, a za njegovo sprovođenje je zaduženo posebno tijelo koje obrazuje Vlada - Komisija za izbor. Nadalje, članom 37 Zakona je dalje propisano da je za sprovođenje javnog konkursa za izbor kandidata za člana upravnog odbora ili direktora privrednog društva u vlasništvu države sa dvodomnim sistemom uprave, nadležna komisija za imenovanja tog privrednog društva.

Radi unapređenja profesionalizacije organa upravljanja i jačanja njihove nezavisnosti, Zakonom su propisani dodatni stručni kriterijumi za imenovanje članova organa upravljanja, kao i obavezno učešće nezavisnih članova u njihovom sastavu. S tim u vezi, članom 34 Zakona su propisani dodatni uslovi za imenovanje članova organa upravljanja i oni podrazumijevaju sljedeće:

- 1) da ima najmanje VI nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 2) da ima najmanje tri godine radnog iskustva na rukovodećim poslovima u privrednim društvima sa deset ili više zaposlenih, odnosno najmanje osam godina radnog iskustva na poslovima u nivou kvalifikacije iz tačke 1 ovog stava;
- 3) da nije osuđivano na kaznu zatvora u trajanju od šest ili više mjeseci;
- 4) da se protiv lica ne vodi krivični postupak;
- 5) da poznaje oblast korporativnog upravljanja;
- 6) da poznaje oblast poslovanja privrednog društva u vlasništvu države ili da poznaje finansijsko poslovanje;
- 7) da nije u sukobu interesa u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva ili etičkog kodeksa društva.

Takođe, članom 35 Zakona propisano je da privredno društvo u vlasništvu države treba da ima najmanje jednu trećinu članova nadzornog odbora, odnosno jednu trećinu neizvršnih direktora u odboru direktora koji su nezavisni od društva u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva (nezavisni članovi).

Pored uslova propisanih zakonom kojim se uređuju privredna društva, nezavisni član u organu upravljanja u privrednom društvu u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave mora da ispunjava i sljedeće uslove:

- 1) ne smije biti na bilo koji način povezano sa privrednim društvom u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave, društvom sa manjinskim učešćem ili bilo kojim akcionarom, odnosno članom tih društava;
- 2) ne smije biti funkcioner niti član organa političke stranke;

3) ne smije biti na bilo koji način povezan za državom, bilo kojim državnim organom, organom državne uprave, organom lokalne samouprave i lokalne uprave, odnosno sa drugim pravnim licem, osim ustanova visokog obrazovanja, koje se u bilo kom dijelu finansira iz javnih prihoda, odnosno budžeta države ili lokalne samouprave.

U cilju jačanja odgovornosti i upravljanja zasnovanog na učinku, Zakonom su uvedeni mehanizmi kojima se mandat, ponovno imenovanje, naknade i razrješenje članova organa upravljanja neposredno povezuju sa ostvarenim rezultatima i pokazateljima učinka. Tako je član 39 Zakona propisao da mandat članova organa upravljanja privrednog društva u vlasništvu države traje četiri godine, te da isto lice može biti imenovano najviše u tri mandata u istom privrednom društvu. Ponovno imenovanje istog lica na novi mandat u smislu ovog člana moguće je samo ako je privredno društvo ispunilo pokazatelje učinka postavljene pismom o očekivanjima za posljednje dvije godine trajanja prethodnog mandata tog lica.

Članovima 44 i 45 Zakona su propisane naknade članovima nadzornog odbora, odnosno neizvršnim članovima odbora direktora i zarade izvršnim članovima odbora direktora, odnosno članovima upravnog odbora na način da su naknade neizvršnim članovima odbora direktora, odnosno članovima nadzornog odbora privrednog društva u vlasništvu države fiksne, bez prava na bilo kakve dodatne koristi ili plaćanja, osim pokrića opravdanih troškova vršenja dužnosti. Zarada za rad članova upravnog odbora, odnosno izvršnih direktora u odboru direktora privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave određuje se kao kombinacija fiksnog i varijabilnog dijela. Varijabilni dio zarade vezuje se, po pravilu, za uspješnost poslovanja društva i ostvarivanje indikatora učinka, kao i za druge kriterijume.

Dodatno, Zakon uvodi i pripremu pisma o očekivanjima koje sadrži zahtjeve prema privrednom društvu u vlasništvu države koji se odnose na narednu poslovnu godinu u vezi sa sljedećim pitanjima:

- 1) strateški prioriteti i ključni kratkoročni i dugoročni ciljevi;
- 2) finansijski, operativni i drugi učinak;
- 3) održivost;
- 4) pružanje javnih usluga, ako je primjenjivo za konkretno društvo;
- 5) korporativno upravljanje i upravljanje rizicima.

Članovi organa upravljanja privrednog društva u vlasništvu države koji su izabrani na predlog Vlade dužni su da svoju funkciju obavljaju u skladu sa zahtjevima pisma o očekivanjima i sa ciljem postizanja rezultata, ciljeva i učinka koji su navedeni u tom pismu.

Članom 40 Zakona su propisani razlozi za razrješenje članova organa upravljanja kako slijedi:

Članovi organa upravljanja privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave razrješavaju se prije isteka mandata ako:

- 1) dvije godine za redom ne ispune pokazatelje učinka postavljene u skladu sa ovim zakonom;
- 2) etička komisija utvrdi da su u vršenju dužnosti učinili težu povredu etičkog kodeksa, o čemu obavještava Ministarstvo, odnosno lokalnu samoupravu;
- 3) na osnovu godišnjeg ili pojedinačnog izvještaja unutrašnje revizije društva bude utvrđeno da je taj član u vršenju dužnosti prekršio zakon ili akt društva ili da su njegove radnje, odnosno propuštanja suprotno obavezi dužne pažnje u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva negativno

uticale na finansijsku poziciju društva, njegove operativne kapacitete ili njegovu reputaciju u javnosti, o čemu se obavještava Ministarstvo, odnosno lokalna samouprava; ili

4) protiv tog člana bude potvrđena optužnica za krivično djelo za koje je zapriječena kazna zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci.

Jačanje upravljanja državnim vlasništvom obezbijeđeno je uspostavljanjem koordinisane vlasničke funkcije Ministarstva finansija, koje prati učinak, vrši nadzor i koordinira upravljanje privrednim društvima u vlasništvu države. Zakonom se u odjeljku III uređuje upravljanje i politika državnog vlasništva na način što se sad propisuje koordinisano upravljanje koje se vrši preko Ministarstva finansija koje preuzima ključnu ulogu koordinatora u vršenju vlasničke funkcije države. Članom 20 Zakona su propisane nadležnosti Ministarstva finansija u vršenju koordinisanog upravljanja koje, između ostalog, obuhvataju i sljedeće:

1) koordiniše definisanje i postavljanje godišnjih i trogodišnjih ciljeva privrednih društava u vlasništvu države, kao i očekivanja države u odnosu na ta društva;

2) prati finansijsko poslovanje i učinak privrednih društava u vlasništvu države;

3) u saradnji sa nadležnim ministarstvima i nadležnim regulatornim tijelima, vrši operativni i drugi nadzor nad poslovanjem privrednih društava u vlasništvu države;

4) priprema i objavljuje zbirni godišnji izvještaj o poslovanju privrednih društava u vlasništvu države;

5) daje smjernice i preporuke za unapređenje korporativnog upravljanja privrednih društava u vlasništvu države;

6) izrađuje pojedinačne analize finansijskog poslovanja privrednih društava u vlasništvu države;

7) utvrđuje i razvija metodologije za procjenu fiskalnih rizika privrednih društava u vlasništvu države;

8) procjenjuje, prati i izvještava o finansijskim i fiskalnim rizicima privrednih društava u vlasništvu države i razvija i unapređuje odgovarajuće alate za te svrhe;

9) priprema izjavu o fiskalnim rizicima privrednih društava u vlasništvu države.

Radi povećanja transparentnosti i odgovornosti državnih preduzeća, Zakonom je uspostavljen sistem redovnog izvještavanja, javne dostupnosti podataka i objavljivanja godišnjih izvještaja o poslovanju. Konkretno, članom 54 Zakona je propisano opšte pravilo o obezbjeđivanju javnosti. Ministarstvo finansija je dužno da uspostavi i održava javno dostupni portal sa spiskom i podacima, informacijama i dokumentacijom o privrednim društvima u vlasništvu države. Članom 56 je propisano da su privredna društva u vlasništvu države dužna su da Ministarstvu, odnosno lokalnoj samoupravi dostavljaju izvještaje o poslovanju, kvartalno i godišnje, kao i da javno objavljuju određene podatke o poslovanju. Ministarstvo analizira izvještaje i prati poslovanje privrednih društava u vlasništvu države i rezultate tih analiza javno objavljuje. Ministarstvo jednom godišnje, do kraja septembra svake godine, sačinjava i javno objavljuje zbirni godišnji izvještaj o poslovanju privrednih društava u vlasništvu države.

Politikom državnog vlasništva se uređuje okvir za upravljanje privrednim društvima u vlasništvu države, u skladu sa Zakonom o upravljanju privrednim

	<p>društvima u vlasništvu države, međunarodnim standardima i javnim interesom. Ovim dokumentom su, između ostalog, definisane uloge i odgovornosti posebne jedinice za koordinaciju vlasništva koja je u Ministarstvu finansija kao i uloge i odgovornosti resornih ministarstava i drugih državnih vlasničkih subjekata. Takođe, definisan je proces izbora članova organa upravljanja državnih preduzeća, uloga odbora u vođenju i praćenju upravljanja državnim preduzećima, odgovornost odbora, politika nagrađivanja, upravljanje ostvarenjem rezultata, transparentnost i javno izvještavanje, itd. Da bi se održali visoki standardi upravljanja i osigurala odgovornost odbora državnih preduzeća, Ministarstvo finansija integriše međunarodnu dobru praksu u svoj okvir odgovornosti za odbore državnih preduzeća. Međunarodne dobre prakse za odgovornost odbora u državnim preduzećima zasnovane su na nekoliko ključnih principa koji promovišu efikasno upravljanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Jasno razdvajanje uloga i odgovornosti:</u> Međunarodne najbolje prakse naglašavaju važnost jasnog razdvajanja funkcija vlasništva, regulacije i upravljanja. U Crnoj Gori, Vlada i Ministarstvo finansija osiguravaju da odbori državnih preduzeća rade nezavisno od političkog uticaja, sa jasnim mandatima da nadgledaju strateški pravac i finansijsko stanje preduzeća. Odbori su odgovorni za definisanje kursa i osiguravanje da menadžment slijedi strateške odluke bez nepotrebnog miješanja. • <u>Odgovornost zasnovana na ostvarenim rezultatima:</u> Odbori se smatraju odgovornim ne samo za ukupni finansijski rezultat državnog preduzeća, već i za poštovanje standarda upravljanja i obaveza pružanja javnih usluga. Najbolja praksa sugerise da odbore treba ocjenjivati na osnovu njihove sposobnosti da obezbijede efikasan nadzor, pokreću strateške inicijative i usklađuju poslovanje državnog preduzeća sa nacionalnim prioritetima. Pismo očekivanja je alat koji osigurava da odbori budu odgovorni za postizanje ovih ciljeva. <ul style="list-style-type: none"> • <u>Nezavisne i transparentne evaluacije:</u> Prema međunarodnim standardima, redovne evaluacije odbora su ključne za održavanje efektivnog i odgovornog odbora. I pojedinačni članovi odbora i odbor u cjelini moraju biti ocjenjivani kroz redovne evaluacije učinka kako bi se osiguralo da ispunjavaju svoje upravljačke odgovornosti i da doprinose uspjehu državnog preduzeća. Evaluacije odbora treba da se vrše nezavisno i transparentno. Evaluacije odbora državnih preduzeća u Crnoj Gori će slijediti ove principe, uz proces eksterne revizije koji ocjenjuje učinak članova odbora u odnosu na ključne standarde, uključujući finansijske ciljeve, kvalitet upravljanja i prakse upravljanja rizicima. Od odbora se traži da sprovede godišnju evaluaciju, ocjenjujući kako svoj kolektivni učinak, tako i individualne doprinose svojih članova. Ovi pregledi se fokusiraju na strateški nadzor, efikasnost upravljanja i sposobnost odbora da usmjeri državno preduzeće prema ostvarenju njegovih ciljeva.
<p>Dokazi za ispunjenje</p>	<p>Analiza institucionalnog i regulatornog okvira za funkcionisanje javnih preduzeća i preduzeća u većinski vlasništvu države: https://www.gov.me/dokumenta/92369fa5-5ab5-4901-a19c-9d76a42ac3cf. Odluka o formiranju Radne grupe za izradu Zakona o upravljanju državnim preduzećima i politike državnog vlasništva br. 01-078/24-7353/1, od 05.11.2024.</p>

	<p>Javna rasprava za Nacrt zakona o upravljanju privrednim društvima u državnoj svojini i Nacrta politike državnog vlasništva: https://www.gov.me/clanak/javna-rasprava-za-nacrt-zakona-o-upravljanju-privrednim-drustvima-u-drzavnoj-svojini-i-nacrta-politike-drzavnog-vlasnistva.</p> <p>Okrugli sto u sklopu javne rasprave: https://www.gov.me/clanak/obavjestenje-o-odrzavanju-okruglog-stola-2.</p> <p>https://komora.me/poslovni-ambijent/predstavljen-nacrt-regulative-o-upravljanju-privrednim-drustvima-u-drzavnoj-svojini</p> <p>Predlog Zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države utvrđen od strane Vlade Crne Gore: https://www.gov.me/dokumenta/a10a78cb-3884-4b2d-ae43-9bdd758b6bfe https://www.gov.me/dokumenta/640bede7-3c8c-4300-b48c-c335cfe83ebc</p> <p>Zakon o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države izglasan od strane Skupštine Crne Gore: https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/app.php/akt/4101 https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/932/4101-24559-.pdf</p> <p>Ukaz o proglašenju Zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države koji je potpisao Predsjednik Crne Gore dana 22.juna 2026.godine: https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/932/4101-24603-06-1-26-3-9.pdf</p> <p>Zakon o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države objavljen u Službenom listu Crne Gore br.87/2026 od 24.juna 2026.godine: https://www.sluzbenilist.me/registri/395395</p> <p>Politika državnog vlasništva usvojena od strane Vlade: Zaključak Vlade br. 11-011/26-2711/2 od 30. juna 2026. godine</p> <p>Politika državnog vlasništva objavljena u Službenom listu Crne Gore <u>br. 93/2026 od 30. juna 2026. godine</u>: https://www.sluzbenilist.me/propisi/395558</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>Ministarstvo finansija je imalo intenzivnu komunikaciju sa stručnim timom Svjetske banke, kao i sa stručnjacima MMF-a. Zakon i Politika vlasništva su detaljno razmotreni. Opšti zaključak obje organizacije bio je da su dokumenata urađena u skladu sa OECD smjernicama dobrog korporativnog upravljanja i da su svi relevantni principi uzeti u obzir kroz ta dva dokumenta. Nakon procesa konsultacija, Ministarstvo finansija je dobilo konačne sugestije i mišljenja stručnjaka. Pored toga, organizovan je proces javnih konsultacija u kojima su učestvovalе sve relevantne zainteresovane strane. Uzimajući u obzir brojne primljene komentare, kroz dodatno organizovani okrugli sto sproveden je dodatni proces konsultacija i razjašnjenja.</p>
Usklađenost sa oštım principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštım principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

1.1.2.3.

Naziv koraka	Antikorupcijski okvir. Nakon usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju korupcije, revidirati antikorupcijski okvir, okvir integriteta i sukoba interesa za javne nabavke i primjeniti izmjene.
Početna vrijednost	U pripremi
Rok za ispunjenje koraka	jun 2025
Ostvareni rezultati	<p>Cilj izmjena i dopuna Zakona o sprečavanju korupcije je unapređenje rada Agencije za sprečavanje korupcije, doprinos otklanjanju nedostataka uočenih u dosadašnjoj praksi, kao i opšte jačanje normativnih i pravnih mehanizama radi obezbjeđivanja adekvatnih pretpostavki za efikasnije suzbijanje i prevenciju korupcije. Relevantne izmjene, između ostalog, uključuju obavezu članova komisija koje sprovode postupke javnih nabavki čija vrijednost prelazi 250.000 eura da dostave izvještaj o prihodima i imovini Agenciji za sprečavanje korupcije, zatim ovlaštenje Agencije da pristupi informacijama o bankovnim računima javnog funkcionera i članova njegovog zajedničkog domaćinstva u cilju provjere podataka iz Izvještaja, kao i pokretanje postupka za upoređivanje prijavljene imovine i prihoda javnog funkcionera i članova njegovog domaćinstva od početka mandata javnog funkcionera.</p> <p>Nakon što je prošao proceduru dobijanja mišljenja i komentara od strane Evropske komisije, Skupština Crne Gore je na Osmoj sjednici Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2026. godini usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije, koja je održana 2. jula 2026. godine.</p> <p>Nakon usvajanja Zakona, sprovođenje obaveza će pratiti Agencija za sprečavanje korupcije kontinuirano i u okviru definisanih rokova.</p> <p>Dodatno, u okviru procesa EU integracija, crnogorska strana se u Pregovaračkoj poziciji za Poglavlje 5 - Javne nabavke obavezala da usvoji izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama u dijelu usklađivanja antikorupcijskih aktivnosti sa praksom zemalja članica EU, na način da Zakon predvidi jače korektivne mehanizme i jačanje direktne prekršajne odgovornosti Ministarstva finansija pred Sudom za prekršaje. Zakon o javnim nabavkama je izmijenjen u poglavlju koje se tiče nadzora na način da se unaprijede korektivni mehanizmi Ministarstva finansija kroz jačanje nadzora nad primjenom propisa o javnim nabavkama i, s tim u vezi, propiše se ovlaštenje Ministarstva da podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka kada, postupajući u okviru svojih nadležnosti, utvrdi da je učinjena povreda ovog zakona, koja može biti osnov prekršajne odgovornosti. Takođe, u dijelu inspeksijskog nadzora, ojačana je uloga Budžetske inspekcije kroz regulisanje postupka i radnji u skladu sa kojima će se provjeravati izvršenje ugovora o javnim nabavkama koje zaključuju budžetski korisnici, odnosno korisnici javnih sredstava i subjekti koji, u smislu zakona, imaju status naručioca i koriste budžetska i javna sredstva. Stoga je Zakon o javnim nabavkama izmijenjen u dijelu jačanja kontrola budžetske inspekcije u smislu kontrole sprovođenja ugovora o javnim nabavkama, kao i drugih pitanja od značaja za preuzimanje krivične odgovornosti u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Crne Gore.</p> <p>Izmjenama Zakona o javnim nabavkama i Zakona o sprječavanju korupcije, jasno su definisane koruptivne radnje u kontekstu javnih nabavki, kao i postupanje nadležnih organa u slučajevima sumnje ili utvrđivanja postojanja koruptivnih radnji u postupcima javnih nabavki. Cilj usvajanja izmjena je povezivanje relevantnih odredbi ova dva zakona, utvrđivanje mjera za antikorupcijsko djelovanje u oblasti javnih nabavki i posljedica kršenja antikorupcijskih propisa.</p>

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ostvaruju se sljedeći ciljevi:

- jačanje normativnog i institucionalnog okvira za sprečavanje i borbu protiv korupcije u javnim nabavkama, kroz precizno definisanje pojma korupcije i uvođenje obaveznih antikorupcijskih mjera;
- unapređenje sistema sprečavanja, identifikacije i evidentiranja sukoba interesa u svim fazama postupka javne nabavke, uz povećanu transparentnost i odgovornost;
- povećanje transparentnosti postupaka javnih nabavki, naročito u fazi planiranja, istraživanja tržišta i realizacije ugovora, uvođenja mehanizma "crvenih zastavica" kao automatizovani proces prepoznavanja nepravilnosti u javnim nabavkama, kroz obavezno korišćenje Elektronskog sistema javnih nabavki (ESJN);
- profesionalizacija i jačanje odgovornosti lica koja obavljaju poslove javnih nabavki, u skladu sa evropskim standardima javne uprave;
- unapređenje nadzora i kontrole nad sprovođenjem zakona, sa jasnijim definisanjem nadležnosti i ovlašćenja nadzornih organa;
- povećanje pravne sigurnosti i efikasnosti postupaka javnih nabavki, uz istovremeno očuvanje konkurencije i jednakog tretmana privrednih subjekata;
- unapređenje regulatornog okvira za sprovođenje projektnih konkursa, u cilju obezbjeđivanja kvaliteta i stručnosti u nabavci intelektualnih usluga.

U skladu sa definisanim obavezama Crne Gore u okviru Zajedničke pozicije Crne Gore i Evropske komisije za PP5 kao i Reformske agende za Crnu Goru 2024-2027, u dijelu jačanja antikorupcijskog okvira u javnim nabavkama, odredbe Zakona o javnim nabavkama su izmijenjene, između ostalog na sljedeći način:

- Članovima 1 do 3 vrše se terminološka i sistemska usklađivanja odredaba koje uređuju jednostavne nabavke i upućivanje na druge odredbe zakona.
- Članovima 4 i 5 uvodi se novi regulatorni okvir za sprečavanje korupcije u javnim nabavkama kroz definisanje korupcije, uspostavljanje obaveznih antikorupcijskih mjera, prijavljivanje koruptivnih radnji, vođenje evidencija, metodologiju procjene rizika i institut ništavosti ugovora zaključenih uz povredu antikorupcijskih pravila. Član 5 takođe daje jasnu referencu na novi Zakon o sprečavanje korupcije i propisuje postupanje i preduzimanje mjera od strane nadležnih institucija u slučajevima sumnje na koruptivne radnje u postupcima javnih nabavki.
- Članovima 6 do 8 dodatno se uređuje oblast sukoba interesa, proširuje krug obuhvaćenih lica, uvode dodatne obaveze prijavljivanja i evidentiranja sukoba interesa i preciziraju ograničenja učešća privrednih subjekata koji su učestvovali u pripremi dokumentacije ili tehničkim konsultacijama.
- Članom 9 proširuju se nadležnosti Ministarstva, posebno u oblasti monitoringa, prekršajne odgovornosti i saradnje sa organima za sprečavanje korupcije.

U cilju implementacije ojačanog antikorupcijskog okvira u javnim nabavkama, pripremljeni su nacrti sljedećih podzakonskih akata:

- Pravilnik o evidenciji i metodologiji analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki;
- Pravilnik o načinu sprovođenja i bližim kriterijumima za vršenje kontrole u javnim nabavkama;
- Pravilnik o obrascima u postupku javne nabavke;
- Etički kodeks u oblasti javnih nabavki.

	<p>Nakon završetka procedure pred relevantnim skupštinskim odborima (Zakonodavni odbor i Odbor za ekonomiju, finansije i budžet), drugog dana Dvanaeste sjednice Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini poslanici su usvojili Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, koja je održana 2. jula 2026. godine. U skladu sa Članom 39 Zakona koji propisuje da „ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”, podzakonski akti će biti usvojeni odmah nakon stupanja na snagu Zakona, a isti su već pripremljeni.</p>
<p>Dokazi ispunjenje za</p>	<p>Zakon o sprječavanju korupcije Javni poziv za predlaganje predstavnika nevladinih organizacija za člana Radne grupe za izradu teksta Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije objavljen: https://www.gov.me/dokumenta/c564d8f0-6eba-4b21-a62b-7fa40eb43a36 Lista kandidata NVO koji su predloženi za člana Radne grupe za izradu teksta Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije: https://www.gov.me/clanak/lista-kandidata-nvo-koji-su-predlozeni-za-clana-radne-grupe-za-izradu-teksta-nacrta-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-sprecavanju-korupcije Javni poziv za javnu raspravu o tekstu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije: https://www.gov.me/dokumenta/39f0782e-c358-454b-bc1a-754a2caa9b10 i Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi - Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije: https://www.gov.me/dokumenta/6124d28c-ce36-4807-8b1f-57862ea8e9f1 U okviru skupštinske procedure, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije je prošao Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu: https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/998/4168-24503-23-2-26-2-7.pdf Dnevni red nastavka Osme sjednice Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2026. godini, 29.06.2026. godine: https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/app.php/sjednica/358 Skupština Crne Gore je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije 2. jula 2026. godine: https://www.skupstina.me/me/clanci/osma-sjednica-prvog-redovnog-zasijedanja-u-2026-godini-12-dan https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/998/4168-24705-.pdf Zakon o javnim nabavkama Javni poziv za javnu raspravu o tekstu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama: https://www.gov.me/clanak/javna-rasprava-o-nacrtu-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-javnim-nabavkama i Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi – Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama: https://www.gov.me/clanak/izvijestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-zakon-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-javnim-nabavkama Dnevni red Dvanaeste sjednice Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2026. godini, 26.06.2026. godine: https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/app.php/sjednica/364 Zakonodavni odbor Skupštine Crne Gore je na sjednici od 1. jula 2026. godine pravno prihvatio Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama: https://www.youtube.com/watch?v=WbyzdPUVlha Skupština Crne Gore je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama 2. jula 2026. godine: https://www.skupstina.me/me/clanci/dvanaesta-sjednica-prvog-redovnog-zasijedanja-u-2026-godini-drugi-dan</p>

	https://zakoni.skupstina.me/zakoni/web/dokumenta/zakoni-i-drugi-akti/1037/4208-24714-.pdf
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>U okviru redovnog procesa izvještavanja prema Evropskoj komisiji za pregovaračko poglavlje 5 – javne nabavke, Crna Gora priprema i dostavlja Monitoring tabelu koja sadrži status ispunjenja obaveza preuzetih prilikom zatvaranja Poglavlja, kao i buduće korake sa jasnim rokovima i izvorima verifikacije. Takođe, u okviru Poglavlja 5, redovno se pripremaju i Prilozi za Pododbore za unutrašnje tržište i konkurenciju, Odbor za stabilizaciju i pridruživanje kao i za pripremu Godišnjih izvještaja o napretku Crne Gore https://api.skupstina.me/media/files/1766405688-izvjestaj-evropske-komisije-o-napretku-crne-gore-za-2025-godinu-cg.pdf</p> <p>Pored navedenog, Odjeljenje za unutrašnju reviziju Ministarstva finansija je u skladu sa Godišnjim planom za 2026. godinu, obavilo reviziju procesa realizacije koraka definisanih Reformskom agendom Crne Gore 2024-2027, konkretno koraka 1.1.2.3. Revizija je vršena u periodu od 20.04. do 04.06.2026. godine. Revizijom je utvrđeno da je Vlada Crne Gore utvrdila Predlog zakona o izmjenama Zakona o sprečavanju korupcije na sjednici održanoj 8. aprila 2026. godine, dok je predmetni Zakon trenutno u Skupštinskoj proceduri. Takođe, utvrđeno je da je Vlada Crne Gore utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama na sjednici održanoj 4.6.2026. godine.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

1.1.3.1

Naziv koraka	Usklađivanjem sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata, novi Zakon o registraciji privrednih subjekata će prepoznati i definisati status aktivnih i neaktivnih preduzeća. Registar preduzeća se redovno ažurira radi brisanja ugašenih preduzeća iz registara (u skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata). Osigurana je konzistentnost između registra dužnika Centralne banke Crne Gore (CBCG) i registra preduzeća (trenutna neusklađenost 15% preduzeća sa blokiranim računima nisu prikazana kao dužnici u registrima preduzeća). Postignuta je 100% usklađenost između registra CBCG i registra preduzeća.
Početna vrijednost	2023: Amandmani na zakon nijesu usvojeni; Registar privredni subjekata ne reflektuje pravo stanje
Rok za ispunjenje koraka	jun 2025
Ostvareni rezultati	Usvojena su dva zakona: Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata, u nadležnosti Ministarstva finansija (SL CG br. 92/25, 121/25 i 44/26) i Zakon o privrednim društvima, u nadležnosti Ministarstva za ekonomskog razvoja (SL CG br. 90/25, 121/25 i 44/26), koji regulišu oblast poslovnog prava, sa materijalnog i procesnog aspekta. Zakoni predviđaju značajne promjene kako

u organizaciji i poslovanju samih privrednih subjekata, koji moraju sprovesti proces usklađivanja svoje organizacije i poslovanja sa novim zakonskim rešenjima nakon početka primjene ova dva zakona, tako i u Centralnom registru privrednih subjekata, koji je od 01/01/2026 postao Centralni registar privrednih i drugih subjekata i u potpunosti je prešao će na elektronsko poslovanje.

Pored dva zakona, izmijenjeno je i stupilo na snagu nekoliko podzakonskih akata, kojima se dodatno reguliše ova oblast: Pravilnik o obrascu registracione prijave, uputstvu o popunjavanju registracione prijave i dokumentaciji koja se podnosi uz registracionu prijavu; Odluka o visini naknade u Centralnom registru privrednih i drugih subjekata; Pravilnik o bližem sadržaju registracionog broja za privredne i druge subjekte i stečajnu masu i evropskog jedinstvenog identifikatora za privredne subjekte; Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja Registra privrednih subjekata, Registra drugih subjekata i Registra stečajnih masa.

Paralelno sa usvajanjem ova dva zakona, rađeno je na izmjenama i dopunama drugih zakonskih rješenja, izradi podzakonskih akata, izradi novog portala Poreske uprave, čišćenju baze podataka CRPS-a, test migraciji, razvoju Modula za registraciju i drugih modula u okviru IRMS-a i reformi poreske administracije kroz razvoj softverskih rešenja koja će podržati sprovođenje novih zakonskih propisa u praksi. Iz tog razloga, početak implementacije zakonskih rešenja kreće puštanjem u produkciju novog softverskog rešenja.

U tom smislu, Sektoru za usluge i registraciju Poreske uprave omogućen je pristup podacima iz Centralnog registra transakcionih računa i Sistemu naplate potraživanja Centralne banke Crne Gore. Poreska uprava prikuplja podatke Centralne banke Crne Gore o bankovnim računima poreskih obveznika, kao i o blokiranim bankovnim računima poreskih obveznika, putem web servisa u okviru Integrisanog sistema upravljanja prihodima (IRMS), koji je u produkciji od 12/01/2026.

Što se tiče priznavanja i definisanja statusa aktivnih i neaktivnih preduzeća, treba napomenuti da se ovaj status može dodijeliti u okviru dva procesa:

Prvi proces se odnosi na obavezu registracije usklađivanje svih privrednih društava u CRPSu. Naime, počev od 01/01/2026, pa do 15/06/2026, sva privredna društva su bila u obavezi da izvrše usklađivanje, uključujući dostavljanje Statuta, Odluke o izmjeni statuta i Izjave o usklađivanju, na osnovu kojih Poreska uprava - CRPS vrši analizu i izdaje Rješenje o registraciji usklađivanja. Izdavanjem Rešenja preduzeća dobijaju status AKTIVAN (član 10- 13 Zakona o registraciji privrednih drugih subjekata i član 630. Zakona o privrednim društvima).

Drugi postupak se odnosi na odredbe o podnošenju finansijskih izvještaja. Naime, prema zakonu kojim se uređuje računovodstvo, privredni subjekat je dužan podnijeti finansijski izveštaj najkasnije do 31/03/2026.

Najkasnije 10 mjeseci nakon isteka roka za usklađivanje, odnosno roka za podnošenje finansijskog izveštaja, Poreska uprava je dužna da na svojoj veb stranici objavi spisak NEAKTIVNIH privrednih i drugih subjekata (član 12. Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata).

Poreska uprava je 30/06/2026 putem javno dostupnog IRMS portala omogućila pregled statusa svih privrednih subjekata. Za svaki registrovani subjekt javno je prikazan njegov status (aktivan/neaktivan), čime je u potpunosti implementirana zakonska obaveza definisana Zakonom o

	<p>registraciji privrednih i drugih subjekata. Nadalje, radi obezbjeđivanja konzistentnosti između podataka Poreske uprave i evidencija Centralne banke Crne Gore, uspostavljena je integracija IRMS sa Centralnim registrom transakcionih računa i podacima iz sistema prinudne naplate CBCG. Kroz ovu integraciju Poreska uprava u okviru dosijea poreskog obveznika ima uvid u bankovne račune privrednog subjekta, status računa, podatke o blokadi, broj dana blokade, iznos duga i datum na koji se dug odnosi. Time je omogućena automatska provjera i ažuriranje podataka o računima i blokadama, bez ručne razmjene podataka između institucija.</p>
<p>Dokazi ispunjenje za</p>	<p>Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata: https://www.sluzbenilist.me/propisi/EBBC443C-5C5F-4948-823C-DB5DE85F77C9, https://www.sluzbenilist.me/propisi/388235 i https://www.sluzbenilist.me/propisi/C7B9EA26-4BE0-4CC1-B4A0-1FA970723CB8</p> <p>Pravilnik o obrascu registracine prijave, uputstvu o popunjavanju registracione prijave i dokumentaciji koja se podnosi uz registracionu prijavu: https://www.sluzbenilist.me/propisi/1A87BE19-387E-4EE1-B0BC-8C90DB04F0FF?page=1</p> <p>Odluka o visini naknade u Centralnom registru privrednih i drugih subjekata: https://www.sluzbenilist.me/propisi/5129F49D-8A03-46B4-A88F-B1FA6A52E6D2</p> <p>Pravilnik o bližem sadržaju registracionog broja za privredne i druge subjekte i stečajnu masu i evropskog jedinstvenog identifikatora za privredne subjekte: https://www.sluzbenilist.me/propisi/044D0874-14E5-48CD-9762-F9BB9D13A56F</p> <p>Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja Registra privrednih subjekata, Registra drugih subjekata i Registra stečajnih masa: https://www.sluzbenilist.me/propisi/4DB71145-1F2C-4FA1-A2DE-3985DE1D716F</p> <p>Zakon o privrednim društvima: https://www.sluzbenilist.me/propisi/384356, https://www.sluzbenilist.me/propisi/386046 i https://www.sluzbenilist.me/propisi/392363</p> <p>Portal IRMS – javna pretraga registra privrednih i drugih subjekata: https://irms.tax.gov.me/public/search-register/business-entities. Pretragom bilo kog registrovanog privrednog ili drugog subjekta moguće je izvršiti uvid u njegov status (aktivan/neaktivan). Status u obradi je privremeni status, imajući u vidu da procedura harmonizacije zahtijeva vrijeme, što sa aspekta provjere, to i sa aspekta potpune usklađenosti svih akata društva. Ovaj privremeni status je dodijeljen onim društvima koja su podnijela zahtjeve za harmonizaciju, a za koje je proces joj uvijek u toku. Registar će se, počevši od 01/07/2026, ažurirati jednom dnevno, i biće evidentirana svaka promjena koja se u tom periodu desi.</p>
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>Izmjenama dva ključna zakona detaljno je regulisana oblast poslovnog prava, sa suštinskog i procesnog aspekta, što je bio cilj koji je postignut kroz izmjene i dopune zakona, a koje su bile predmet detaljne analize i konsultacija.</p> <p>Zakoni predviđaju brojne i značajne promjene kako u organizaciji i poslovanju samih privrednih subjekata, koji moraju odmah započeti proces usklađivanja svoje organizacije i poslovanja sa novim zakonskim rešenjima nakon početka primjene ova dva zakona, tako i u Centralnom registru privrednih subjekata, koji je od 01/01/2026 postao Centralni registar privrednih i drugih subjekata i preći će na potpuno elektronsko poslovanje.</p> <p>Eksportom podataka iz baza CBCG i Poreske uprave utvrđeno je sledeće: Ukupan broj društava sa blokiranim računima(po svim donosiocima osnova), koji imaju status 'Registrovan' u skladu sa evidencijom CBCG jeste 17,859,</p>

	dok je u skladu sa evidencijom Poreska uprava 17,851. Diskrepanca 0.04% (8 društava) je u okviru očekivane statističke greške koja je uzrok različitog vremena generisanja izvještaja.
Usklađenost sa ostim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

4.2.1.2

Naziv koraka	Izmijenjeni Ustav, u skladu sa pravnom tekovinom EU i evropskim standardima o nezavisnosti, odgovornosti, integritetu, nepristrasnosti i profesionalnosti sudstva i tužilaštva, uključujući adresiranje već postojećih preporuka Evropske komisije, mišljenja Venecijanske komisije i preporuka Grupa država Vijeća za borbu protiv korupcije (GRECO)
Početna vrijednost	Ustav još nije usklađen.
Rok za ispunjenje koraka	jun 2025
Ostvareni rezultati	<p>Predlog za promjenu Ustava Crne Gore utvrdila je Vlada 19. februara 2026. i dostavila Skupštini na razmatranje, čime je pokrenuta ustavna procedura za izmjene Ustava. Predložene izmjene odnose se, između ostalog, na unapređenje ustavnog okvira za izbor i rad Sudskog savjeta i Tužilačkog savjeta, ukidanje imuniteta članovima Vlade za krivična djela protiv službene dužnosti i jačanje ustavnih garancija nezavisnosti Centralne banke.</p> <p>Ustavni odbor je na sjednici održanoj 24. marta 2026. godine započeo razmatranje Predloga za promjenu Ustava, uključujući dio koji se odnosi na Sudski savjet i Tužilački savjet, a razmatranje je nastavljeno na 24. sjednici održanoj 2. aprila 2026. godine.</p> <p>Predlog za promjenu Ustava uvršten je u dnevni red Šeste sjednice Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2026. godini, održane 5. maja 2026. godine, čime je započela parlamentarna rasprava o predloženim ustavnim izmjenama. Istog dana Predlog je razmatran i na 25. sjednici Ustavnog odbora.</p> <p>Nakon sprovedenog razmatranja, 15. juna 2026. godine Ustavni odbor je Skupštini podnio Izvještaj o razmatranju Predloga za promjenu Ustava Crne Gore, broj 00-11/26-3/2 EPA 954 XXVIII, sa 24. sjednice održane 2. aprila 2026. godine i 26. sjednice održane 15. juna 2026. godine.</p> <p>Na plenarnoj sjednici Skupštine održanoj 6. jula 2026. godine nastavljena je rasprava o Predlogu za promjenu Ustava. Time je završena početna faza parlamentarne procedure za izmjene Ustava, dok usvajanje odluke o pristupanju promjeni Ustava, izrada nacrtu amandmana, sprovođenje javne rasprave i konačno usvajanje ustavnih amandmana predstavljaju naredne korake u postupku propisanom Ustavom Crne Gore.</p>

Dokazi za ispunjenje	Predlog za promjenu Ustava Crne Gore (EPA 887 XXVIII br. 00-11/26-2 od 23. februara, 2026. godine)
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>Tokom verifikacije izvršena je provjera usklađenosti sprovedenih aktivnosti sa zahtjevima koraka, kroz pregled relevantne dokumentacije i praćenje zakonodavne procedure. Potvrđeno je da je Predlog za promjenu Ustava utvrđen od strane Vlade i upućen Skupštini Crne Gore, da je razmatran na sjednicama Ustavnog odbora, te da je uvršten u dnevni red plenarne sjednice Skupštine, čime je započela parlamentarna procedura za izmjene Ustava.</p> <p>Takođe je potvrđeno da je Ustavni odbor, nakon razmatranja Predloga, usvojio i Skupštini dostavio Izvještaj o razmatranju Predloga za promjenu Ustava, čime je okončana faza razmatranja u nadležnom radnom tijelu. Nalazi verifikacije potvrđuju da su sprovedene sve procesne aktivnosti predviđene za ovu fazu postupka, dok konačno usvajanje odluke o pristupanju promjeni Ustava i ustavnih amandmana predstavlja narednu fazu ustavne procedure.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog nijesu prijavljeni.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

4.5.1.1.

Naziv koraka	Povezivanje i pristup bazama po dataka Uprave prihoda i carina i drugih državnih organa sa kojima Specijalno tužilaštvo saraduje
Početna vrijednost	Specijalno državno tužilaštvo ima 9 pristupa bazama podataka
Rok za ispunjenje koraka	jun 2025.
Ostvareni rezultati	<p>Specijalno državno tužilaštvo, putem Vrhovnog državnog tužilaštva kao potpisnika Sporazuma o unapređenju saradnje u oblasti suzbijanja kriminala, ima pristup veb servisima sljedećih institucija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ministarstvo pravde – evidencije o krivičnim i prekršajnim prijavama (aktivni prekršaji i izvršenje krivičnih sankcija) 2. Ministarstvo unutrašnjih poslova: <ul style="list-style-type: none"> - Matični podaci: lični registri, lične karte, pasoši, vozačke i saobraćajne dozvole, oružje, privremeni boravci (90 dana u privatnim i hotelskim smještajima) - Podaci o kriminalu: evidencije o krivičnim djelima, žrtvama, izvršiocima, javnom miru i redu, dežurnim službama (statistika od 2015. godine) 3. Uprava policije– granični prelazi i krivične prijave (pristup samo putem broja lične karte ili pasoša) 4. Uprava carina – podaci o carinskom prijavljivanju i tranzitu (na osnovu JCI i TIR karata), te podaci o transferima novca preko granice.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Poreska uprava – pregled prihoda fizičkih lica (lična primanja, imovina i kapital) 6. Finansijsko-obavještajna jedinica– pristup bazi podataka za provjeru da li su određena lica registrovana u bazi sumnjivih transakcija, bez dodatnih podataka. 7. Centralnoj banci Crne Gore – podaci o postojanju računa rezidentnih fizičkih i pravnih lica. 8. Upravi za nekretnine – pretraga vlasništva po imenu i prezimenu, LN e-potpis, evidencija nasljedne imovine (bez hronološke evidencije vlasništva) 9. Upravi policije – dežurne službe, javni red, saobraćaj, evidencije o potragama, krivičnim djelima, graničnim prelazima i pretresima 10. Tokom primjene Reformske agende, od novembra 2024. godine, dodatno je omogućen pristup bazama Poreske uprave, konkretno podacima o prihodima fizičkih lica (prihodi od plata, imovine i kapitala). 11. Uprava prihoda – pristup pregledu izdatih i primljenih faktura za pravna lica (fiskalizacija), 12. Centralna banka Crne Gore – pristup informacijama o zaduženosti kod komercijalnih banaka, kao i podacima o blokadi računa, uključujući iznos i trajanje blokade (pravni osnov), te transakcijama dostupnim Centralnoj banci, 13. Uprava za nekretnine – direktan pristup istorijskim podacima katastra (direktan pristup datumu sticanja nepokretnosti, kao najvažnijem podatku, kao i dokumentaciji i informacijama vezanim za hronologiju promjena evidentiranih u registru nepokretnosti).
<p>Dokazi za ispunjenje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kopija Sporazuma o unapređenju saradnje u oblasti suzbijanja kriminala, koji je potpisalo Vrhovno državno tužilaštvo, a koji predstavlja pravni osnov za pristup različitim institucionalnim bazama podataka. <ul style="list-style-type: none"> Sporazum o saradnji.pdf - Pravila rada uz sporazum <ul style="list-style-type: none"> Pravila rada uz sporazum.pdf - Snimci ekrana kojima se dokazuje pristup bazama podataka koje su dodate kasnije <ul style="list-style-type: none"> <div style="text-align: center;"> Central Bank screenshot.png </div> <div style="text-align: center;"> Realestate Aministration screer </div> <div style="text-align: center;"> Tax Administration screenshot.png </div> - Dopis vrhovnog državnog tužioca kojim se potvrđujem pristup preostalim trima bazama podataka <ul style="list-style-type: none"> Dopis SPO 3. jul.pdf - Sporazum između Vrhovnog državnog tužilaštva i Centralne banke

	 Sporazum sa Centralnom bankom
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Aktivnosti verifikacije obuhvatile su direktan pregled i posjete na licu mjesta relevantnim institucijama radi potvrde funkcionalnosti uspostavljenog pristupa i stvarne upotrebe baza podataka od strane Specijalnog državnog tužilaštva. Nisu uočena značajnija ograničenja ili nedostaci koji bi ometali razmjenu informacija ili smanjivali efikasnost tužilačkih istraga.
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

5 KORAKA SA ROKOM DO DECEMBRA 2026

1.2.2.2.

Naziv koraka	Broj kompanija koje imaju korist od usluga inovacionih/tehnoloških centara kao rezultat njihove pokrenute i javno dostupne liste usluga za kompanije povećan je za 50%
Početna vrijednost	196 kompanija
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2026
Ostvareni rezultati	<p>U periodu od osnivanja (septembar 2016 – decembar 2023), prva inovaciona infrastruktura u Crnoj Gori, Inovaciono-preduzetnički centar „Tehnopolis“ Nikšić, pružio je podršku za ukupno 196 kompanija kroz ponudu usluga koje uključuju: podršku stanarima kroz korišćenje prostora, programe podrške, inkubaciju, Data centar, TechLab, BioLab, Craftinno, JICA mentorstvo i Code Hub.</p> <p>Cilj Reformske koraka 1.2.2.2 je da doprinese unapređenju inovacionog ekosistema Crne Gore kroz povećanje korišćenja usluga koje pružaju inovacione infrastrukture, i usmjeren je na jačanje kapaciteta inovacionih infrastrukture za pružanje kvalitetnih usluga startupovima, mikro, malim i srednjim preduzećima, kao i drugim poslovnim inovativnim subjektima, čime se direktno doprinosi povećanju konkurentnosti privrede, razvoju preduzetništva i podsticanju inovacija.</p> <p>Izveštajni period obuhvata 2024., 2025. i 2026. godinu, a presjek indikatora napravljen je na 29. jun 2026. godine, kada se posmatra kumulativan broj jedinstvenih kompanija koje su od septembra 2016. do 29. juna 2026. koristile usluge inovacionih infrastrukture – Inovaciono-preduzetničkog centra „Tehnopolis“ Nikšić (IPC Tehnopolis) i Naučno-tehnološkog parka Crne Gore (NTP CG). Počev od bazne (početne) vrijednosti, odnosno broja od 196</p>

jedinstvenih kompanija koje su do kraja 2023. godine koristile usluge i podršku IPC Tehnopolis, navedene inovacione infrastrukture su u izvještajnom periodu pružile podršku i usluge za još 226 jedinstvenih kompanija:

- IPC Tehnopolis je u periodu 2024-2026 pružio podršku za 119 jedinstvenih kompanija:
 - 32 u 2024. godini,
 - 48 u 2025. godini, i
 - 39 u 2026. godini;
- NTP CG je u periodu 2024-2026 pružio podršku za 107 jedinstvenih kompanija:
 - 9 u 2024. godini,
 - 50 u 2025. godini, i
 - 48 u 2026. godini.

Kumulativan broj jedinstvenih kompanija koje su imale koristi od usluga inovacionih infrastrukture kao rezultat njihove pokrenute i javno dostupne liste usluga za kompanije na kraju izvještajnog perioda (29. jun 2026. godine) je 422. Na osnovu navedenih podataka i priloženih dokaza, ostvareno je povećanje broja kompanija na nivou od 115,3% u odnosu na baznu vrijednost (196 kompanija na kraju 2023. godine).

IPC Tehnopolis je osnovan 2016. godine i sprovodi sve aktivnosti definisane Zakonom o inovacionoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 82/20 i 53/25) koji definiše inovaciono-preduzetnički centar kao subjekat inovacione infrastrukture, koji obezbjeđuje korišćenje specijalizovanog prostora i opreme, stručnih i savjetodavnih usluga, kao i pružanje informaciono-tehničkih obuka inovativnim pravnim i fizičkim licima, kao i preduzetnicima. Aktivnosti inovaciono-preduzetničkog centra su usmjerene na povezivanje sa potencijalnim partnerima za učešće u nacionalnim i međunarodnim programima, projektima i fondovima iz različitih oblasti nauka s ciljem stvaranja novih i razvoja postojećih kompanija baziranih na inovacijama i transferu znanja, za potrebe privrednog razvoja na lokalnom ili regionalnom nivou.

U izvještajnom periodu, IPC Tehnopolis je kompanijama pružio širok spektar usluga usmjerenih na razvoj preduzetništva, inovacija, digitalne transformacije i jačanje konkurentnosti MSP. Te usluge se mogu grupisati u sljedeće kategorije:

- Poslovni razvoj, inkubacija i akceleracija (predinkubacija, inkubacija, virtuelna inkubacija, biznis inkubator – komercijalna podrška, BoostMeUp – finansijska podrška, BoostMeUp – nefinansijska podrška);
- Edukacije i razvoj kapaciteta (obuke iz digitalnog marketinga, obuke iz dizajna i štampe, AI treninzi, obuke za CNC operatere, obuke iz digitalne proizvodnje i CNC tehnologija, treninzi za pružaoce usluga u turizmu, programi transfera znanja kroz međunarodne projekte);
- Mentorstvo (mentorstvo po JICA metodologiji, individualizovani mentorski programi za startape i MSP, mentorstvo u okviru regionalnih preduzetničkih programa);
- Infrastrukturne usluge (zakup prostora za događaje, besplatno korišćenje prostora za događaje u okviru projekata, coworking prostor CODE Hub Nikšić, Data centar);
- Specijalizovane laboratorijske i tehnološke usluge (3D štampa, CNC obrada, analiza zemljišta, tehničko ispitivanje uređaja za primjenu pesticida);

- Umrežavanje i internacionalizacija (Cross Border Coworking Conference, tematski meetup događaji, incoming misije i studijske posjete, networking događaji za MSP i startape).

NTP CG je osnovan 2019. godine sa ciljem stvaranja centralnog mjesta za razvoj inovacija, tehnološkog preduzetništva i saradnje između akademske zajednice, privrede i javnog sektora. Osnivači Naučno-tehnološkog parka Crne Gore su Vlada Crne Gore i Univerzitet Crne Gore. Zakonom o inovacionoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 82/20 i 53/25) definisan je naučno-tehnološki park kao subjekat inovacione infrastrukture, koji obezbjeđuje korišćenje specijalizovanog poslovnog prostora i opreme, stručnih i savjetodavnih usluga inovativnim pravnim i fizičkim licima. Naučno-tehnološki park pruža usluge i sprovodi aktivnosti usmjerene ka umrežavanju akademske zajednice i privrede, stimulanju i upravljanju transferom znanja i visokih tehnologija, unapređenju internacionalizacije poslovanja i komercijalizacije naučnih istraživanja, stvaranju novih i razvoju postojećih inovativnih privrednih društava, kreiranju i primjeni inovacija zasnovanih na vrhunskim naučnim rezultatima promovišući kulturu inovacija i konkurentnost privrednih društava i institucija baziranih na znanju sa ciljem razvoja privrede i države u cjelini. NTP CG je u junu 2024. godine, otvaranjem svoje moderne zgrade u Podgorici, započeo pružanje infrastrukturne podrške i postao jedna od ključnih tačaka razvoja inovacija i preduzetništva.

S obzirom na činjenicu da je Naučno-tehnološki park Crne Gore počeo sa punim kapacitetom pružanja infrastrukturnih i programskih usluga nakon otvaranja infrastrukturnog objekta tokom 2024. godine, njegove usluge ne čine dio početne vrijednosti.

U izvještajnom periodu, NTP CG je pružao set različitih usluga, koje se mogu grupisati u nekoliko ključnih kategorija:

- Infrastrukturne usluge koje obuhvataju korišćenje kancelarijskog prostora, coworking prostora, sala za sastanke i konferencije, laboratorijske infrastrukture, kao i drugih tehničkih i logističkih kapaciteta dostupnih korisnicima NTP CG.
- Inkubacione i akceleratorne usluge koje pružaju podršku startupovima i inovativnim kompanijama kroz strukturirane programe razvoja poslovanja, validacije poslovnih modela, razvoja proizvoda, pripreme za tržište i investicionu spremnost. Ove aktivnosti realizovane su kroz programe kao što su Startup Akademija, BoostMeUp i LAUNCHme.
- Edukativne i mentorsko-savjetodavne usluge koje uključuju organizaciju obuka, radionica, seminara i individualnih mentorskih sesija iz oblasti preduzetništva, inovacionog menadžmenta, digitalne transformacije, finansijskog planiranja, marketinga, razvoja proizvoda i drugih tema značajnih za rast kompanija.
- Usluge umrežavanja i povezivanja koje omogućavaju korisnicima pristup domaćim i međunarodnim partnerima, investitorima, istraživačkim organizacijama, velikim kompanijama i drugim relevantnim akterima. Ove aktivnosti realizuju se kroz konferencije, poslovne susrete, B2B događaje, startup takmičenja i specijalizovane networking programe.
- Usluge podrške internacionalizaciji koje su usmjerene na jačanje kapaciteta kompanija za izlazak na međunarodna tržišta, povezivanje sa evropskim mrežama i programima podrške, kao i učešće u međunarodnim projektima, sajmovima i poslovnim misijama.
- Usluge podrške pristupu finansiranju koje obuhvataju savjetodavnu podršku za pripremu projektnih prijedloga, povezivanje sa

	<p>investitorima i fondovima, razvoj investicione spremnosti, kao i podršku u korišćenju nacionalnih i međunarodnih izvora finansiranja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usluge transfera tehnologija i inovacija koje se realizuju kroz aktivnosti Kancelarije za transfer tehnologija (TTO), uključujući identifikaciju inovacionog potencijala, zaštitu intelektualne svojine, komercijalizaciju rezultata istraživanja, razvoj spin-off kompanija i povezivanje istraživačkih institucija sa privredom. <p>Izveštaj za ovaj reformski korak sadrži tabelarni pregled usluga pruženih kompanijama od strane IPC Tehnopolis i NTP CG, u kojem je svaka kompanija evidentirana samo jednom, bez obzira na intenzitet i broj korišćenja usluga inovacionih infrastruktura, kako bi adekvatno bio prikazan kumulativan broj kompanija, odnosno progresivan rast indikatora do kraja izvještajnog perioda (jun 2026.) u odnosu na vrijednost izmjerenu u baznoj godini (decembar 2023.).</p> <p>Prilikom utvrđivanja bazne vrijednosti za reformski korak obuhvaćeni su svi programi podrške koje je IPC Tehnopolis realizovao u periodu 2016–2023, uključujući i one sufinansirane sredstvima Evropske unije, budući da koncept dvostrukog finansiranja tada nije bio predviđen niti uspostavljen. Ista metodologija primijenjena je i u izvještajnom periodu 2024–2026, uz jasno označene usluge pružene kroz EU sufinansirane programe.</p>
<p>Dokazi ispunjenje za</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aneks A: Informacija o realizaciji Reformskog koraka 1.2.2.2 Broj kompanija koje imaju korist od usluga inovacionih/tehnoloških centara kao rezultat njihove pokrenute i javno dostupne liste usluga za kompanije povećan je za 50% – Narativni prikaz inovacionih infrastruktura Crne Gore (IPC Tehnopolis i NTP CG) kroz njihov istorijat i osnivanje, organizacionu strukturu, portfolio usluga i način njihove realizacije, zatim procedure dodjele i pružanja usluga kompanijama, profile i agregirane podatke o korisnicima u izvještajnom periodu, kao i izvore verifikacije koji potvrđuju transparentnost i pouzdanost procesa, te doprinos ovih institucija jačanju inovacionog ekosistema i preduzetništva u Crnoj Gori. Agregirani podaci o kompanijama koje su koristile usluge inovacionih infrastruktura dati su za period od 1. januara 2024. do 29. juna 2026. godine, nadovezujući se na početnu vrijednost definisanu na kraju 2023. godine. Informacija je objavljena na sajtu Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija dana 30. juna 2026. godine https://www.gov.me/clanak/reformska-agenda-crne-gore-2024-2027-za-instrument-eu-za-reforme-i-rast-korak-1222, sajtu IPC „Tehnopolis“ Nikšić dana 1. jula 2026. godine https://tehnopolis.me/reformska-agenda-crne-gore-2024-2027-za-instrument-eu-za-reforme-i-rast-korak-1-2-2-2/, i sajtu Naučno-tehnološkog parka Crne Gore dana 1. jula 2026. godine https://ntpark.me/novosti/reformska-agenda-crne-gore-2024-2027-za-instrument-eu-za-reforme-i-rast-korak-1-2-2-2/. - Aneks B1: Tabelarni pregled realizacije usluga IPC Tehnopolis kompanijama u periodu 2016-2023 (bazna vrijednost). Sadrži polja: naziv kompanije, PIB, usluga, program, godina, i dokaz. - Aneks B2: Tabelarni pregled realizacije usluga Inovaciono-preduzetničkog centra Tehnopolis kompanijama u periodu 2024-2026. - Aneks B3: Tabelarni pregled realizacije usluga NTP CG kompanijama u periodu 2024-2026. <p>Aneksi B2 i B3 sadrže: <u>katalog usluga inovacione infrastrukture po godinama</u> (ID usluge, naziv usluge, provajdera, vrstu usluge, opis usluge, program, datum pokretanja usluge, link objave usluge, i ciljnu</p>

	<p>grupu), <u>informacije o kompanijama</u> (naziv kompanije, PIB, veličinu, sektor, sjedište, kontakt osobu, e-mail, vrstu kompanije, ID usluge, godinu usluge, i vrstu dokaza), i <u>kumulativne podatke o kompanijama</u> (godinu prve usluge, naziv kompanije, PIB kompanije, broj korišćenih usluga, godinu zadnje usluge, i kod dokaza).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aneks C: skenirani dokazi o pruženim uslugama, koji se mogu pratiti pomoću kodova datih u Aneksu B2 i Aneksu B3.
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>Relevantne organizacione jedinice IPC Tehnopolis i NTP CG izvršile su internu provjeru tačnosti podataka. Skenirane verzije svih potpisanih ugovora/rješenja/listi prisustva/fotografija dostupni su kao Aneks C ovog Izveštaja. Svi originali navedenih dokaza dostupni su u prostorijama Inovaciono-preduzetničkog centra „Tehnopolis“ Nikšić na adresi Radoja Dakića bb, Nikšić, i Naučno-tehnološkog parka Crne Gore na adresi Bulevar Mihaila Lalića, Podgorica. Odjeljenje za unutrašnju reviziju Ministarstva prosvjete, nauke i inovacije je izvršilo Reviziju sistema unutrašnjih kontrola i procesa upravljanja rizicima koje je MPNI uspostavilo na implementaciji Reformske agende. Revizija je imala uvid u dokaze poput linkova koji vode do sajtova inovacionih infrastruktura za određenu aktivnost. Takođe, reviziji su na uvid kao uzorak dostavljeni ugovori o virtuelnoj inkubaciji potpisani od strane IPC Tehnopolisa i kompanija kao i liste prisustva na kojima se nalaze kompanije koje su koristile usluge Naučno-tehnološkog parka Crne Gore.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	<p>Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka su prijavljeni. Naime, prilikom definisanja početne vrijednosti za ovaj reformski korak, uzeti su u obzir svi programi podrške kroz koje je IPC Tehnopolis pružao podršku kompanijama tokom perioda 2016-2023. U periodu definisanja početne vrijednosti i pripreme Reformske agende, koncept dvostrukog finansiranja nije bio predviđen niti formalno uspostavljen. Stoga je metodologija utvrđivanja početne vrijednosti obuhvatila i kompanije koje su koristile usluge Tehnopolisa kroz programe su-finansirane sredstvima Evropske unije. Ukupno 23 kompanije od 196 kompanija koje čine početnu vrijednost koristile su podršku kroz programe sufinansirane sredstvima Evropske unije.</p> <p>Prilikom kreiranja pregleda za izvještajni period 2024-2026, datog u ovom izvještaju i pratećim aneksima, primijenjena je ista metodologija. Uz to su u tabelarnom pregledu naznačene usluge kompanijama koje su inovacione infrastrukture pružile kroz programe sufinansirane sredstvima Evropske unije.</p>
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

2.3.4.6.

Naziv koraka	Povećanje godišnje stope renoviranja zgrada i ulične rasvjete u skladu sa ciljevima dogovorenim na nivou Energetske zajednice: najmanje 130.000 m ² obnovljeno do decembra 2026. godine.
Početna vrijednost	Trenutna godišnja stopa renoviranja 20.000 m ²

Rok za ispunjenje koraka	decembar 2026
Ostvareni rezultati	<p>Ovaj korak je Ispunjen prije formalnog roka, jer Crna Gora do juna 2026. godine prijavljuje ukupno 141.690,20 m² prihvatljive obnovljene površine, čime je premašen cilj iz Reformske agende od najmanje 130.000 m² obnovljenih do decembra 2026. godine.</p> <p>Finansijska podrška za unapređenje energetske efikasnosti u zgradama u Crnoj Gori je značajna i kontinuirano se sprovodi tokom prethodnih 15 godina. Sprovođenje mjera energetske efikasnosti nastavljeno je kroz posebne projekte energetske efikasnosti u javnim zgradama, kao i kroz programe podsticaja usmjerene na domaćinstva i poslovni sektor.</p> <p>Ukupna površina zgrada obnovljenih u periodu 2024/2025, prihvatljiva za izvještavanje, iznosila je 122.509,20 m². Ovaj rezultat je prethodno prijavljen i prihvaćen u okviru koraka Reformske agende 2.3.4.5, čime je premašen cilj za 2025. godinu od 60.000 m², uz puno poštovanje principa „bez dvostrukog finansiranja“.</p> <p>Mjere energetske obnove prvenstveno su bile usmjerene na unapređenje energetske karakteristika omotača zgrada, uključujući termoizolaciju fasada i krovova, zamjenu spoljne stolarije, ugradnju visokoefikasnih sistema za grijanje i hlađenje, unapređenje sistema rasvjete i ugradnju fotonaponskih sistema za proizvodnju električne energije.</p> <p>Finansijska podrška Vlade za unapređenje energetske efikasnosti strukturisana je kroz dvije komplementarne kategorije: posebne projekte energetske efikasnosti u javnim zgradama i programe podsticaja usmjerene na domaćinstva i poslovni sektor.</p> <p>Posebni projekti energetske efikasnosti u javnim zgradama: zaključenjem ugovora o finansiranju sa međunarodnim finansijskim institucijama, kao što su Svjetska banka, Njemačka razvojna banka (KfW) i Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD), Vlada Crne Gore je pokrenula značajne aktivnosti na unapređenju energetske efikasnosti javnih zgrada. Ovi programi su se prvenstveno odnosili na sektore obrazovanja i zdravstva, uključujući osnovne i srednje škole, studentske domove, domove zdravlja, bolnice i ustanove socijalne zaštite. Imajući u vidu da ove ustanove koristi veliki broj korisnika i da su koristi jasno vidljive, njihova realizacija je pozitivno uticala na podizanje javne svijesti o značaju mjera energetske efikasnosti.</p> <p>Programi podsticaja usmjereni na domaćinstva i poslovni sektor: u prethodnom periodu državna finansijska podrška za unapređenje energetske efikasnosti bila je uglavnom usmjerena na sektor domaćinstava i osmišljena kroz beskamratne kredite koji su građanima obezbjeđivani u saradnji sa komercijalnim bankama. U periodu 2010-2021. godine sprovedeno je više programa podrške različitim mjerama energetske efikasnosti, uključujući MONTESOL, ENERGY WOOD i Energetski efikasan dom, kroz koje je podršku dobilo više od 2.000 domaćinstava.</p> <p>Uspostavljanjem namjenskih finansijskih institucija za podršku zaštiti životne sredine, odnosno Fonda za zaštitu životne sredine Eko-fonda, kao i inovacijama, odnosno Fonda za inovacije, stvoreni su uslovi za dalje jačanje i širenje mehanizama podrške energetske efikasnosti na dodatne ciljne grupe. Kao rezultat međuinstitucionalne saradnje Ministarstva energetike i rudarstva, Eko-fonda, Fonda za inovacije i drugih relevantnih institucija, tokom 2024/2025. godine pokrenuti su programi podrške usmjereni na domaćinstva, turistički sektor i prerađivačku industriju. Finansiranje ovih programa podržano je kroz paket podrške Evropske komisije za</p>

prevazilaženje energetske krize. Dodatna podrška sektoru domaćinstava nastavljena je tokom 2025. i 2026. godine kroz programe koje sprovodi Eko-fond.

Radi demonstriranja proaktivnog pristupa u ispunjenju ovog koraka, pregled obuhvata sve relevantne projekte i programe energetske efikasnosti. Međutim, za potrebe kvantitativne procjene, verifikacije i usklađenosti sa principom „bez dvostrukog finansiranja“, u obračun ostvarenih rezultata uključeni su samo programi za koje je jasno potvrđeno da nijesu predmet dvostrukog finansiranja iz drugih EU ili međunarodnih instrumenata, odnosno programi kod kojih su primijenjena proporcionalna umanjenja. Ovakav pristup obezbjeđuje punu transparentnost, sljedivost izvora finansiranja i usklađenost sa zahtjevima verifikacije u okviru Reformske agende i Energetske zajednice.

Za izvještajni period 2024/2025, u obračun prihvatljive obnovljene površine uzeti su sljedeći rezultati:

1. Program „Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama“ - ukupna obnovljena površina od 38.958,88 m². Kako je EU grant predstavljao približno 9,5% ukupnog budžeta, ukupna površina je umanjena za 9,5%, pa je u prihvatljivu prijavljenu površinu uključeno 35.257,80 m².

2. Projekat „Energetska efikasnost u Crnoj Gori - faza II (MEEP 2)“ - ukupna obnovljena površina od 29.510,40 m². U ovom projektu nije bilo dvostrukog finansiranja, pa je ukupna površina uključena u obračun.

3. Program za podsticanje energetske efikasnosti u domaćinstvima - radovi sprovedeni u domaćinstvima ukupne površine 390.000,00 m². Kako je grant predstavljao približno 90% ukupnog budžeta, ukupna površina je umanjena za 90%, pa je u prihvatljivu prijavljenu površinu uključeno 35.451,00 m².

4. Program za unapređenje obrazovanja u Crnoj Gori - ukupna obnovljena površina od 31.528,00 m². Kako je grant predstavljao približno 29,3% ukupnog budžeta, ukupna površina je umanjena za 29,3%, pa je u prihvatljivu prijavljenu površinu uključeno 22.290,00 m².

Na osnovu ove metodologije, ukupna površina zgrada obnovljenih u periodu 2024/2025 i prihvatljiva za izvještavanje iznosila je 122.509,20 m², uz puno poštovanje principa „bez dvostrukog finansiranja“.

Pored prethodno prijavljenih rezultata, dodatne mjere energetske efikasnosti sprovedene su tokom 2026. godine kroz program SKLAD EE. Prema pregledu realizovanih mjera energetske efikasnosti u okviru SKLAD EE 2026, program je obuhvatio 218 korisnika i ukupnu površinu od 19.181 m². Podržane mjere uključivale su ugradnju peći i kotlova na drvenu biomasu, ugradnju energetski efikasne fasadne stolarije, ugradnju visokoefikasnih toplotnih pumpi i ugradnju termoizolacije na fasadi stambenog objekta.

Dodavanjem novih 19.181 m² ostvarenih kroz SKLAD EE 2026 na prethodno prijavljenu prihvatljivu obnovljenu površinu od 122.509,20 m², ukupna obnovljena površina iznosi 141.690,20 m². Time je premašen cilj iz Reformske agende od najmanje 130.000 m² obnovljenih do decembra 2026. godine.

U skladu sa obuhvatom ovog koraka, koji uključuje i uličnu rasvjetu, tokom izvještajnog perioda sprovedene su pripremne aktivnosti, uključujući tehničke procjene na terenu i preliminarna ispitivanja infrastrukture javne rasvjete u više opština. Ove aktivnosti bile su usmjerene na identifikovanje prioritarnih lokacija, procjenu postojećeg stanja sistema rasvjete i definisanje potencijalnih mjera za unapređenje energetske efikasnosti, čime je

	uspostavljena tehnička osnova za buduće investicione i implementacione faze.
Dokazi za ispunjenje	<p>Kao dokaz za ispunjenje ovog koraka dostavlja se sljedeća dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prethodna izvještajna dokumentacija za korak Reformske agende 2.3.4.5, kojom se potvrđuje da je ukupna površina zgrada obnovljenih u periodu 2024/2025 i prihvatljiva za izvještavanje iznosila 122.509,20 m²; • Pregled realizovanih mjera energetske efikasnosti u okviru SKLAD EE 2026, kojim se potvrđuje 218 korisnika i ukupna obuhvaćena površina od 19.181 m².
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>Verifikacija ovog koraka obuhvatila je pregled programske dokumentacije Ministarstva energetike i rudarstva, institucija za sprovođenje i finansijskih institucija, uključujući podatke o realizovanim radovima obnove, finansijskim strukturama, ostvarenim obnovljenim površinama i pratećoj dokumentaciji.</p> <p>Provjerama je potvrđeno da su prethodno prijavljeni programi u periodu 2024/2025 ostvarili kumulativnu prihvatljivu obnovljenu površinu od 122.509,20 m², uz poštovanje principa „bez dvostrukog finansiranja“. Ovaj rezultat je već obrazložen i prihvaćen u okviru koraka Reformske agende 2.3.4.5.</p> <p>Verifikacijom je dodatno potvrđeno da su tokom 2026. godine sprovedene dodatne mjere energetske efikasnosti kroz program SKLAD EE. Budući da se Informacija Vlade za 2026. godinu očekuje i usvaja na kraju godine, dodatni rezultat za 2026. godinu trenutno je dostavljen kroz zvanični pregled Eko-fonda. Prema tom pregledu, SKLAD EE 2026 obuhvatio je 218 korisnika i ukupnu površinu od 19.181 m².</p> <p>Kombinovani verifikovani rezultat iznosi 141.690,20 m² obnovljene površine, čime je premašen cilj od najmanje 130.000 m² do decembra 2026. godine. Nalazi potvrđuju da je Crna Gora ostvarila cilj iz koraka Reformske agende 2.3.4.6 prije formalnog roka.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje ovog koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje ovog koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm - DNSH), budući da se mjera odnosi na unapređenje energetske efikasnosti u zgradama i povezane pripremne aktivnosti za uličnu rasvjetu, doprinoseći smanjenju potrošnje energije i unapređenju ekoloških performansi, bez direktnih značajnih negativnih uticaja na životnu sredinu.</p>
Dvostruko finansiranje	<p>Za prethodno prijavljenu prihvatljivu obnovljenu površinu od 122.509,20 m², tretman izvora finansiranja i primjena principa „bez dvostrukog finansiranja“ već su obrazloženi i prihvaćeni u okviru koraka Reformske agende 2.3.4.5.</p> <p>Dodatna obnovljena površina koja se prijavljuje u okviru ovog koraka, u iznosu od 19.181 m² kroz program SKLAD EE 2026, nije predmet dvostrukog finansiranja. Ovaj dodatni dio finansiran je kroz bilateralnu podršku Vlade Republike Slovenije i sopstveno učešće građana/korisnika. Stoga za dodatnu površinu prijavljenu u okviru koraka Reformske agende 2.3.4.6 nije identifikovano dvostruko finansiranje.</p>

Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen
--	----------

3.1.2.1.

Naziv koraka	Dva programa aktivnih mjera za tržište rada koji posebno targetiraju žene se sprovode u kontekstu uvođenja revidirane metodologije koje imaju žene za ciljnu grupu, u skladu sa ESF+ zahtjevima
Početa vrijednost	Još uvijek nisu uspostavljeni programi koji su specifično usmjereni na žene
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2026
Ostvareni rezultati	<p>U skladu sa obavezama iz Reformske agende Crne Gore 2024-2027 Zavod je u 2025. i 2026. godini realizovao sve korake i aktivnosti predviđene tačkom 3.1.2.1.</p> <p>Eksperti iz Project "Improved evidence-based policymaking, implementation practices and coordination in the ESP sector and strengthened capacities to participate in ESF" su pripremili Analizu položaja nezaposlenih žena na tržištu rada u Crnoj Gori i Metodologiju rodne ravnopravnosti u skladu sa principima ESF+. Dokumenti su usklađeni sa Zavodom za zapošljavanje.</p> <p>Unaprijeđen je pristup u radu sa nezaposlenim ženama, kroz reviziju kategorije zapošljivosti, usklađivanje individualnih planova zapošljavanja, kao i pružanje individualnih usluga savjetovanja za 2.425 žena i grupnih savjetodavnih usluga (kroz radioničarski način rada) za 2.639 žena. Usluge individualnog savjetovanja pružene su u skladu sa prepoznatim potrebama nezaposlenih žena, uključujući i individualno savjetovanje specijalizovanih savjetnika za karijerno vođenje i savjetovanje i profesionalnu rehabilitaciju.</p> <p>Upućivanje nezaposlenih žena na grupno savjetovanje vršilo se u skladu sa ličnim profilom i potrebama i zavisilo je od određenih karakteristika, poput nivoa obrazovanja, radnog iskustva, interesovanja i motivisanosti za rad i drugih podataka vezanih za mogućnost zapošljavanja, a sve sa ciljem da se učine konkurentnijim na tržištu rada.</p> <p>Iako Reformska agenda definiše minimalnu obavezu razvoja dva programa, Sektor za mjere aktivne politike zapošljavanja je, na osnovu sprovedene analize i identifikovanih strukturnih, regionalnih i socioekonomskih razlika na tržištu rada Crne Gore, razvio paket od pet međusobno komplementarnih programa, raspoređenih u okviru tri različite mjere aktivne politike zapošljavanja. Ovakav pristup odražava suštinsku primjenu ESF+ principa i rodnog mainstreaminga, sa ciljem da se odgovori na različite potrebe žena u različitim fazama radne aktivacije, regionima i sektorima privrede.</p> <p>Metodologija rodne ravnopravnosti u skladu sa ESF+ principima primijenjena je kao operativni alat u svim fazama kreiranja programa aktivne politike zapošljavanja, a ne samo kao horizontalni ili formalni princip. Metodologija je poslužila kao okvir za identifikaciju problema, definisanje ciljnih grupa,</p>

	<p>oblikovanje programskih aktivnosti, kao i za definisanje očekivanih ishoda i indikatora uspješnosti programa namijenjenih ženama.</p> <p>Primjena Metodologije započela je u fazi definisanja potreba (DEFINE), kroz korišćenje rodno razvrstanih administrativnih podataka i nalaza koji se odnose na položaj nezaposlenih žena, čime su identifikovane ključne strukturne prepreke zapošljavanju žena, uključujući dugotrajnu nezaposlenost, regionalne razlike, horizontalnu segregaciju zanimanja i višestruke oblike ranjivosti. Na osnovu tih nalaza, u fazi planiranja i dizajna (PLAN/DESIGN), razvijeni su različiti programi koji ciljano odgovaraju na specifične rodne nejednakosti. Novi programi zamijenili su dasadašnje koji su bili bazirani na jedinstvenim, generičkim mjerama.</p> <p>Metodologija je dodatno primijenjena kroz jasno razdvajanje intervencija prema mjerama aktivne politike zapošljavanja (podsticaji za zapošljavanje, podsticaji za samozapošljavanje, obrazovanje i osposobljavanje), uz precizno definisane ciljne grupe žena, prilagođene programske sadržaje i mehanizme podrške. Time je obezbijeđeno da svaki program adresira konkretan segment identifikovanog rodno jaza, počev od nedostatka radnog iskustva, preko ograničenog pristupa preduzetništvu, do nedovoljne zastupljenosti žena u tradicionalno muškim zanimanjima.</p> <p>U fazi sprovođenja (ACT), Metodologija je integrisana kroz rodno osjetljive kriterijume prihvatljivosti, individualizovani pristup korisnicama i saradnju sa poslodavcima, dok su u fazi praćenja i evaluacije (CHECK) definisani indikatori koji omogućavaju mjerenje stvarnog doprinosa programa povećanju učešća žena na tržištu rada i smanjenju rodni nejednakosti.</p> <p>Razvoj programa zasnovan je na nalazima Analize položaja nezaposlenih žena na tržištu rada u Crnoj Gori, koju su, u okviru reformske mjere 3.1.2, pripremile ekspertkinje Vanja Hazl i Ankica Paun. Analiza je sprovedena primjenom kombinovanog metodološkog pristupa (analiza statističkih podataka, anketno istraživanje sa nezaposlenim ženama u svim opštinama Crne Gore, intervjui sa relevantnim institucijama i organizacijama civilnog društva), te je identifikovala ključne prepreke zapošljavanju žena, među kojima su: dugotrajna nezaposlenost i nedostatak radnog iskustva, izražena rodna segregacija po zanimanjima, ograničen pristup osposobljavanju i prekvalifikacijama, regionalne nejednakosti, naročito nepovoljan položaj žena u sjevernoj regiji i ruralnim područjima, višestruke ranjivosti žena (starosna dob, RE populacija, samohrano roditeljstvo, korisnice materijalnog obezbjeđenja).</p> <p>Nalazi ove analize predstavljali su ključnu dokaznu osnovu za primjenu Metodologije rodne ravnopravnosti i za izbor programskih rješenja, u skladu sa ESF+ ciklusom (DEFINE, PLAN/DESIGN, ACT, CHECK).</p> <p>Na toj osnovi, razvijeno je ukupno pet programa aktivne politike zapošljavanja namijenjenih isključivo ženama. Svi programi su zasnovani na postojećim, Zakonom definisanim mjerama, međutim programi su drugačije koncipirani, inovirani ili potpuno novi u odnosu na ranije postojeće.</p>
<p>Dokazi ispunjenje</p>	<p>za Unaprjeđenje pristupa u radu sa nezaposlenim ženama, kroz reviziju kategorije zapošljivosti, usklađivanje individualnih planova zapošljavanja je</p>

evidentan uvidom u elektronski karton - individualni plan zapošljavanja, dok su aktivnosti koje se odnose na individualna i grupna savjetovanja evidentirane i detaljno obrazložene u Izvještaju o radu Zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu koji je javno dostupan dokument i nalazi se na sajtu Zavoda na linku: <https://www.zzzcg.me/folder/strategije-planovi-analize-i-izvjestaji/godisnji-i-polugodisnji-izvjestaji-o-radu/2025>

Zavod za zapošljavanje Crne Gore izradio je jedinstveni Katalog mjera i programa aktivne politike zapošljavanja, koji predstavlja zvanični sprovedbeni okvir za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja.

Katalog je usvojen Odlukom Upravnog odbora Zavoda broj 02-120/26-487 od 09.02.2026. godine, a oba dokumenta javno su dostupna na internet stranici Zavoda. Katalog je dostupan na linku: <https://www.zzzcg.me/wp-content/uploads/2025/08/Katalog-mjera-i-programa-APZa.pdf> dok se Odluka o usvajanju Kataloga, njegovoj izmjeni i dopuni nalazi na linku: https://www.zzzcg.me/wp-content/uploads/2025/08/katalog-pdf_merged.pdf. Sam Katalog eksplicitno navodi da je usaglašen sa prioritetima Reformske agende Crne Gore 2024–2027, posebno u dijelu povećanja učešća ženske radne snage na tržištu rada i sprovođenja rodno osjetljivih programa aktivne politike zapošljavanja.

U skladu sa tim opredjeljenjima, sastavni dio usvojenog Kataloga čini pet namjenski kreiranih programa usmjerenih na unapređenje zapošljivosti i zaposlenosti žena iz posebno osjetljivih kategorija, i to: „NEXT JOB – ONA“, „START2GROW – Žene za zeleni klik“, „Radna praksa – karijerni start“, „Radom do kvalifikacije – osposobljavanje žena za zapošljavanje na poslovima koji se tradicionalno smatraju muškim“ i „Praksom do radnog mjesta – uključivanje žena na tržište rada“. Ovi programi predstavljaju integralni dio institucionalnog odgovora na reformski cilj povećanja ekonomske aktivnosti žena i potvrđuju primjenu principa rodne ravnopravnosti u dizajniranju mjera aktivne politike zapošljavanja. Svi program će biti finansirani iz budžeta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Svaki program biće posebno objašnjen u nastavku, a jedna od novina koja se odnosi na svaki program namijenjen ženama je mogućnost rada na nepuno radno vrijeme, što kroz ranije programe nije bilo omogućeno:

1. Program „NEXT JOB - ONA“ - ovaj program je potpuno nov jer je napisan modularno
Mjera: Podsticaji za zapošljavanje.

Odluka UO o usvajanju ovog programa dostupna je na linku: <https://www.zzzcg.me/wp-content/uploads/2025/08/Odluka-o-usvajanju-Programa-podsticaja-za-zaposljavanje-zena-Next-job-ona.pdf>. Program je usmjeren na zapošljavanje žena iz posebno osjetljivih kategorija, uz finansijske podsticaje poslodavcima i poseban akcenat na zelena i digitalna radna mjesta, u cilju postizanja održivog zapošljavanja, a koji je objavljen na zvaničnoj veb stranici <https://www.zzzcg.me/konkurs-za-realizaciju-programa-podsticaja-za-zaposljavanje-zena-next-job-ona-za-2026-godinu/>. Odluka UO o izboru korisnika sredstava po osnovu navedenog javnog konkursa dostupna je na linku <https://www.zzzcg.me/wp-content/uploads/2025/08/Odluka-o->

[izboru-korisnika-sredstava-za-realizaciju-Programa-podsticaja-za-zaposljavanje-zena-Next-job-ona-.pdf](#)

2. Program „START2GROW - Žene za zeleni klik“
Mjera: Podsticaji za samozapošljavanje

Odluka UO o usvajanju ovog programa dostupna je na linku: <https://www.zzzcg.me/wp-content/uploads/2025/08/Odluka-o-usvajanju-Programa-podsticaja-zenskog-preduzetnistva-i-drugih-oblika-obavljanja-privredne-djelatnosti-Start2grow-zene-za-zeleni-klik.pdf>

Program targetira žene korisnice materijalnog obezbjeđenja i druge ranjive kategorije, kroz kombinaciju finansijske podrške, mentorstva i razvoja preduzetničkih kompetencija, naročito u zelenoj i digitalnoj ekonomiji. Prvi javni konkurs objavljen je na zvaničnoj veb stranici Zavoda 23/02/2026 godine <https://www.zzzcg.me/konkurs-za-izbor-korisnika-bespovratnih-sredstava-za-samozaposljavanje-po-programu-podsticaja-zenskog-preduzetnistva-i-drugih-oblika-obavljanja-privredne-djelatnosti-start2grow-zene/>, dok je drugi javni konkurs koji se odnosio na utrošak preostalih sredstava raspisan 05/05/2026 godine <https://www.zzzcg.me/konkurs-za-izbor-korisnika-bespovratnih-sredstava-za-samozaposljavanje-po-programu-podsticaja-zenskog-preduzetnistva-i-drugih-oblika-obavljanja-privredne-djelatnosti-start2grow-zene-2/> Odluka UO o izboru korisnica sredstava po osnovu prvog avnog konkursa dostupna je na zvaničnoj veb stranici Zavoda <https://www.zzzcg.me/wp-content/uploads/2025/08/Odluka-o-izboru-korisnika-bespovratnih-sredstava-za-samozaposljavanje-po-konkursu-broj-05-120-26-4-11-689.pdf>. Odlučivanje Komisije po osnovu drugog raspisanog javnog konkursa je u toku.

3. Program „Radna praksa - karijerni start“
Mjera: Obrazovanje i osposobljavanje

Program je namijenjen nezaposlenim ženama iz posebno osjetljivih kategorija i osmišljen je kao kratka, ali ciljana prelazna mjera ka daljoj aktivaciji, sa jasno definisanim ishodom prelaska ka zapošljavanju ili dodatnom osposobljavanju. Planirano je da se ovaj program razmatra na sjednici UO u drugoj polovini godine, a da se javni konkurs objavi u posljednjem kvartalu 2026. godine.

4. Program „Radom do kvalifikacije - osposobljavanje žena za zapošljavanje na poslovima koji se tradicionalno smatraju muškim“
Mjera: Obrazovanje i osposobljavanje

Odluka UO o usvajanju ovog programa dostupna je na linku <https://www.zzzcg.me/wp-content/uploads/2025/08/Odluka-o-usvajanju-Programa-osposobljavanja-zena-za-zaposljavanje-na-poslovima-koji-se-tradicionalno-smatraju-muskim-Radom-do-kvalifikacije.pdf>.

Program direktno adresira horizontalnu rodnu segregaciju, prepoznatu u Metodologiji kao jednu od ključnih prepreka rodnoj ravnopravnosti. U cilju reačizacije ovog programa, Zavod 7/5/2026 godine raspisao javni konkurs <https://www.zzzcg.me/konkurs-za-realizaciju-programa-osposobljavanja-zena-za-zaposljavanje-na-poslovima-koji-se-tradicionalno->

	<p>smatraju-muskim-radom-do-kvalifikacije-za-2026-godinu/ . Komisija koja odlučuje o pristiglim prijava na ovaj konkurs i izboru korisnika sredstava u toku je izvršavanja svojih Odlukom direktora Zavoda, definisanih radnih obaveza. Ukupno opredijeljena sredstva za realizaciju ovog programa iznose 327,970.00 € za uključivanje 75 žena.</p> <p>5. Program „Praksom do radnog mjesta - uključivanje žena na tržište rada“ Mjera: Obrazovanje i osposobljavanje</p> <p>Odluka UO o usvajanju ovog programa dostupna je na linku: https://www.zzzcg.me/wp-content/uploads/2026/03/Odluka-o-usvajanju-Programa-ukljucivanja-zena-na-trziste-rada-Praksom-do-radnog-mjesta.pdf</p> <p>Program je usmjeren na dugoročniju i individualizovanu podršku ženama iz posebno osjetljivih grupa, sa ciljem postizanja održivog zapošljavanja. Za ovaj program Zavod je raspisao javni konkurs, objavljen 24/03/2026 na zvaničnoj veb stranici Zavoda https://www.zzzcg.me/konkurs-za-realizaciju-programa-ukljucivanja-zena-na-trziste-rada-praksom-do-radnog-mjesta-za-2026-godinu/ Po osnovu javnog konkursa opredijeljena sredstva iznosila su 121,050.00 € za uključivanje 60 žena u prvi modul dok je u drugi modul planirano da se od ovog broja uključi ukupno 30 žena. Odlukom UO o izboru korisnika, koja je dostupna na linku https://www.zzzcg.me/wp-content/uploads/2025/08/Odluka-o-izboru-korisnika-sredstava-za-realizaciju-Programa-ukljucivanja-zena-na-trsiste-rada-Praksom-do-radnog-mjesta-.pdf dodijeljeno je 24,192.00 € za uključivanje 9 žena.</p>
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>Metodologije rodne ravnopravnosti u skladu sa principima ESF+ vrši se tokom cjelokupnog postupka kreiranja i sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja. U fazi izrade programa provjerava se usklađenost predloženih mjera sa Metodologijom, nalazima rodne analize i principima ESF+, posebno u dijelu definisanja ciljnih grupa, kriterijuma prihvatljivosti, mehanizama podrške i očekivanih rezultata. Tokom sprovođenja programa prati se primjena planiranih rodno osjetljivih mjera kroz administrativne podatke, rodno razvrstane pokazatelje, izvještaje o realizaciji i postupke monitoringa, dok se u fazi evaluacije procjenjuje ostvarenje planiranih rezultata i efekata na unapređenje položaja žena na tržištu rada. Na osnovu nalaza monitoringa i evaluacije vrše se izmjene i unapređenja postojećih programa i kreiraju nove mjere u skladu sa identifikovanim potrebama korisnica i tržišta rada.</p>
<p>Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom</p>	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
<p>Dvostruko finansiranje</p>	<p>Svi programi se u potpunosti realizuju iz budžeta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu evidentirani.</p>
<p>Jasan zaključak o ispunjenosti koraka</p>	<p>Ispunjen</p>

4.6.1.5.

Naziv koraka	Ukidanje sporazuma o slobodnom viznom režimu sa državama (najmanje jednom državom godišnje) za koje EU zahtijeva vizu
Početna vrijednost	Vizna politika nije usklađena sa 11 zemalja
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2026.
Ostvareni rezultati	Vlada Crne Gore je 17. aprila 2026. godine usvojila Uredbu o izmjeni Uredbe o viznom režimu ("Službeni list Crne Gore" br. 53/2026 od 17. aprila 2026) shodno kojoj je ukinut bezvizni režim za državljane Bahreina. Zatim je, 30. aprila 2026. godine, usvojena nova Uredba o izmjeni Uredbe o viznom režimu („Službeni list Crne Gore“ broj 61/2026 od 6. maja 2026. godine) shodno kojoj je ukinut i bezvizni režim za državljane Katar. Na ovaj način lista neusklađenosti smanjena je na 5 zemalja (Bjelorusija, Kina, Rusija, Saudijska Arabija i Turska).
Dokazi za ispunjenje	Dokaz o ispunjenju koraka predstavljaju objave ovih izmjena u Službenom listu, kao i aktuelna Uredba o viznom režimu, objavljena na sajtu Ministarstva vanjskih poslova.
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	Izvršena je provjera relevantnog pravnog okvira i službenih akata Vlade Crne Gore kojima je uveden bezvizni režim za državljane Bahreina i Katara. Utvrđeno je da su izmjene propisa usvojene i objavljene u "Službenom listu Crne Gore", te da su stupile na snagu u skladu sa predviđenim rokovima.
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).
Dvostruko finansiranje	Za realizaciju ovih aktivnosti nijesu bila potrebna finansijska sredstva.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

4.4.2.2.

Naziv koraka	Poboljšana evidencija sudskog praćenja i pravosnažnih sudskih odluka u slučajevima diskriminacije
Početna vrijednost	14 predmeta prekršajno procesuiranih predmeta po Zakonu o zabrani diskriminacije u 2023.
Rok za ispunjenje koraka	decembar 2026
Ostvareni rezultati	Na osnovu dostupnih podataka iz Izvještaja Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2025. godinu, ostvaren je mjerljiv napredak u odnosu na polaznu vrijednost definisanu Reformskom agendom. U 2023. godini, od

	<p>ukupno 185 predmeta sa elementima diskriminacije, 14 predmeta je bilo procesuirano po Zakonu o zabrani diskriminacije, dok su ostali predmeti dominantno vođeni po Zakonu o javnom redu i miru. Prema podacima za 2025. godinu, sudovi za prekršaje imali su 126 predmeta sa elementima diskriminacije, od čega je 20 predmeta procesuirano po antidiskriminacionom zakonodavstvu. Imajući u vidu da povećanje od 30% u odnosu na polaznu vrijednost od 14 predmeta znači najmanje 19 predmeta, podatak od 20 predmeta ukazuje da je kvantitativni prag indikatora dostignut prije krajnjeg roka.</p> <p>Ostvareni rezultat ne posmatra se isključivo kao statističko povećanje broja predmeta, već kao dio šireg reformskog procesa usmjerenog na pravilnije prepoznavanje, evidentiranje i pravnu kvalifikaciju slučajeva sa elementima diskriminacije, posebno u odnosu na LGBTIQ osobe. Upravo je neadekvatna pravna kvalifikacija ovih predmeta, odnosno njihovo dominantno procesuiranje po Zakonu o javnom redu i miru i u slučajevima kada su sadržali elemente diskriminacije, bila jedan od ključnih izazova prepoznatih kroz Reformsku agendu.</p> <p>Dodatno, normativni i institucionalni okvir unaprijeđen je usvajanjem novog Zakona o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije i donošenjem Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja posebne evidencije o slučajevima prijavljene diskriminacije. Pravilnikom se uređuje sadržaj i način vođenja posebne evidencije o podnijetim prijavama, pokrenutim postupcima i donijetim odlukama u vezi sa diskriminacijom u sudovima, državnim tužilaštvima, policiji i inspekcijskim organima, čime se stvaraju uslovi za standardizovanje i pouzdanije praćenje predmeta diskriminacije.</p> <p>Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava je, polazeći od navedenih podataka i sprovedenih aktivnosti, uputilo Delegaciji Evropske unije zahtjev za razmatranje mogućnosti priznavanja koraka 4.4.2.2 kao ispunjenog prije krajnjeg roka. U okviru konsultacija sa Delegacijom Evropske unije, korak je na tehničkom nivou prihvaćen kao ispunjen, uz razumijevanje da konačna formalna potvrda ispunjenosti ostaje u nadležnosti Evropske komisije u okviru redovnog postupka verifikacije četvrtog polugodišnjeg izvještaja.</p>
<p>Dokazi ispunjenje za</p>	<p>Izvori verifikacije koji potvrđuju ostvareni rezultat su: Izvještaj Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2025. godinu; Zakon o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije; Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja posebne evidencije o slučajevima prijavljene diskriminacije; zahtjev Ministarstva ljudskih i manjinskih prava upućen Delegaciji Evropske unije za razmatranje mogućnosti priznavanja koraka kao ispunjenog prije krajnjeg roka; komunikacija sa Delegacijom Evropske unije u okviru koje je potvrđeno da je zahtjev razmotren na tehničkom nivou.</p> <p>Zakon o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije („Službeni list Crne Gore“, br. 2/26); Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja posebne evidencije o slučajevima prijavljene diskriminacije („Službeni list Crne Gore“, br. 44/26 od 27. marta 2026. godine); Izvještaj Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2025. godinu, dostupan na zvaničnoj internet stranici Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore.</p>
<p>Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi</p>	<p>Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava izvršilo je analizu podataka iz Izvještaja Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2025. godinu i uporedilo ostvarene rezultate sa početnom vrijednošću definisanom Reformskom agendom. Posebno je analiziran odnos između broja predmeta procesuiranih po antidiskriminacionom zakonodavstvu i predmeta koji su, iako</p>

	<p>su sadržali elemente diskriminacije, procesuirani po Zakonu o javnom redu i miru. Razmotrena je i povezanost ostvarenog rezultata sa novim normativnim okvirom, uključujući Zakon o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije i Pravilnik o posebnoj evidenciji.</p> <p>Radi dodatne provjere i potvrde pristupa, Ministarstvo je ostvarilo komunikaciju sa Delegacijom Evropske unije i dostavilo zahtjev za razmatranje mogućnosti priznavanja koraka kao ispunjenog prije krajnjeg roka. Na konsultativnom/tehničkom nivou razmotreni su dostavljeni elementi, metodologija mjerenja indikatora i relevantni dokazi. Na tehničkom nivou prihvaćeno je da dostavljeni podaci i dokazi ukazuju na ispunjenost koraka, dok se konačna potvrda očekuje u formalnom postupku verifikacije Evropske komisije.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	Sprovođenje navedenog koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao ni sa članom 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement). Sprovođenje koraka nije u suprotnosti sa principom 'Ne nanosi značajnu štetu' (Do No Significant Harm – DNSH), imajući u vidu da se korak odnosi na unapređenje evidencije, pravne kvalifikacije i institucionalnog postupanja u oblasti zaštite od diskriminacije, bez negativnog uticaja na životnu sredinu.
Dvostruko finansiranje	Doprinosi trećih strana u cilju realizacije ovog koraka nijesu prijavljeni. Aktivnosti su sprovedene u okviru nadležnosti Ministarstva ljudskih i manjinskih prava i relevantnih nacionalnih institucija.
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	Ispunjen

1 KORAK SA ROKOM DO JUNA 2027

3.2.2.4.

Naziv koraka	34% od ukupnog broja osnovnih i srednjih škola ima EdTech Hub, a 50% učenika (od kojih okvirno 50% djevojčica) ima mogućnost da ga koristi
Početna vrijednost	0%
Rok za ispunjenje koraka	jun 2027
Ostvareni rezultati	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija uspostavilo je ukupno 116 EdTech laboratorija u osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori, od čega je 100 laboratorija finansirano iz državnog budžeta, dok je 16 uspostavljeno kroz prethodno realizovane projekte. Time su ostvareni i premašeni pokazatelji definisani za korak 3.2.2.4, budući da EdTech laboratorije ima 47,6% državnih osnovnih i srednjih škola, dok je mogućnost njihovog korišćenja obezbijeđena za 75,5% učenika, od kojih 47,6% čine djevojčice. Obuhvaćene su sve osnovne škole sa više od 200 učenika, kao i srednje škole čiji obrazovni programi podrazumijevaju korišćenje savremenih obrazovnih tehnologija.</p> <p>Laboratorije su opremljene laptop računarima, robotskim setovima, Micro:bit uređajima, 3D štampačima, uređajima za reciklažu PET ambalaže, potrošnim</p>

	<p>materijalom za 3D štampu, kao i pristupom digitalnim obrazovnim sadržajima putem platforme Digionica.</p> <p>U februaru 2026. godine Ministarstvo je sprovelo istraživanje o korišćenju EdTech laboratorija radi procjene njihove upotrebe i efekata u školama. Rezultati pokazuju da laboratorije aktivno koristi 92 od ukupno 116 škola (79,3%), u kojima je u aktivnosti uključeno 4.813 učenika, od čega 48,2% djevojčica i 51,8% dječaka. Posmatrajući samo 100 škola obuhvaćenih Reformskom agendom, laboratorije aktivno koristi 76 škola (76%), sa ukupno 3.165 učenika, od čega 46,6% djevojčica i 53,4% dječaka.</p> <p>EdTech laboratorije koriste se za realizaciju aktivnosti iz oblasti robotike, programiranja, Micro:bit projekata, 3D modelovanja i štampe, STEM i interdisciplinarnih projekata, preduzetništva i drugih digitalnih aktivnosti, dok su u pojedinim školama integrisane i u redovni nastavni proces.</p> <p>Na osnovu rezultata istraživanja pripremljen je Akcioni plan za unapređenje korišćenja EdTech laboratorija, kojim su definisane mjere za povećanje broja uključenih učenika, intenzivniju integraciju laboratorija u nastavni proces, unapređenje sistema monitoringa i izvještavanja, kao i kontinuiranu podršku školama radi obezbjeđivanja održivosti i daljeg unapređenja korišćenja uspostavljene infrastrukture.</p>
Dokazi za ispunjenje	<p>Dokumentacija koja se odnosi na korak 3.2.2.4 dostupna je na sljedećem linku (Steps 3.2.2.3 and 3.2.2.4). Dokumentacija obuhvata Izveštaj o realizaciji koraka 3.2.2.3 i 3.2.2.4, odluke o prenosu sredstava školama, otpremnice i potvrde o prijemu opreme, kao i pregled škola obuhvaćenih intervencijom.</p> <p>Ukoliko bude potrebno, Ministarstvo će po početku školske 2026/2027. godine biti u mogućnosti da dostavi dodatnu fotodokumentaciju korišćenja EdTech laboratorija, kao i da organizuje posjete odabranim školama radi neposrednog uvida u njihovo korišćenje u obrazovno-vaspitnom procesu.</p>
Provjere izvršene prilikom verifikacije koraka i povezani nalazi	<p>Kompletna dokumentacija koja se odnosi na nabavku, isporuku i uspostavljanje EdTech laboratorija u školama je obezbijedena i uredno vođena. Dodatno, verifikovani su izvještaji o korišćenju EdTech laboratorija, rezultati studije sprovedene u februaru 2026. godine, fotografije i drugi dokazi o njihovoj upotrebi u obrazovno-vaspitnom procesu.</p>
Usklađenost sa opštim principima i DNSH principom	<p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa opštim principima utvrđenim u članu 4 i članu 11 stav 4 Uredbe (EU) 2024/1449, kao i u članu 3 Sporazuma o instrumentu (Facility Agreement).</p> <p>Sprovođenje navedenih koraka nije u suprotnosti sa principom „Ne nanosi značajnu štetu“ (Do No Significant Harm – DNSH).</p>
Dvostruko finansiranje	<p>Tokom realizacije ovog koraka nije bilo dvostrukog finansiranja, jer je 50 EdTech laboratorija finansirano iz budžeta.</p>
Jasan zaključak o ispunjenosti koraka	<p>Ispunjen</p>

VI Finansijski uticaj

Po pitanju finansijskog uticaja, za dva reformska koraka prenijeta iz prvog izvještajnog perioda vezan je maksimalno dostupan iznos podrške Evropske unije od 4.634.371,20 eura, za pet reformskih koraka prenijetih iz drugog izvještajnog perioda 15.061.706,41 eura, a za a za 12 koraka iz trećeg izvještajnog perioda koji su ispunjeni na osnovu samoprocjene nadležnih institucija iznos od 32.440.598,42 eura.

Za devet koraka koji su ocijenjeni kao ispunjeni, a čiji je rok za realizaciju bio 30. jun 2026. godine je opredijeljen iznos od 24.330.448,80 eura, za pet koraka sa rokom realizacije do 31. decembra 2026. godine, a koji su prijavljeni kao ispunjeni iznos od 17.378.892 eura, dok je za jedan korak sa rokom realizacije do 30. juna 2026. godine, a koji je prijavljen kao ispunjen iznos od 3.475.778,40 eura. Svi ovi iznosi će biti umanjeni proporcionalno za 7% predfinansiranja.

Važno je napomenuti da će u slučaju djelimično ispunjenih koraka Crna Gora iskoristiti mogućnost iz člana 21 Regulative EU 2024/1449 o uspostavljanju Instrumenta za reforme i rast, shodno kojem za ove korake rezultati mogu biti ostvareni nakon isteka izvještajnog perioda u roku od 24 mjeseca za reformske korake iz prvog izvještajnog perioda i 12 mjeseci za korake iz drugog, trećeg i četvrtog izvještajnog perioda, bez uticaja na isplatu sredstava opredijeljenih Reformskom agendom za ove korake.

Za sve korake koji budu ocijenjeni realizovanim u potpunosti, sredstva bi trebala biti odobrena u IV kvartalu 2026. godine, a za djelimično ispunjene korake po njihovom ostvarenju. Ukoliko Evropska komisija potvrdi ovakvu procjenu koja je data u odjeljku V, očekuje se da će za 34 reformskih koraka biti odobreno 97.321.795,23 eura, umanjeno proporcionalno za 7% predfinansiranja.

Shodno ovom izvještaju, Ministarstvo finansija će pripremiti i dostaviti Evropskoj komisiji puni format zahtjeva za isplatu sredstava, shodno odredbama Sporazuma o pristupanju instrumentu i Sporazuma o zajmu.